

PROTOKOLL

for

møte i Omsetningsrådet

mandag 22. april 2024 kl. 10:00

Digitalt møte

Møtet ble hevet kl. 10:50.

Til stede:	Björg Tørresdal, Thea Susanne Skaug, Bjørn Gimming, Tor Jacob Solberg, Hans Thorn Wittussen (vara for Trine Hasvang Vaag), Erling Aune (vara for Anne Jødahl Skuterud), Gaute Lenvik, Bjørn-Ole Juul-Hansen, Anne Berit Aker Hansen, Vidar Olsen og Marit Haugen
Forfall:	Trine Hasvang Vaag, Anne Jødahl Skuterud
Fra Landbruksdirektoratet:	Nina Strømnes Rodem, Knut Berg, Jørn Rolfsen, Jannicke Jensen Myhre, Hege Heiberg, Sander Mardal, Ingvild Holth, Ida Louise Bjønness, Hans Peder Hvide Bang, Ellen Karin Solevåg, Mari Vengnes (sak 18-20/24), Maiken Wickstrøm (sak 40-41/24) og Hanna Matre (sak 40-41/24)

Saksliste

018/24	Godkjenning av innkalling og dagsorden.....	3
019/24	Godkjenning av protokoll fra forrige møte.....	5
020/24	Orientering fra markedsregulator.....	7
021/24	Egg – Regnskap opphold eggproduksjon 2023.....	9
022/24	Kjøtt - Regnskap for tilskudd til økt slaktning av kalv av storfe 2023.....	12
023/24	Kjøtt – Regnskap for partisalg storfe 2023.....	14
024/24	Kjøtt – Regnskap for partisalg svin 2023.....	16
025/24	Melk - Kompensasjon for reguleringskapasitet 2023.....	18
026/24	Melk - Regnskap for Opplysningskontoret for meieriprodukter AS 2023.....	22
027/24	Korn - Regnskap opplysningsvirksomhet brød og korn 2023.....	28
028/24	Kjøtt, egg og fjørfekjøtt – Regnskap for Opplysningskontoret for egg og kjøtt 2023.....	33
029/24	Grønt - Regnskap for opplysningsvirksomhet, faglige tiltak og administrasjonsgodtgjørelse 2023.....	44
030/24	Alle – Regnskap for Nyt Norge og opplysningsvirksomhet for økologisk mat og jordbruk i 2023.....	53
031/24	Melk - Regnskap for faglige tiltak 2023.....	62
032/24	Korn - Regnskap Partnerskapet for norsk matkorn og planteproteiner 2023.....	67
033/24	Korn - Regnskap Prohøst 2023.....	69

034/24	Korn - Regnskap Økt og markedsrettet produksjon av belgvekster 2023.....	71
035/24	Kjøtt, egg og fjørfekjøtt – Regnskap for faglige tiltak Animalia 2023.....	73
036/24	Kjøtt - Regnskap midler til Norsvin overført fra 2022 til 2023.....	88
037/24	Melk - Regnskap for Tines administrasjonskostnader 2023.....	90
038/24	Korn - Regnskap Felleskjøpet Agris administrasjonsgodtgjørelse for 2023.....	92
039/24	Kjøtt og egg – Regnskap for administrasjonsgodtgjørelse, Nortura 2023.....	95
040/24	Omsetningsrådets administrasjonskostnader for 2025.....	98
041/24	Melk - Administrasjonskostnader for kvoteordningen for melk i 2025.....	102
042/24	Kjøtt - Markedsregulerende tiltak storfe 2024.....	105
043/24	Alle – Delegerte saker – Rapportering til Omsetningsrådet i møte 22. april 2024.....	108
044/24	Alle - Endret representasjon i Omsetningsrådet for Felleskjøpet Agri SA fra 18.04.2024.....	116

Sak nr.: 018/24	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 22.04.2024	Tittel: Godkjenning av innkalling og dagsorden	Saks nr.: 24/50830-1

Møtebehandling

Leder Bjørg Tørresdal foreslo at dagsorden III skulle behandles først.
Med dette ble saken enstemmig vedtatt i samsvar med innstilling.

Vedtak

Innkalling og dagsorden godkjennes.

Godkjenning av innkalling og dagsorden

Saksdokumenter er sendt ut elektronisk til medlemmer og varamedlemmer. Dokumentene er også lagt inn i skyløsningen Jottacloud. Vedlegg er kun tilgjengelig her.

Sak nr.: 019/24	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 22.04.2024	Tittel: Godkjenning av protokoll fra forrige møte	Saks nr.: 24/50830-2

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Protokollen fra møtet 13. mars 2024 godkjennes.

Godkjenning av protokoll fra forrige møte

Det har ikke kommet merknader til utsendt protokoll.

Sak nr.: 020/24	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 22.04.2024	Tittel: Orientering fra markedsregulator	Saks nr.: 24/50830-3

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Presentasjonene fra markedsregulatorene tas til orientering.

Orientering fra markedsregulator

Det ble gitt følgende orienteringer fra markedsregulatorene:

- Korn Erling Aune
- Kjøtt og egg Hans Thorn Wittussen
- Melk Marit Haugen

Presentasjonene er lagt ut i skyløsningen Jottacloud.

Sak nr.: 021/24	Sektor: Egg	Styre/råd: OR
Behandling: 22.04.2024	Tittel: Egg – Regnskap opphold eggproduksjon 2023	Saks nr.: 22/52155- 85

Beskrivelse

Nortura legger frem regnskapet for midlertidig opphold i eggproduksjonen i 2023. Tiltaket ble vedtatt av Omsetningsrådet 21. september 2022, sak 82/22. Det er 13 produsenter som deltar i tiltaket, og elleve av disse fikk sin utbetaling i 2023 og inngår derfor i regnskapet for 2023. Regnskapet for 2023 gjelder 82 560 høner og en kompensasjon på 9 494 400 kroner. Regnskapet er revisorattestert.

Landbruksdirektoratet innstiller på at regnskapet godkjennes.

Hjemmel

Forskrift av 21. september 2022 nr. 1626 om tilskudd til produsenter som gjennomfører opphold i eggproduksjonen.

Forskrift av 22. oktober 2008 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 3-2.

Forutsetninger**Vedlegg**

Brev fra Nortura datert 19. desember 2023

Brev fra Nortura datert 3. januar 2024, inkludert regnskapsbilag og revisorattest

Vedtaksbrev fra Nortura til produsent datert 8. februar 2023

Vedtaksbrev fra Mattilsynet til produsent datert 11. november 2022

Vedtaksbrev fra Nortura om dispensasjon fra oppstart datert 29. august 2023

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Regnskapet for midlertidig opphold i eggproduksjonen i 2023 godkjennes, og 9 494 400 kroner utbetales til Nortura SA fra fondet for omsetningsavgift på egg.

Egg – Regnskap opphold eggproduksjon 2023

Nortura legger i brev av 19. desember 2023 og 3. januar 2024 frem regnskap for midlertidig opphold i eggproduksjonen i 2023. Regnskapet er revisorattestert.

Omsetningsrådet vedtok tiltaket midlertidig opphold i eggproduksjonen i møtet 21. september 2022, sak 82/22. Formålet med tiltaket var å redusere eggproduksjonen med ca. 1 500 tonn. Dette ble gjort ved at produsenter inngikk en avtale om opphold i eggproduksjonen på minimum tolv måneder. Tiltaket er hjemlet i forskrift om tilskudd til produsenter som gjennomfører opphold i eggproduksjonen. Det var totalt 13 produsenter som fikk innvilget søknad om å delta i ordningen, og disse inngikk avtale med Nortura. De fleste produsentene startet sitt opphold i 2023. Én av produsentene fikk utbetalt tilskudd i 2022, og regnskapet for denne utbetalingen ble behandlet i 2023, ref. sak 14/23. For 2023 har elleve produsenter mottatt utbetaling for oppholdet og den siste produsenten har ennå ikke levert sitt krav om utbetaling for deltakelse i ordningen midlertidig opphold. Det er derfor elleve produsenter som inngår i regnskapet for 2023.

Produsentene har fått innvilget tilskudd for 82 560 høner. Satsen er kr 115 per høne, som gir en total kompensasjon på 9 494 400 kroner.

2023	Antall høner	Sats per høne (kr)	Estimert uttak av egg (tonn)	Kompensasjon (kr)
Opphold eggproduksjon	82 560	115	1 430	9 494 400,00

Særlige forhold

En av de aktuelle produsentene fikk påvist fugleinflensa i hønseflokken sin, og Mattilsynet fattet vedtak om å avlive alle hønene og båndlegge hønsehuset. Dette skjedde etter inngått avtale om å delta i ordningen midlertidig opphold med Nortura, men før de hadde startet sitt opphold. Dette fremgår av brevet fra Mattilsynet datert 11. november 2022 og brevet fra Nortura til produsent datert 8. februar 2023. Oppholdet for midlertidig opphold regnes fra opprinnelig planlagt tidspunkt for avlaving som var i uke 13 i 2023. Periodene for båndleggingen og opphold i eggproduksjon overlapper ikke.

Dispensasjon fra kravet om oppstart av eggproduksjonen

Ett av kravene i tiltaket er at eggprodusentene må starte sin produksjon av egg igjen i tilnærmet sammen omfang senest åtte måneder etter oppholdsperioden på tolv måneder. Nortura SA mottok en søknad fra en av eggprodusentene om dispensasjon fra dette kravet grunnet dødsfall hos eggprodusenten, og at gjenlevende ektefelle trolig ikke hadde mulighet til å gjenoppta produksjonen innen åtte måneder etter oppholdsperioden.

Ifølge forskriften som regulerer oppholdsperioden i eggproduksjonen § 12, kan Nortura dispensere fra denne forskriften når det foreligger «særlige grunner». Nortura dispenserte fra forskriften med følgende begrunnelsen:

«Nortura SA v/Totalmarked har gjort en vurdering av saken og finner at det foreligger «særlige grunner» for å dispensere fra kravet i forskriften §6 om at produsent som har fått tilskudd plikter å gjenoppta produksjonen av konsumegg innen 8 måneder utløp av oppholdsperioden. Gjenlevende ektefelle har ansvaret for melkeproduksjonen på Friborg Gård. Det er pr. nå usikkert om gjenlevende ektefelle kan starte opp eggproduksjonen etter oppholdet i tillegg til eksisterende melkeproduksjon når gjenlevende ektefelle nå står alene om driften. Det gis dispensasjon fra kravet om oppstart i sin helhet.»

Landbruksdirektoratets vurdering

Satsen som er brukt på 115 kroner per høne er i tråd med regelverket. Nortura har dokumentert at produsentene har avlivet hønene, og at tilskuddet er utbetalt til produsentene. Landbruksdirektoratet er gitt kontrollmyndighet for tiltaket. Siden tiltaket vil gå over flere år er ikke kontrollen av produsentene ferdigstilt. Det vil i hovedsak skje i løpet av 2024 etter at oppholdsperioden på tolv måneder og mulig tilleggsperioden på åtte måneder er overstått. For de fleste av produsentene vil oppholdsperioden på tolv måneder være ferdig i løpet av første kvartal 2024. Selv om regnskapet nå godkjennes er det fortsatt mulighet for krav om tilbakebetaling etter forskriften § 11, dersom det avdekkes brudd på regelverket. Landbruksdirektoratet har imidlertid kontrollert at produsentenes søknad om produksjonstilskudd (PT) fra mars og oktober 2022 er på det samme antall høner som i kontrakten deres med Nortura. I tillegg har vi kontrollert at produsentene ikke søkte om PT høsten 2023. Videre har direktoratet kontrollert at eggleveransene fra produsentene stanset ved tidspunkt for oppstart av ordningen, og at tre av produsentene som startet sitt opphold i januar 2023 eller tidligere har begynt å levere egg til sine eggpakkerier igjen. Kontrollen baserer seg på siste tilgjengelige rapport om levering til eggpakkerier som gjelder for februar 2024.

Produsenten som fikk et vedtak om utslakting og båndlegging av hønsehuset sitt fra Mattilsynet, er fulgt opp spesielt fra Landbruksdirektoratet med dialog med Mattilsynet for å sikre at det ikke var overlapping av oppholdsperiodene og dermed også kunne føre til dobbelkompensasjon.

Nortura kan dispensere fra forskriften når det foreligger «særlige grunner». Norturas dispensering fra forskriften om oppstart av eggproduksjonen etter oppholdet for en av eggprodusentene som deltok i ordningen, var begrunnet i det også Landbruksdirektoratet anser som «særlige grunner».

Landbruksdirektoratet innstiller på at Omsetningsrådet godkjenner regnskapet for midlertidig opphold i eggproduksjonen i 2023, og at 9 494 400 kroner utbetales til Nortura fra fondet for omsetningsavgift på egg.

Sak nr.: 022/24	Sektor: Kjøtt	Styre/råd: OR
Behandling: 22.04.2024	Tittel: Kjøtt - Regnskap for tilskudd til økt slakting av kalv av storfe 2023	Saks nr.: 23/59942- 16

Beskrivelse

I Omsetningsrådets møte 12. oktober 2023 ble det vedtatt tilskudd til produsenter og slakterier som gjennomfører tiltak om økt slakting av kalv av storfe. Tiltaket gjaldt fra og med uke 48 2023 til og med uke 13 2024.

Landbruksdirektoratet fikk i oppgave å behandle søknader fra slakteriene og utbetale tilskudd til slakteriene, som skulle videreformidle tilskudd til produsentene.

Dette er en sammenstilt orientering om de vedtakene Landbruksdirektoratet har fattet over kalvene som er slaktet under tiltaket i 2023, altså de kalvene som ble slaktet i november og desember. Det ble totalt utbetalt 4 532 200 kroner for kalver slaktet i 2023, hvorav 2 666 000 kroner er tilskudd til produsenter og 1 866 200 kroner er tilskudd til slakterier. Antallet kalv det er gitt tilskudd for er 1 333 kalver.

Hjemmel

Forskrift 12. oktober 2023 nr. 1623 om tilskudd til produsenter og slakterier som gjennomfører tiltak om økt slakting av kalv av storfe

Forutsetninger**Vedlegg**

Oversikt fra Landbruksdirektoratet over kalver og tilskudd per slakteri per måned

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Omsetningsrådet tar saken til orientering.

Kjøtt - Regnskap for tilskudd til økt slakting av kalv av storfe 2023

Tilskudd til produsenter og slakterier som gjennomfører tiltak om økt slakting av kalv av storfe ble vedtatt av Omsetningsrådet 12. oktober 2023, ref. sak 83/23.

Landbruksdirektoratet ble gitt i oppgave å behandle søknadene og utbetale tilskudd til slakteriene. Slakteriene skulle videreformidle tilskuddet til produsentene. Vedtakene Landbruksdirektoratet har gjort er blitt omfattende, siden alle tilskuddsmottakere er nevnt. Vi har derfor valgt å orientere Omsetningsrådet om de vedtak som er fattet i 2023 gjennom denne sammenstilte innstillingen.

Tiltakets varighet var fra uke 48 2023 til uke 13 2024. Tiltaket strekker seg dermed over to kalenderår. Landbruksdirektoratet legger nå frem regnskapet over slaktingen som ble gjennomført i november og desember 2023, som vil bli regnskapsført på Omsetningsrådets årsregnskap for 2023. Slakting gjennomført i 2024 vil føres på regnskapet for 2024.

Landbruksdirektoratet har mottatt åtte søknader for november og tolv søknader for desember, fra totalt tolv slakterier. For perioden er det søkt om tilskudd for 1 363 kalver, og det er gitt tilskudd for 1 333 av kalvene. De 30 kalvene som det ikke er gitt tilskudd for har blitt avslått på grunn av at alderen har vært utenfor alderskriteriet på 77–168 dager. Det er utbetalt 4 532 200 kroner for kalvene, hvorav 2 666 000 kroner er tilskudd til produsenter og 1 866 200 kroner er tilskudd til slakterier.

Tiltaket har som målsetting å ta ut inntil 5 000 kalver. Kalvene er fordelt mellom Nortura og uavhengige slakterier med en fordeling på hhv. 3 500 og 1 500 kalver. Landbruksdirektoratet har mottatt fordeling mellom de ulike uavhengige slakteriene fra KLF.

Antall kalver det ble gitt tilskudd for i 2023 samt utbetalt beløp (i kroner)

Slakteri	Kalver	Tilskudd produsent	Tilskudd slakteri	Totalt
Uavhengige	333	666 000	466 200	1 132 200
Nortura	1 000	2 000 000	1 400 000	3 400 000
Totalt	1 333	2 666 000	1 866 200	4 532 200

Tabellen viser hvor mange kalver slaktet i 2023 som det er gitt tilskudd for. Den viser også fordelingen mellom uavhengige og Nortura. Antallet kalver er godt under tildelte rammer for Nortura og de uavhengige. Samtidig er størsteparten av tiltaksperioden i 2024. 1 333 kalver utgjør 26,7 prosent av total ramme på 5 000 kalver. Perioden i 2023 utgjør 27,8 prosent av den totale tiltaksperioden.

Som vedlegg til saken følger en mer detaljert oversikt over antall kalver og tilskudd per slakteri per måned.

Landbruksdirektoratet legger saken frem for Omsetningsrådet til orientering.

Sak nr.: 023/24	Sektor: Kjøtt	Styre/råd: OR
Behandling: 22.04.2024	Tittel: Kjøtt – Regnskap for partisalg storfe 2023	Saks nr.: 23/41689- 16

Beskrivelse

Nortura har levert regnskap over partisalg av storfesortering i 2023. Omsetningsrådet forhåndsgodkjente tiltaket 23. juni 2023. Regnskapet viser at det er solgt 300 tonn storfesortering som partisalg. Regnskapet er revisorattestert.

Hjemmel

Retningslinjer for markedsregulering av kjøtt, fastsatt av Omsetningsrådet 31. mars 2011, punkt 2 andre ledd, med hjemmel i forskrift 22. oktober 2008 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 7-1

Forutsetninger**Vedlegg**

Brev fra Nortura mottatt 9. februar 2024

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Regnskapet for partisalg av 300 tonn storfesortering 14% fra reguleringslageret i 2023 godkjennes, og 7 695 000 kroner utbetales til Nortura fra fondet for omsetningsavgift på kjøtt.

Kjøtt – Regnskap for partisalg storfe 2023

I brev oversendt 9. februar 2024 legger Nortura frem regnskap over partisalg av storfesortering i 2023. Regnskapet er revisorattestert.

I Omsetningsrådets møte 23. juni 2023, sak 51/23, fattet rådet følgende vedtak:

«Omsetningsrådet gir Nortura SA en forhåndsgodkjennelse for å gjennomføre et partisalg i 2023 av inntil 300 tonn storfekjøttssortering 14% fra reguleringslageret med en rabatt på inntil 25 prosent.»

Nortura har levert regnskap som viser at hele rammen på 300 tonn er benyttet. Det fremgår også at gjennomsnittlig rabatt i prosent er 24,13 prosent. Revisorattesten viser at det er gjennomført stikkprøver for å kontrollere at partisalget er gjennomført til inntil 25 prosent rabatt. Det er ikke avdekket avvik. Det er også kontrollert at partisalget er foretatt etter dato for vedtak 23. juni 2023.

Nortura ber om å få dekket 7 695 000 kroner knyttet til partisalget av storfesortering 14%.

Landbruksdirektoratets vurdering

Norturas regnskap for partisalg av storfesortering viser at tiltaket er gjennomført i tråd med Omsetningsrådets vedtak både når det gjelder ramme for mengde og rabatt. Regnskapene er revisorattestert, og revisor har i tillegg til rammene for mengde og rabatt kontrollert at partisalgene er gjennomført etter vedtaksdato. Kostnaden ved tiltaket er 7 695 000 kroner.

Landbruksdirektoratet innstiller på at regnskapet for partisalg av storfesortering i 2023 godkjennes.

Sak nr.: 024/24	Sektor: Kjøtt	Styre/råd: OR
Behandling: 22.04.2024	Tittel: Kjøtt – Regnskap for partisalg svin 2023	Saks nr.: 23/53355- 13

Beskrivelse

Nortura har levert regnskap over partisalg av helt slakt av svin i 2023. Omsetningsrådet forhåndsgodkjente tiltaket 22. august 2023. Regnskapet viser at det er solgt 178,60 tonn svinekjøtt som partisalg. Regnskapet er revisorattestert.

Hjemmel

Retningslinjer for markedsregulering av kjøtt, fastsatt av Omsetningsrådet 31. mars 2011, punkt 2 andre ledd, med hjemmel i forskrift 22. oktober 2008 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 7-1

Forutsetninger**Vedlegg**

Brev fra Nortura mottatt 9. februar 2024

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Regnskapet for partisalg av 178,60 tonn helt slakt av svin i 2023 godkjennes, og 3 207 614 kroner utbetales til Nortura fra fondet for omsetningsavgift på kjøtt.

Kjøtt – Regnskap for partisalg svin 2023

I brev oversendt 9. februar 2024 legger Nortura frem regnskap over partisalg av helt slakt av svin i 2023. Regnskapene er revisorattestert.

I Omsetningsrådets møte 22. august 2023, sak 65/23, fattet rådet følgende vedtak:

«1. Omsetningsrådet gir Nortura SA en forhåndsgodkjennelse for å gjennomføre et partisalg i 2023 av inntil 180 tonn helt slakt av svin fra reguleringslageret med en rabatt på inntil 40 prosent.

2. Nortura gis tillatelse til å varsle bransjen om tiltaket umiddelbart etter Omsetningsrådets møte 22. august 2023.»

Nortura har levert regnskap som viser at 178,60 tonn av rammen på 180 tonn er benyttet. Det fremgår også at gjennomsnittlig rabatt i prosent er 40 prosent. Revisorattesten viser at det er gjennomført stikkprøver for å kontrollere at partisalget er gjennomført til inntil 40 prosent rabatt. Det er ikke avdekket avvik. Det er også kontrollert at partisalget er foretatt etter dato for vedtak 22. august 2023.

Nortura ber om å få dekket 3 207 614 kroner knyttet til partisalget av svinekjøtt.

Landbruksdirektoratets vurdering

Norturas regnskap for partisalg av helt slakt av svin viser at tiltaket er gjennomført i tråd med Omsetningsrådets vedtak både når det gjelder ramme for mengde og rabatt. Regnskapet er revisorattestert, og revisor har i tillegg til rammene for mengde og rabatt kontrollert at partisalgene er gjennomført etter vedtaksdato. Kostnaden ved tiltaket er 3 207 614 kroner.

Landbruksdirektoratet innstiller på at regnskapet for partisalg av helt slakt av svin i 2023 godkjennes.

Sak nr.: 025/24	Sektor: Melk	Styre/råd: OR
Behandling: 22.04.2024	Tittel: Melk - Kompensasjon for reguleringskapasitet 2023	Saks nr.: 24/28729- 3

Beskrivelse

Tine søker om kompensasjon for markedsregulators kostnader ved å ha nødvendig kapasitet til å oppfylle reguleringsansvaret som følger av forsynings- og mottaksplikten i 2023. Tine SA oversender revisorattestert grunnlag for beregninger av kompensasjonen. Det ble oppdaget en feil i Tines beregninger som gjør kompensasjonen 0,8 mill. kroner lavere. Feilen er kommunisert med Tine og rettet i innstillingen. Tine søker om en kompensasjon på 36,9 mill. kroner.

Hjemmel

Retningslinjer for markedsregulering av melk og melkeprodukter punkt 5 og punktene 5-1 – 5-5 fastsatt av Omsetningsrådet 1. desember 2009 med hjemmel i forskrift av 22.10.2008 nr. 1 136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 7-1. Forskrift av 22.10.2008 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 3-2.

Forutsetninger**Vedlegg**

Brev fra Tine SA av 29. februar 2024.

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Oppgave over grunnlag for beregning av kompensasjon for reguleringskapasitet for 2023 godkjennes. Godtgjørelsen fastsettes til 36,9 mill. kroner, og utbetales til Tine SA fra fondet for omsetningsavgift på melk.

Melk - Kompensasjon for reguleringskapasitet 2023

Bakgrunn

I henhold til punkt 5 i retningslinjer for markedsregulering av melk og melkeprodukter kan markedsregulator ytes en godtgjørelse for kostnader ved å ha nødvendig kapasitet til å oppfylle reguleringsansvaret som følger forsynings- og mottaksplikten. Godtgjørelsen knyttes til kostnader ved ubenyttet kapasitet som ikke er dekket på en annen måte.

Tine SA søker i brev av 29. februar 2024 om godtgjørelse for kostnader knyttet til reguleringskapasitet. Tallgrunnlaget fra Tine er revidert av revisor og er uten merknader. Tine har beregnet nettokompensasjonen til 36,9 mill. kroner. De søker om å få dekket dette beløpet.

Omsetningsrådet vedtok i møte 10. februar 2021 nye bestemmelser for beregning av kompensasjon for reguleringskapasitet hos markedsregulator, jf. Retningslinjer for markedsregulering av melk og melkeprodukter punktene 5-1 – 5-5. Beregningene er gjort i tråd med disse bestemmelsene.

Beregningsgrunnlag og beregning

Under redegjøres det for de ulike faktorene som inngår i beregningene til reguleringskapasiteten.

1 Melkevolum

I beregningen for 2023 legger en til grunn forskjellen i disponibel melk til faste produkter i måneden med mest melk (januar med 53,4 mill. liter) og gjennomsnittlig månedlig melkevolum benyttet til faste produkter (45,8 mill. liter). Av differansen på 7,5 mill. liter legger en for 2023 grunn til at 55 prosent skyldes variasjoner knyttet til markedsreguleringen. Dette gir et månedlig reguleringsvolum på 4,1 mill. liter, som utgjør 8,3 prosent av markedsregulators totale kapasitet for faste produkter.

2 Regnskapstall for Tine SA 2023

For å beregne kapitalbindingen tas det utgangspunkt i varige driftsmidler fra Tine SA, fratrasket driftsmidler i Norsk melkeråvare. Varige driftsmidler i Tine SA, eksklusiv Norsk melkeråvare, var 6 470 mill. kroner i 2023.

De gjestående driftsmidlene fordeles på produksjon av faste, flytende og ikke melkebaserte produkter etter en fordelingsnøkkel på 40 prosent til faste produkter.

Det er kun kapital som er bundet i varige driftsmidler til produksjon av faste produkter som kan benyttes til produksjon av reguleringsprodukter, det vil si 40 prosent. Av kapital knyttet til faste produkter utgjør reguleringskapasiteten 8,3 prosent i 2023, jf. punkt 1 over.

I modellen opereres det med at Tine kun har 90 prosent kapasitetsutnyttelse. Kapitalen knyttet til ledig reguleringskapasitet blir derfor korrigert for en kapasitetsutnyttelse på 90 prosent. Kapitalbindingen blir etter denne korrigeringen 195,7 mill. kroner.

3 Avkastningskrav

Avkastningskravet på egenkapitalen settes lik avkastningen på 3 års statsobligasjoner (3,69 prosent). Denne satsen er gjennomsnittlig for 2023. Tine sin lånerente antas å være lik NIBOR 6 mnd. (4,46 prosent) pluss 1,3 prosent lånemargin.

I beregningen benyttes bokført egenkapital (50,4 prosent i 2023). Dette gir et avkastningskrav på totalkapitalen på 4,72 prosent.

4 Kapitalkostnader og avskrivninger

Kapitalkostnadene (9,1 mill. kroner) beregnes ved å multiplisere kapitalvolumet knyttet til reguleringskapasiteten med avkastningskravet. Avskrivningene antas å følge en annuitetsprofil med 12 års avskrivning av driftsmidlene. Annuiteten beregnes ut fra avkastningskravet, avskrivningstiden og verdien av reguleringskapasiteten. Kapitalkostnaden trekkes fra annuiteten slik at en sitter igjen med den delen av annuiteten som er avskrivninger (12,3 mill. kroner).

5 Vedlikeholdskostnader

Tine SAs samlede vedlikeholdskostnader (440 mill. kroner i 2023) antas å fordele seg likt på alle varige driftsmidler. Vedlikeholdskostnadene som tilfaller reguleringskapasiteten fordeles da ut fra den andelen som reguleringskapasiteten utgjør av Tines totale varige driftsmidler (2,8 prosent). Dette fører til at Tine skal ha en kompensasjon for 12,2 mill. kroner i vedlikeholdskostnader.

6 Korreksjon for kompensasjon gitt ved løpende regulering

Tine får godtgjørelse som en del av kostnader knyttet til reguleringskapasitet ved at det ligger et kapitalelement i de satsene som benyttes til å beregne kompensasjonen for de ordinære reguleringsiltakene som Tine gjennomfører etter retningslinjer for markedsregulering av melk og melkeprodukter. Dette dreier seg om kapital knyttet til kompensasjon for reguleringslager og skummetmelkpulver til fôr i 2023. Disse kapitalelementene skal trekkes fra brutto kompensasjon. For 2023 utgjør disse kostnadene 2,1 mill. kroner.

Total reguleringskapasitet

Tabellen nedenfor viser et sammendrag av beregningene som er presentert ovenfor. Små avvik i utregningene kan forekomme da det er benyttet flere desimaler i utregningen

Beregning av kompensasjon for reguleringskapasitet 2023		
	Mill. liter	Mill. kroner
Maksimalt kapasitetsbehov faste produkter Tine (januar)	53,4	
Gjennomsnittlig kapasitetsbehov faste produkter	45,8	
Differanse per måned*	7,5	
Hvorav reguleringskapasitet som markedsregulator (55 prosent)	4,1	
Varige driftsmidler eksklusiv Norsk melkeråvare		6 470
Kapitalbinding korrigert for kapasitetsutnyttelse (Tine=90%)		193,3
Avkastning på totalen		4,72 %
Kapitalkostnad		9,1
Avskrivninger		12,3
Vedlikeholdskostnader reguleringskapasitet		12,2
Brutto kompensasjon for kapasitetskostnader		33,7
Kompensasjon gitt ved løpende regulering		2,1
Nettokompensasjon for kapasitetskostnader		31,6
*Korrigert for desimaler		

Landbruksdirektoratet har gjennomgått Tines beregninger og kommet frem til et beregnet beløp på 33,7 mill. kroner. Ved å trekke fra kompensasjoner som er gitt ved løpende regulering (2,1 mill. kroner) blir nettokompensasjon 31,6 mill. kroner.

I henhold til punkt 5-5 i retningslinjene for markedsregulering av melk og melkeprodukter skal kompensasjonens størrelse det enkelte år fastsettes som et gjennomsnitt av de to foregående års utbetaling og inneværende års modellberegning. Utbetalingene var henholdsvis 38,3 mill. kroner og 40,1 mill. kroner i 2021 og 2022. Godtgjørelsen for 2023 blir dermed 36,9 mill. kroner, som vist i tabellen nedenfor.

Landbruksdirektoratet har gjennomgått Tines beregninger og kommet frem til et beregnet

beløp på 33,7 mill. kroner. Ved å trekke fra kompensasjoner som er gitt ved løpende regulering (2,1 mill. kroner) blir nettokompensasjon 31,6 mill. kroner.

	Mill. kroner
Nettokompensasjon for kap. kostnader (modell) 2023	31,6
Vedtak 2022	40,9
Vedtak 2021	38,3
Gjennomsnitt av 2021, 2022 og 2023	36,9

Landbruksdirektoratets vurdering

Ved gjennomgang av beregningene til Tine oppdaget Landbruksdirektoratet en feil i Tine sine beregninger, hvor det var referert til varige driftsmidler for 2022 og ikke 2023. Denne korrigeringen førte til at søknadsbeløpet ble redusert med totalt 0,8 mill. kroner. Feilen er kommunisert til Tine og riktig beløp er benyttet i innstillingen.

Sett bort ifra korrigeringen nevnt over, vurderer Landbruksdirektoratets at Tine sin beregning av kompensasjonsstørrelsen på 36,9 mill. kroner er gjort i tråd med bestemmelser i punkt 5-1 til punkt 5-5 i retningslinjer for markedsregulering av melk og melkeprodukter.

Landbruksdirektoratet har gjennomgått beregningene og innstiller i tråd med Tine på en godtgjørelse for reguleringskapasitet på 36,9 mill. kroner for 2023.

Sak nr.: 026/24	Sektor: Melk	Styre/råd: OR
Behandling: 22.04.2024	Tittel: Melk - Regnskap for Opplysningskontoret for meieriprodukter AS 2023	Saks nr.: 22/75515- 9

Beskrivelse

Tine SA fremlegger regnskap for Opplysningskontoret for meieriprodukter AS (Melk.no) for 2023. Årsregnskapet viser et underskudd på 35 284 kroner. Regnskapet over bruk av midler bevilget av Omsetningsrådet viser et forbruk på 26 035 284 kroner, noe som er 35 284 kroner under hva som var budsjettet for 2023. Regnskapet er godkjent av styret i Melk.no 21. februar 2024. Regnskapet er revidert og funne i orden. Regnskapet ble behandlet av styret i Tine SA 18. mars 2024.

Hjemmel

Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet §§ 2 og 3, fastsatt av Omsetningsrådet 22. oktober 2008 med hjemmel i forskrift 22. oktober 2008 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 7-1.

Forutsetninger**Vedlegg**

Brev fra Tine av 29. februar 2024.

Vedlegg 1: Oppsummering og evaluering av strategiperioden 2022 og 2023 og aktiviteter i 2023.

Vedlegg 2: Årsregnskap for Opplysningskontoret for meieriprodukter (melk.no) AS.

Vedlegg 3: Revisjonsberetning for Melk.no.

Vedlegg 4: Prosjektregnskap Opplysningskontoret for Meieriprodukter (Melk.no) 2023

Vedlegg 5: Kommentarer til regnskap for Opplysningskontoret for Meieriprodukter (Melk.no) AS 2023.

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Regnskapet for Opplysningskontoret for meieriprodukter AS (Melk.no) for 2023 godkjennes, og 26 mill. kroner utbetales fra fondet for omsetningsavgift på melk til Tine SA.

Melk - Regnskap 2023 for Opplysningskontoret for meieriprodukter AS

Bakgrunn

I brev datert 29. februar 2024 har Tine SA sendt over årsrapport og regnskap m.m. for Opplysningskontoret for meieriprodukter AS (Melk.no) for 2023. Disse er behandlet av styret til Melk.no 21. februar 2024 og av styret i Tine SA den 18. mars 2024. Regnskapet er revidert og funnet i orden.

Melk.no fikk i 2023 tildelt et beløp på inntil 26 000 000 kroner, jf. sak 109/22 behandlet i Omsetningsrådet 9. desember 2022.

I tillegg til dette har eierne i Melk.no bidratt med 2 250 000 kroner. Budsjettet til Melk.no i 2023 var derfor totalt 28 250 000 kroner.

Regnskapet til Melk.no

I henhold til årsregnskapet for 2023 for Melk.no var resultatet av driften etter skatt et underskudd på 35 284 kroner.

Balansen per 31. desember 2023 viser at Melk.no sine eiendeler er verdsatt til 3 031 826 kroner, og at gjelden er verdsatt til 2 966 780 kroner. Melk.no har 65 046 i innskutt egenkapital og 330 kroner i opptjent egenkapital.

I rapporteringen for 2023 presenteres prosjektrengnskapet for 2023. Dette regnskapet viser kostnadene fordelt på hovedkategoriene personal/drift og markedsaktiviteter, jf. tabellen nedenfor. Tabellen viser også tilsvarende tall for 2022 og budsjett 2023. Tabellene omfatter kun omsetningsmidler og eierfinansiering er ikke tatt med.

Prosjektrengnskap 2022, budsjett og regnskap samt avvik fra budsjett i 2023

	2022	2023			
	Regnskap (kr)	Budsjett (kr)	Regnskap (kr)	Avvik (kr)	Avvik
Personal og drift	11 409 379	11 922 000	12 392 242	470 242	3,9 %
Markedsaktiviteter	13 588 457	14 078 000	13 643 042	- 434 958	-3,1 %
Totale prosjektskostnader	24 997 836	26 000 000	26 035 284	- 35 284	-0,1 %

Budsjettrammen i 2023 var en mill. kroner høyere enn i 2022. Totalt var budsjettrammen i 2023 på 26 000 000 kroner fra omsetningsmidlene. Prosjektrengnskapet til Melk.no, ekskludert eierfinansiering, viser at de totale kostnadene til personal/drift og markedsaktiviteter var på 26 035 284, noe som er 35 284 høyere enn budsjettrammen.

Nøkkeltall i prosent, prosjektrengnskap 2022, budsjett og prosjektrengnskap 2023

	2022	2023	
	Regnskap	Budsjett	Regnskap
Personal og drift	46 %	46 %	48 %
Markedsaktiviteter	54 %	54 %	52 %

Kostnadene i personal/drift utgjorde 48 prosent av prosjektskostnadene i 2023, jf. tabellen over. I 2022 var nivået 46 prosent. Tilsvarende utgjorde kostnader til markedsaktiviteter 54 og 52 prosent i henholdsvis 2022 og 2023.

Tabellen nedenfor viser en detaljert oversikt over budsjett og prosjektrekningskap for 2023, ekskludert eierfinansiering.

	Regnskap 2023	Budsjett 2023	Avvik (kr)	Avvik (%)
Sum personal	10 155 572	9 541 000	- 614 572	-6,4 %
Sum andre driftskostnader	2 236 671	2 381 000	144 329	6,1 %
Sum personal/drift	12 392 243	11 922 000	- 470 243	-3,9 %
Sum forbruker	11 266 231	11 625 600	359 369	3,1 %
Sum samfunnsmiljø	1 274 014	1 277 500	3 486	0,3 %
Sum kompetanse, analyse, innsikt	1 102 798	1 174 900	72 102	6,1 %
Sum markedsaktiviteter	13 643 043	14 078 000	434 957	3,1 %
Totalt	26 035 286	26 000 000	- 35 286	-0,1 %

Drift og personal

Det er benyttet 470 243 (3,9 prosent) mer enn budsjettet til personal- og driftskostnader. Personalkostnadene er 614 672 (6,4 prosent) høyere enn budsjettet. Avviket skyldes en kombinasjon av økte lønns- og pensjonskostnader på grunn av høyere lønnsoppgjør enn budsjettet. Per 31.12.2023 har Melk.no 9 ansatte og 8 årsverk.

Andre driftskostnader ble totalt sett 144 329 (6,1 prosent) mindre enn budsjettet. Telefonkostnader, innleie av konsulenter, IT drift og utstyr, styrehonorar og inventar og vedlikehold går godt under budsjett. Andre poster går noe over budsjettet, men stort sett med mindre beløp. Møter/kurs/reiser ender noe over budsjett da de ble mer reiser enn budsjettet, og det er brukt noe mer på regnskap da det har vært et skifte av betjening hos regnskapsbyrå som medførte mer tid i overgangsfasen.

Markedsaktiviteter

Totalt sett er det benyttet 434 957 (3,1 prosent) mindre enn budsjettet på markedsaktiviteter. Det er brukt mindre midler enn budsjettet på *forbruker*, *samfunnsmiljø* og *kompetanse, analyse og innsikt*, som alle går under markedsaktiviteter.

Forbruker: Det er benyttet 359 369 (3,1 prosent) mindre kroner enn budsjettet på forbrukeraktiviteter. Dette er uten eierfinansiering av melkekampanjen. En stor del av midlene har gått til mediekjøp (rundt 7,5 mill. kroner), som er rett under budsjett. Disse midlene går i all hovedsak til kjøp av TV-reklame, onlinevideo og kampanjer i sosiale medier.

Videre er utviklingskostnadene over budsjett med 142 000 (86,1 prosent). Dette skyldes et behov for å utvikle mer materiell enn planlagt, blant annet fagpresseorganisering. Melk.no sin logo skal også oppdateres og kostnader til utvikling av denne ligger under denne posten.

I 2023 ble det emigrert til ny publiseringsløsning på grunn av driftsproblemer med den gamle løsningen. Prosjektet endte opp under budsjett. Fellesprosjektet landbruket ble ikke gjennomført i 2023, men igangsettes i 2024.

Samfunnsmiljø: Det ble benyttet 1 274 014 kroner til samfunnsmiljøposten, som totalt sett er helt på budsjett. Det har vært en skyvning på midlene, blant annet gjennom at det er benyttet mindre midler på byrårådgivning, mens arrangementskostnadene har økt. Melk.no avholdte fire større arrangementer/seminarer i 2023, og kostnadene ble derfor noe høyere enn budsjettet. Det har vært noe høyere reisekostnader relatert til internasjonale aktiviteter enn budsjettet grunnet økte representasjons- og reisekostnader. Det er benyttet en god del mindre enn budsjettet til mediekjøp fagpresse.

Kompetanse, analyse og innsikt: Det er til sammen brukt 1 102 798 kroner til kompetanseutvikling internt, gjennomføring av forbrukerundersøkelser og annen innsikt. Det er om lag 70 000 (6,1 prosent) under budsjett. Kompetanseutvikling ligger godt over budsjettet på grunn av at Melk.no var gjennom en organisasjonsutviklingsprosess for å styrke samholdet i organisasjonen. Det er også utviklet en strategi for de neste tre årene som har medført økte strategiutviklingskostnader. Samtidig er det benyttet betydelig mindre midler på innsiktssiden enn antatt.

Resultater 2023

Melk.no hadde i 2023 definert tre operative mål mot forbrukere; øke unike sidehenvisninger til kostholdsinnholdet på melk.no via organisk søk og betalt søk, økt mål på pressearbeid gjennom PR-score og et mål om antall innsalg fra Melk.no til pressen. Førstnevnte ble ikke mulig å måle da Google endret målemetodikk midt i perioden. Melk.no endte langt over mål både på PR-score og antall innsalg.

Reklamekampanjene «Melk – en naturlig pakke av næringsstoffer» ble videreført i 2023, og har oppnådd gode resultater med tanke på investeringsnivået. Melk.no var en av de som leverte best på oppmerksomhet opp mot investeringsnivå sammenlignet med resten av landbruket. Det er fortsatt krevende å oppnå høy relevans på melkeglasset, og det nåværende investeringsnivået er nødvendig for å opprettholde oppmerksomhetsnivået gjennom året.

«3 om dagen» kampanjen henger sammen med reklamekampanjen hvor det foregår egne uttak. Det er også egne uttak i sosiale medier med disse budskapene samt mye innhold på Melk.no sin nettside. Rundt 20 prosent av mediebudsjettet blir brukt på denne kampanjen, og kjennskapet til merket blant de som tidligere har sett merket har økt. Samtidig har total kjennskap til selve rådet gått ned. Melk.no er usikre på årsakene til dette.

Melk.no har fått et nytt publiseringssystem hvor innholdet er revidert og optimalisert. Den nye nettsiden tilfredsstiller rapportering på trafikk fra søk i henhold til dagens- og fremtidens standard. Den reduserer også driftskostnadene noe og gir langt større fleksibilitet enn før.

Videre oppnådde Melk.no en PR-score på 4,8 som er over mål og oppnådd resultat i 2022. Antall oppslag har også økt sammenlignet med i fjor. Oppslagene omhandler kostholds- og helsebudskap, statistikk og tall fra melk.no og oppskrifter, og talpersoner fra melk.no er synlige i rundt 45 prosent av oppslagene. Melk.no skriver at deres synlighet er høy sammenlignet med andre opplysningskontorer og deres eiere.

Hovedaktiviteter mot samfunnsmiljøer

Melk.no har fortsatt sitt arbeid fra 2022 med å samle kunnskap og koordinere innspill opp mot de nordiske næringsstoffanbefalingene, og det er sendt inn et omfattende antall høringer i denne prosessen. De har aktivt kommunisert mot bransjen slik at budskapene fremstår som samlet.

Det ble i 2023 avholdt fire seminarer. Dette inkluderer en IDF-dag, tre arrangementer under Arendalsuka sammen med Matprat og opplysningsvirksomhet for brød og korn med fokus på bærekraftig kosthold og matsystemer, samt to fagseminarer om hhv. eldre og gravide/ammende. I tillegg har Melk.no vært aktive i flere internasjonale fora.

Undervisning mot mat og helsestudenter fortsatte i 2023, og blant annet ble Matopedia gratis, noe som førte til at langt flere skoler nå benytter dette som digitalt undervisningsmaterie. Informasjonsmaterie om jod og gravide/ammende er videreutviklet og sendt ut til helsestasjoner med helsesøstre og jordmødre som målgruppe.

Resultater av strategiperioden 2022 og 2023

Det ble satt målsetning om signifikant økning av utvalgte holdninger til melk og kjennskap til 3 om dagen i strategiperioden.

Utsagn	Oppnådd 2022	Mål 2023	Oppnådd 2023
"Melk er sunt for meg"	61 %	64 %	61 %
"Melk er en naturlig del av mitt kosthold"	58 %	61 %	58 %
<i>Målgruppen 20-55 år</i>			
Andel som kjenner til	Oppnådd 22	Mål 2023	Oppnådd 2023
... "3 om dagen"-rådet	35 %	33 %	27 %
... "3 om dagen"-merket	27 %	27 %	26 %
<i>Målgruppen 20-55 år</i>			

Melk.no skriver at det kan være utfordrende å løfte holdningene ytterligere fra et relativt høyt nivå. Kjennskap til 3 om dagen-rådet har gått ned i løpet av perioden. Samtidig har kjennskapen til 3 om dagen merket økt signifikant dersom man tar utgangspunkt i 2021, hvor andelen var på 22 prosent.

Forbrukernes oppfatning av melk som et sunt og næringsrikt produkt har holdt seg på et stabilt nivå gjennom strategiperioden. Lite tyder på at melkesalget går nedover fordi forbrukerne mister troen på melk som et sunt produkt. Holdningen til melk har også styrket seg mot plantebaserte alternativer når det gjelder hva som er sunnest, mest naturlig og hva som er mest bærekraftig.

70 prosent av nedgangen i melkevolum kan knyttes til nedgang i melkedrikking, hvor vann har tatt over melks plass som hva forbrukerne mener er sunnest drikke til frokost. Det er her melkeglasset i stor grad taper terreng.

I løpet av de seneste årene har opplysningskontorene i økende grad blitt fremstilt som partiske og ikke troverdige aktører, spesielt blant grupper i sosiale medier. Ingenting i målingene viser at dette er tilfellet i bredden. Kjennskapen til OFM er fortsatt høy (80 prosent), og blant de som har et inntrykk av kontoret er det nesten fem ganger så mange som har et positivt inntrykk sammenlignet med et negativt inntrykk. Melk.no scorer godt og stabilt over tid på parametere som «troverdig kostholdsinformasjon» og «naturlig sted å henvende seg når man har spørsmål om melk og meieriprodukter».

Landbruksdirektoratets vurdering

Melk.no fikk tildelt en rammebevilgning på 26 000 000 kroner for 2023. Resultatet viser et marginalt underskudd på 35 284 kroner. Landbruksdirektoratet viser til at når regnskap legges frem til godkjenning, er vedtatt budsjett øvre grense for godtgjørelsen. I tillegg har Melk.no benyttet 2 250 000 kroner fra eierne, men dette er utenfor midlene til omsetningsavgiften på melk.

Regnskapet viser at det har vært enkelte omdisponeringer mellom enkelte poster. Det er blant annet overført noe midler fra markedsaktiviteter til personal/drift, mens det også er omdisponeringer innenfor de to hovedpostene. Avvikene er begrunnet, og vi viser til at Melk.nos budsjett tildeles som en rammebevilgning.

Etter Landbruksdirektoratets vurdering har Melk.no sine rapporterte aktiviteter i 2023 vært i tråd med retningslinjer om bruk av omsetningsavgiften til opplysningsvirksomhet og forutsetningene i budsjettet.

Landbruksdirektoratet registrerer at Melk.no har oppnådd flere av sine mål med gode resultater i 2023. De har jobbet målrettet gjennom året, spesielt opp mot NNR og kvalitet på presseoppslag. Melk.no har en tydelig faglig tilstedeværelse i nyhetsbildet, reflektert i økningen i antall oppslag sammenlignet med i fjor.

Oppsummering

Landbruksdirektoratet anbefaler at regnskapet for Opplysningskontoret for meieriprodukter AS (Melk.no) godkjennes, og at 26 mill. kroner utbetales fra fondet for omsetningsavgift på melk.

Sak nr.: 027/24	Sektor: Korn	Styre/råd: OR
Behandling: 22.04.2024	Tittel: Korn - Regnskap opplysningsvirksomhet brød og korn 2023	Saks nr.: 22/76507- 10

Beskrivelse

Felleskjøpet Agri SA (FKA) har lagt fram regnskap for opplysningsvirksomhet for brød og korn for 2023. Årsregnskapet viser et forbruk på 4 596 453 kroner, som er 2 453 kroner over budsjettet for 2023 vedtatt av Omsetningsrådet. Styret i FKA har godkjent regnskapet 21. mars 2024. Revisor har avgitt en ren beretning.

Hjemmel

Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet §§ 2 og 3, fastsatt av Omsetningsrådet 22. oktober 2008 med hjemmel i forskrift 22. oktober 2008 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 7-1.

Forutsetninger**Vedlegg**

Brev fra FKA av 21. mars 2024 med følgende vedlegg: Regnskap og årsrapport for opplysningsvirksomhet 2023, Årsregnskap for Opplysningsvirksomhet Brød og korn 2023, Erklæring fra revisor av 31. januar 2024.

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Regnskapet for opplysningsvirksomhet for brød og korn for 2023 godkjennes, og 2 297 000 kroner utbetales fra fondet for omsetningsavgift korn til Felleskjøpet Agri SA.

Regnskap opplysningsvirksomhet brød og korn 2023

I brev av 21. mars 2024 legger FKA fram regnskap for opplysningsvirksomhet brød og korn for 2023.

Regnskapet er godkjent av FKAs styre 21. mars 2024. Revisor har avgitt en ren beretning som bekrefter at regnskapet er avgitt i samsvar med lover og forskrifter og gir et rettviseende bilde av opplysningsvirksomheten for brød og korn pr. 31. desember 2023.

Opplysningskontoret for brød og korn AS (OBK) ble lagt ned f.o.m. 1. januar 2021, men eierne av OBK AS m.fl. valgte å videreføre opplysningsvirksomhet i sektoren gjennom samarbeid med Opplysningskontoret for egg og kjøtt (OEK). Det er OEK som har ansvaret for regnskapet og for å rapportere om bruken av midler fra omsetningsavgiften for korn til FKA.

I samarbeidsavtalen mellom FKA og OEK framgår det at OEK «håndterer regnskap og regnskapsrapportering som prosjektrengnskap for opplysningsvirksomheten til brød og korn gjennom OEKs etablerte løsninger for dette, og forplikter seg til å følge Regnskapsloven og andre offisielle krav til regnskapsføring, slik at de bevilgede midler blir ivaretatt på beste måte. OEK forplikter seg også til å sikre at Omsetningsrådets krav til håndtering av omsetningsmidler blir etterlevd herunder også at prosjektrengnskapet blir revidert av ekstern revisor».

Tabellene under viser en oppstilling av resultatet fordelt på personal og drift og markedsaktiviteter:

Regnskap 2022, budsjett og regnskap 2023, samt avvik fra budsjett 2023

Kostnader	Regnskap 2022, kr	Budsjett 2023, kr	Regnskap 2023, kr	Avvik, kr	Avvik, %
Personal og drift	1 885 587	2 000 000	1 867 019	132 981	6,6 %
Markeds- aktiviteter	2 485 587	2 594 000	2 729 434	-135 434	-5,2 %
Totalt	4 371 174	4 594 000	4 596 453	-2 453	-0,1 %

Nøkkeltall, prosent

	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Regnskap 2023
Personal og drift	43	44	41
Markedsaktiviteter	57	56	59
Totalt	100	100	100

Budsjettet for 2023 på 4 594 000 kroner ble godkjent av Omsetningsrådet i sak 108/22 den 9. desember 2022. Av totalt budsjett har Omsetningsrådet tildelt inntil 2 297 000 kroner fra fondet for omsetningsavgift korn. Driftsmidler fordeler seg på følgende måte:

Finansiering	Tilskudd /bidrag i kr
Felleskjøpet Agri SA	2 297 000
Norges møllene AS	557 000
Lantmännen Cerealia	557 000
Andre aktører ¹	1 183 000
Sum driftsinntekter	4 594 000

¹ Gomanbakeren AS, United Bakeries AS, Mesterbakeren AS, Bakehuset AS, Idun Industri AS og Pals AS

Strategi opplysningsvirksomhet brød og korn

Opplysningsvirksomheten er merkenøytral faktabasert kommunikasjon som har til hensikt å bygge, vedlikeholde og styrke kunnskapen om norsk matkornproduksjon og bakervarer, og styrke omdømme og skape tillit til norske brød- og kornprodukter og derigjennom bidra til økt forbruk. Hovedmålgruppen er forbrukere i alderen 15-40 år.

Strategiplanen ble revidert i januar 2022 og følgende hovedstrategier ble lagt:

1. Ta en tydelig og aktiv rolle i digitale/sosiale medier med satsing på tilpasset innholdsproduksjon, søkemotoroptimalisering og målrettet annonsering.
2. Aktivt formidle kunnskap om korn og kornbasert mat sine fordeler/styrker når det gjelder god bærekraft og sunn ernæring til og i prioritert rekkefølge; media, relevante organisasjoner og opinionsdannere samt myndigheter.
3. Ha et tett samarbeid med andre opplysningskontor og andre relevante aktører for å hente ut synergi og merverdi faglig, produksjonsmessig og formidlingsmessig.

Synlighet og digitale plattformer

Det er også i 2023 oppnådd gode resultater, både når det gjelder synlighet og trafikk tall. Aktivitetene gjennom året er gjort med utgangspunkt i gjeldende strategiplan og års-hjul og med de tre budskapene «Spis grovt», «Norsk korn» og «Bruk opp» samt matinspirasjon og bakeglede.

Det orienteres om at innhold både på brodogkorn.no og matprat.no har en god økning i visninger fra 2022. Vurderingen er at samarbeidet med OEK gir gode synergier, sammen med målrettede kampanjer og søkeordoptimalisering. Mediananalysene viser god synlighet og at det aller meste av presseomtale er av positiv karakter.

Det er utarbeidet 2 effektmål med følgende resultat:

Effektmål 1: 80 % av forbrukerne mener at et grove brød og kornprodukter hører med i et sunt kosthold.

- YouGov februar 2024: 81 % mener at grove brød og kornprodukter hører med i et sunt kosthold.

Effektmål 2: 65 % av forbrukerne mener at norskprodusert brød og kornprodukter hører med i et bærekraftig kosthold.

- YouGov februar 2024: 63 % mener at grove brød og kornprodukter hører med i et bærekraftig kosthold.

Videre gjennomføres det en årlig merkevareundersøkelse som viser at uhjulpen og hjulpen kjennskap har økt ytterligere fra 2022 til 2023. Til tross for veksten er kjennskapen imidlertid lav, noe som markedsregulator mener reflekterer at opplysningsvirksomheten for brød og korn har begrensede ressurser til merkevarebygging.

Brodogkorn.no oppnådde 3,3 millioner økter i 2023. Det er en økning på 3,9% sammenlignet med 2022.

I tillegg var det 30,4 millioner sidevisninger for innhold med brød og korn på matprat.no. Dette tilsvarer 34,6 % av alle trafikken på matprat.no totalt. Opplysningsvirksomheten for brød og korn sin konto på Facebook har hatt en mindre økning av følgere i 2023. På Instagram er antall følgere tilnærmet opprettholdt.

Omdømmebyggende tiltak

«Ernæring og helse» og «Bærekraft og miljø» er overordnede temaer som legger føringer for satsinger og tiltak. Disse temaene er valgt fordi de er viktige temaer i samfunnsdebatten, fordi de er av avgjørende betydning for omdømme for og omsetningen av produkter fra kornbransjen.

Myndighetenes anbefalinger om å spise grove kornprodukter hver dag er basis for arbeidet. Budskapene «Spis grovt», «Velg grovt» og «Bruk opp» brukes i kommunikasjon med forbrukerne for å vise at grove brød og kornprodukter hører med i et sunt og bærekraftig kosthold.

Budskap knyttet til hvorfor grove brød og kornprodukter hører med i et sunt kosthold, hvorfor norske brød og kornprodukter er bærekraftige samt hvordan redusere matsvinn av brød blir fortløpende formidlet via nettsiden brodogkorn.no og på sosiale medier med både artikler, tips og oppskrifter.

Matinspirasjon og bakeglede

Sesongene for bakst følges på digitale kanaler og det har vært flere felles aktiviteter med OEK gjennom året.

I tillegg til egne aktiviteter har OEK bidratt til innhold i form av bilder, film, oppskrifter, artikler og PR, samt brukt egne digitale kanaler til å profilere brød og kornprodukter.

Samarbeidsprosjekter med de andre opplysningskontorene

Matsvinn: Opplysningskontorene har samarbeidet om å redusere matsvinnet hos forbrukerne. Det ble sendt ut en pressemelding i tilknytning til FNs matsvinndag, der opplysningskontorenes felles matsvinntips, heftet på økonomi, ble brukt som innsalgsknagg.

Matopedia: Matopedia er et læreverk for mat- og helsefaget i grunnskolen. Læreverket er tilpasset læreplanen MHE01-02, utarbeidet i tråd med kostrådene fra Helsedirektoratet, og har helse, bærekraft og matsvinn som gjennomgående temaer. Ved utgangen av året hadde 1 547 skoler fått tilgang, noe som tilsvarer en nærmere tredobling av antall skoler sett opp mot foregående skoleår.

Matdebatter i Arendalsuka: Sammen med MatPrat og Melk.no deltok representanter fra opplysningsvirksomhet for brød og korn under debatter i Arendalsuka, og delte ut matpakker med grove blingser og budskapet «Velg grovt».

NNR2023: OEK har bidratt til å følge opp prosessen med nye nordiske næringsstoffanbefalinger (NNR2023).

Øvrige samarbeid:

- Matkornpartnerskapet: Drifter en egen kampanjeside for partnerskapet på brodogkorn.no
- Stiftelsen Norsk Mat: Løfte bygg som matkorn på sosiale medier
- Deltar i forskningsprosjektet FoodLessons finansiert av Forskningsrådet og ledet av Annechen Bugge ved Oslo Met. Formålet er å se på hvordan en revitalisering av vår kulinariske arv kan brukes i næringsutvikling og verdiskapning.

Landbruksdirektoratets vurdering

Av vedlagte dokumenter går det fram at styret for FKA mener at årsregnskapet for 2023 gir et korrekt bilde av driften vedrørende opplysningsvirksomhet for brød og korn. Driftsresultatet for 2023 viser et regnskap i balanse iht. budsjett, med et mindre underskudd på 2 453 kroner. Underskuddet er forutsatt dekket av andre midler enn over omsetningsavgiften.

Kostnader til personal er noe lavere enn budsjettert, og markedsaktiviteter har en tilnærmet tilsvarende økning. Revisors attest er uten merknader.

Videre framstår samarbeidet med OEK som svært nyttig for både synlighet og muligheter til å bidra i større og mindre aktiviteter.

Landbruksdirektoratet anbefaler at regnskapet godkjennes.

Sak nr.: 028/24	Sektor: Kjøtt, egg og fjørfekjøtt	Styre/råd: OR
Behandling: 22.04.2024	Tittel: Kjøtt, egg og fjørfekjøtt – Regnskap for Opplysningskontoret for egg og kjøtt 2023	Saks nr.: 22/77916- 13

Beskrivelse

Opplysningskontoret for egg og kjøtt (OEK) har lagt frem regnskap for 2023 over bruk av midler fra omsetningsavgiften til opplysningsvirksomhet for egg og kjøtt/fjørfekjøtt. Regnskapet viser et samlet forbruk på 81 183 587 kroner, som gir et totalt underforbruk på 16 413 kroner sammenlignet med budsjett. Regnskapet er godkjent av Bransjestyret og Norturas konsernstyre. Regnskapet er revisorbekreftet.

Landbruksdirektoratet innstiller på at regnskapet godkjennes.

Hjemmel

Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet pkt. 2 og 3, fastsatt av Omsetningsrådet 22. oktober 2008 med hjemmel i forskrift 22. oktober 2008 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 7-1.

Forutsetninger**Vedlegg**

Brev fra OEK datert 3. mars 2024

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

1. Regnskapet over opplysningsvirksomhet for kjøtt, egg og fjørfekjøtt for 2023 i regi av Opplysningskontoret for egg og kjøtt godkjennes.
2. Det utbetales 51 495 711 kroner fra fondet for omsetningsavgift på kjøtt til Nortura SA.
3. Det utbetales 12 696 054 kroner fra fondet for omsetningsavgift på egg til Nortura SA.
4. Det utbetales 16 991 822 kroner fra fondet for omsetningsavgift på fjørfekjøtt til Nortura SA.

Kjøtt, egg og fjørfekjøtt – Regnskap for Opplysningskontoret for egg og kjøtt 2023

Innledning

I brev av 3. mars 2024 har Opplysningskontoret for egg og kjøtt (OEK) levert regnskap som viser bruk av midler fra fondene for omsetningsavgift i 2023. Regnskapet er revisorattestert. Bransjestyret for OEK/MatPrat og Norturas konsernstyre godkjente regnskapet 13. februar 2024.

I desember 2022 godkjente Omsetningsrådet OEKs budsjett for 2023 med en totalramme på inntil 81 200 000 kroner, ref. sak 110/22. Regnskapet for OEK viser at samlet forbruk i 2023 var på 81 183 587 kroner, som er 16 413 kroner under tildelingen fra Omsetningsrådet.

OEK har i dag tre budsjetttrammer fra Omsetningsrådet å forholde seg til. Midlene til opplysningsvirksomhet har siden 2007 blitt gitt som en rammebevilgning. Det er ikke spesifikke krav til detaljering. De må imidlertid ligge innenfor rammen for alle disse, da overforbruk i en sektor ikke kan kompenseres med underforbruk i en annen. Dette er ivarettatt av OEK i 2023.

OEK finansieres av de norske kjøtt- og eggprodusentene, gjennom Omsetningsrådets fond for egg, kjøtt og fjørfekjøtt. I tillegg mottar OEK finansiering fra den norske kornbonden og de norske møllene og bakerne, samt midler for Markedsutvalget for rein, for å utføre avtalebasert opplysningsarbeid for henholdsvis brød og korn og reinsdyrkjøtt. Oppgavene på korn og reinsdyrkjøtt rapporteres separat. I 2023 ble det inngått en samarbeidsavtale med Norges birøtterlag og OEK om å drive generisk kommunikasjonsarbeid på honning. Samarbeidet finansieres over Jordbruksavtalen 2023/2024 og har ikke fått startet opp i 2023.

De aller fleste av OEKs aktiviteter har basis i og relevans for mer enn en type råvare, og mange av aktivitetene er omdømme- og forbrukerbehovsdrevet og ikke alene råvaredrevet. Det vil i praksis si at det er få satsinger og tiltak i OEK som kun dreier seg om for eksempel ett kjøttslag som kylling eller svin.

OEKs aktiviteter er innrettet mot både de kort-, mellomlang- og langsiktige samfunnsbehov, markedsbehov og forbrukerbehov som avdekkes, og derav følgende aktiviteter. Det er imidlertid foretatt en avstemming av kostnadene slik at aktiviteter og satsinger i størst mulig grad reflekterer det bidraget de forskjellige dyreslagene har i form av fondsfinansiering av virksomheten. OEK har gjennom 2023 fulgt alle aktiviteter mot både total kostnad på aktiviteten samt innholdsmessig fordeling på råvaretype og fond. Felleskostnader som administrasjonskostnader og strategiutvikling har blitt fordelt etter den nøkkelen som størrelsen på midlene fra de tildelte fondene gav. Tabellen nedenfor oppsummerer fordelingen på fondene.

OEKs regnskap og budsjett for 2023 fordelt på de tre fondene

Fond	Budsjett 2023	Regnskap 2023	Avvik kroner
Fond kjøtt	51 500 000	51 495 711	4 289
Fond fjørfe	17 000 000	16 991 822	8 178
Fond egg	12 700 000	12 696 054	3 946
Totalt OEK	81 200 000	81 183 587	16 413

Formål og strategi

OEK jobber for å sikre avsetning av, og øke verdiskapningen for, egg og kjøtt fra norske egg- og kjøttprodusenter. For å oppfylle dette formålet har OEK en todelt rolle:

1. Som bidragsyter til å balansere utfordrende markedsituasjoner for de ulike råvarene på kort- og mellomlang sikt
2. Som omdømmebyggende og -forvaltende aktør på mellomlang og lang sikt, med det formål å sikre kontinuerlig god avsetning for norskproduserte egg- og kjøttråvarer.

OEK søker å forvalte den todelte rollen på en måte som gir størst mulig effekt av midlene for hver råvare opp mot den til enhver tid reelle markedsbalansen på kort- og mellomlang sikt, og med hensyn til å bygge et godt omdømme for bransjen og egg- og kjøttråvarene på mellomlang og lang sikt. Fordi effekten av kortsiktige, direkte markedspåvirkende tiltak begrenses og markedsbalansen forstyrres om omdømmet til bransjen og råvarene svekkes, er begge rollene nødvendige for å oppfylle formålet.

Alle tiltak og all kommunikasjon fra OEK skal bygge på fakta og den mest oppdaterte kunnskapen for de respektive områdene og temaene som omhandles.

OEKs arbeid retter seg mot hele den norske befolkningen, men vil framover prioritere forbrukere i alderen 15-40 år med økt vektlegging av gruppen 15-25 år.

Kommentarer til regnskapet for OEK i 2023

OEK har 30 ansatte fordelt på 28 årsverk. Organisasjonen bestod i 2023 av tre avdelinger: (1) Konseptutvikling, produksjon og marketing, (2) Kommunikasjon og samfunnskontakt og (3) Ernæring, bærekraft og dyrevelferd, i tillegg til ledelse og stab. Arbeidet som gjøres på reinsdyrkjøtt og korn er ikke med i regnskapet, da det finansieres særskilt med midler fra henholdsvis Reindriftsavtalen og norske kornbønder, møller og bakere. I tabellen nedenfor er en oversikt over kostnadene fordelt på poster og fond.

Budsjett og regnskap for OEK 2023, totalt og per fond (i kroner)

	Resultat	Budsjett 2023	Kjøtt	Fjørfe	Egg	Avvik kroner	Avvik %
Administrasjon/Drift	38 276 293	36 680 000	24 276 220	8 013 510	5 986 563	1 596 293	4
Lønn og personalkostnader	30 798 958	30 280 000	19 533 822	6 448 058	4 817 078	518 958	2
Husleie/felleskostnader	4 799 437	4 900 000	3 043 978	1 004 808	750 651	-100 563	-2
Utviklingskostnader	2 012 442	1 250 000	1 276 364	421 324	314 754	762 442	61
Kompetanseutvikling/reiser	665 456	250 000	422 056	139 320	104 080	415 456	166
Konseptutvikling, produksjon og marketing	30 488 125	32 180 000	19 438 208	6 269 362	4 780 557	-1 691 875	-5
Digital Drift	1 532 326	1 700 000	976 483	315 716	240 128	-167 674	-10
Kjøp av tjenester	644 325	820 000	412 903	129 870	101 552	-175 675	-21
Mediekjøp	19 081 575	19 500 000	11 577 290	4 279 366	3 224 919	-418 425	-2
Produksjonskostnader	7 812 579	8 800 000	5 495 632	1 299 573	1 017 374	-987 421	-11
Utviklingskostnader	908 447	900 000	619 034	158 480	130 934	8 447	1
Driftsmidler/vareforbruk	157 155	160 000	105 239	29 493	22 423	-2 845	-2
Kompetanseutvikling/reiser	351 718	300 000	251 627	56 864	43 227	51 718	17
Kommunikasjon og samfunnskontakt	6 065 786	6 170 000	3 845 695	1 270 893	949 198	-104 214	-2
Effekt/resultatmåling	1 051 166	1 500 000	654 121	215 783	181 263	-448 834	-30
Ekstern kommunikasjon	2 646 833	2 400 000	1 664 056	582 379	400 398	246 833	10
Innsikt/analyser	2 064 910	2 100 000	1 326 721	414 087	324 101	-35 090	-2
Kompetanseutvikling/reiser	302 877	170 000	200 797	58 644	43 436	132 877	78
Samfunnsaktør	6 353 384	6 170 000	3 935 586	1 438 060	979 738	183 384	3
Utredninger og kjøp av tjenester	3 207 405	3 550 000	1 924 263	820 213	462 929	-342 595	-10
Fou-prosjekt og kunnskapsinnhenting	2 968 546	2 500 000	1 905 062	593 776	469 708	468 546	19
Kompetanseutv/reiser	177 433	120 000	106 261	24 071	47 101	57 433	48
Totalsum	81 183 587	81 200 000	51 495 711	16 991 822	12 696 054	-16 413	0

Kommentarer til regnskapet

OEK praktiserer dynamisk budsjett, som betyr at budsjettdisponeringen kan bli endret gjennom året ved endrede behov i for eksempel storsamfunnet, hos forbrukerne, i markedet og i markedsbalansen for kjøtt og egg. OEK bruker denne praksisen for å ha den nødvendige fleksibilitet til å gjøre det rette, og ikke nødvendigvis det budsjetterte, for slik å bedre sikre god formålsoppfyllelse og kost/nytte-effekt av de disponerte omsetningsmidlene innenfor

den totale godkjente kostnadsrammen.

Det totale forbruket til OEK for 2023 var 16 413 kroner under budsjett, men det er har blitt gjort noen endringer innad i budsjettet i de forskjellige postene. Administrasjons- og driftsposten har et overforbruk på 1,6 mill. kroner. OEK forklarer dette med at lønnskostnadene for 2023 ble ca. 200 000 kroner høyere enn budsjett. Det er Nortura SA som forhandler frem årlige lønnsjusteringer for OEK. Arbeidsgiveravgiften har økt utover normalen for 2023 og endte på ca. 320 000 kroner over budsjett. Underpostene «utviklingskostnader» og «kompetanseutvikling/reiser» endte 1,2 mill. kroner over budsjett. OEK forklarer dette med at de har kompetanseheving og arbeid med organisasjonskultur, som en del av den strategiske satsingen for å sikre at organisasjonen leverer mest mulig effektivt på formål og tiltak. Etter covid-nedstenging har det blitt akkumulert behov for å få gjennomført flere slike tiltak. OEK har derfor valgt å gå utover opprinnelig budsjetttramme når det ble mulighet for dette knyttet til underforbruk på andre poster.

Konseptutvikling, produksjon og marketing har et underforbruk på ca. 1,7 mill. kroner. Her har OEK brukt mindre penger enn budsjettet for underpostene «digital drift», «kjøp av tjenester», «mediekjøp» og «produksjonskostnader».

Overordnede resultater

MatPrats merkevaretracker måler kjennskap, synlighet, posisjon, omdømme og profil. Kjennskaps- og synlighetsparameterne (uhjulpen, top of mind og reklameoppmerksomhet) viser omtrent samme resultater som ved utgangen av 2022, med en liten nedgang for reklameoppmerksomhet. OEK opplyser at den samme nedgangen gjelder for alle aktørene som måles på denne parameteren.

Preferanse måler OEK over to parametere: én som går på preferanse for matinspirasjon og én som går på preferanse for informasjon om matproduksjon. OEK melder at begge parameterne er under målsetningen for 2023, men øker noe fra 2022 til 2023. Tendensen for de andre aktørene som måles over samme parameter er relativt stabile. Resultatet for alle omdømmeparameterne øker noe fra 2022 til 2023.

Ellers er det en økning i samtlige parametere, og det er eksempelvis over 80 prosent som nå opplever matprat.no har høy troverdighet når det gjelder informasjon om mat og matlaging.

Hovedmål 2023	2022	2023	Mål 2023
Uhjulpen kjennskap	67%	70%	66%
Preferanse*	33%/16%	35%/18%	65%
Opplevd høy nytteverdi	64%	66%	65%
Opplevd høy brukervennlighet	81%	84%	85%
Opplevd høy tilgjengelighet	73%	75%	70%
Høy troverdighet mat og matlaging	75%	78%	75%
Høy troverdighet ernæring/helse	48%	49%	55%
Høy troverdighet matsvinn	30%	34%	50%
Høy troverdighet bærekraft/klima/miljø	23%	24%	30%
Høy troverdighet dyrevelferd	19%	20%	30%
Godt omdømme	70%	72%	75%
Budskapsassosiasjon1: 70% av norske forbrukere skal assosiere "et godt balansert kosthold inkluderer kjøtt og egg" med MatPrat	-	40%	70%
Budskapsassosiasjon2: 60% av norske forbrukere skal assosiere «norsk egg- og kjøttproduksjon er bærekraftig (eller foregår på en bærekraftig måte)» med MatPrat	-	32%	60%
10% av brukerne i målgruppen UNG (18-25 år) bruker MP's produkter el tjenester en gang i uke eller oftere**	-	21%	10%

* Preferanse er splittet i to, det vil si at OEK måler denne over to parametere i trackeren: én som går på matinspirasjon og én som går på informasjon om matproduksjon.

**** Resultatet viser kun andelen som bruker matprat.no**

Resultater OEKs kanaler

Produksjon

Målsetningen for MatPrat i 2023 har vært å opprettholde en ledende posisjon innen mat, matinspirasjon og matkunnskap. OEK har derfor konsentrert seg om å ha en strategisk begrunnet, forbruksorientert og kostnadseffektiv innholdsproduksjon gjennom året.

I 2023 har OEK produsert 397 filmfiler, som i hovedsak er produsert ved bruk av interne ressurser, innleide frilansere til opptak og postproduksjonsselskap på etterarbeid. Alt dette for å spare kostnader. Konsepter OEK har produsert i 2023 er «Mat fra MatPrat» inkludert grill, MatPrat-kjøkkenet, hacks, kostholdsfilmer, matpakke-hacks og «Dagen derpå».

Trafikk og søk

Matprat.no oppnådde ca. 60 millioner økter i 2023. Det er en økning på 18,8 prosent sammenlignet med 2022. Ved å slå sammen øktene for Matprat.no, YouTube og chatboten Mats oppnås nesten 62 millioner økter.

Som et resultat av satsningen på søk og produksjon av nye oppskrifter over mange år, oppnår MatPrat topp 3-plassering på innholdet som er produsert. 86 prosent av den totale trafikken til matprat.no kommer fra søkermotorene, som forblir den dominerende trafikkdriveren. Organisk søk spiller en stor rolle for matprat.no og innholdet på nettsiden ble vist 219 millioner ganger og gav 35 millioner klikk.

2023 resultatene for matprat.no, viser samlet sett å ha oppnådd et betydelig gjennomslag innen digital tilstedeværelse og søkermotoroptimalisering.

Digitalutvikling

Hovedsatsningen til OEK digitalt er matprat.no og tilhørende/integrerte MatPrat-tjenester. I 2023 har OEK prioritert forenkling, opprydding og tydeliggjøring på nettsiden. Basert på innsikt og testing har OEK fortløpende utviklet og lansert nye tjenester på matprat.no, som for eksempel inspirasjonsside med sveip-blokker til bruk i markedsføring og andre sider som «Mål & Vekt», «Restekjøkkenet» og «Kronikker og debatter». For å øke brukervennligheten av matprat.no er ukemenyen og ukeplanleggeren optimalisert, i tillegg til sammenslåing av globalt søk og oppskriftssøk. Det er også startet opp en prosess for å forbedre området «Min MatPrat», både med tanke på brukervennlighet, nytteverdi og innsamling av kundedata. OEK har startet testing av løsninger for å bruke kunstig intelligens knyttet til generering av tekster til internt bruk og som mulig chatløsning for eksternt bruk.

Strukturert data er viktig for å rigge OEK for fremtidige teknologiløsninger, og i 2023 har OEK jobbet videre med løsninger for å strukturere oppskrifter og ingredienser. Eksempelvis vil strukturert data gi OEK muligheten til å snakke med søkermotorene på en mer effektiv måte.

I begynnelsen av 2023 trådte ny lov om universell utforming i kraft og OEK har gjennomført en omfattende gjennomgang av alle nettstedene og utbedret disse i tråd med nye retningslinjer. OEK har også forbedret løsninger for statistikk og analyse, samt prioritert kontinuerlig teknisk utvikling for å treffe best mulig i søk.

Podkast

I MatPrat-podden løftes MatPrat-ekspertene frem og deler kunnskap og inspirasjon om mat, matlaging og matproduksjon. Podkasten publiseres hver andre uke og tar for seg ulike temaer hver gang. I 2023 ble det publisert til sammen 25 nye episoder, i tillegg til gjenbruk av spillelistene for sommer og jul, og en ny spilleliste for 17. mai. Til sammen hadde podkasten i overkant av 84 500 avspillinger i 2023. Dette er en økning på 19,4 prosent fra 2022.

Chatbot-Mats

MatPrat var tidlig ute med en intelligent chatbot, som chatboten Mats. Nå har søketjenesten «Hva har du i kjøleskapet» tatt over rollen til Mats i markedsføring knyttet til matsvinn, i tillegg til forbedringer i søkefunksjonaliteten på MatPrats side. I kombinasjon med dette og at brukertesting har vist at chat-inngangen har virket forstyrrende, har OEK valgt å fjerne Mats fra nettsiden sin i påvente av ny KI-strategi. Mats er fortsatt tilgjengelig i Messenger og på Facebook.

Tabellen nedenfor viser tall som beskriver omfanget av trafikk på OEKs kommunikasjonsplattformer:

Kommunikasjonsplattform	Trafikk 2023 (% endring fra 2022)
Matprat.no	59 986 000 økter (+16,9 %)*, 62 039 206 økter inkl. Mats og YouTube
Matstart.no	759 060 økter (-31,3 %)
Matopedia	426 016 økter (+ 106,5 %)
Facebook	235 789 følgere (tilsvarende 2022)
Instagram	116 593 følgere (+ 3,73 %)
Instagram MatStart	3733 følgere (- 2,94 %)
Snapchat	4771 følgere (+377 %)
Youtube	13 043 følgere (+17,5 %)
Mats (chatbot)	5 082 økter (- 5,4 %)
MatPrat-podden	84 500 avspillinger (+ 19,40 %)

* Grunnen til lavere tall i 2023 i forhold til 2022, tross 16,9 prosent økning, er overgang fra analysesystemet GA3 til GA4, forklarer OEK. Google har endret sin måte å kalkulere økter, og mener de nå kan knytte sammen økter som tidligere ble regnet som forskjellige, ved at økter slås sammen, når en først er på mobil og deretter skifter til PC. Før var dette to økter, nå regnes det som en økt. Økter blir også nullstilt ved midnatt, noe som gir riktigere tall, men også bidrar til ca. 10-15 prosent lavere tall i GA4 2023 kontra GA3 2022.

Sidevisninger per råvare på matprat.no (% endring fra 2022):	
Egg	+21,4%
Svin	+28,6%
Storfe	+35,7%
Lam	+5,8%
Kylling	+15,7%
Kalkun	+7,1%
Reinsdyrkjøtt	+1,0%

Markedssituasjonen

I starten av 2023 var det 4 900 tonn storfe på reguleringslager. Med en forventning om nedgang i tilførsler grunnet reduksjon i slakting, kubestand og antall melkekyr, og dermed større uttak fra reguleringslageret, ga grunn for optimisme for markedsbalansen. For svin var det et lite reguleringslager i begynnelsen av 2023 med 231 tonn, og med prognoser om underdekning gjennom året, ga tro på en grei markedsbalanse gjennom året på svin. I hovedsak på grunn av lavere salg endret markedsbalansen seg til overdekning for storfe og svin i løpet av 2023, og det var nødvendig med markedsregulerende tiltak for disse vareslagene.

For lam/sau har det vært en gjennomgående god markedsbalanse gjennom hele 2023, med lite eller ingenting på reguleringslager.

Ved inngangen til 2023 var det grei balanse for eggmarkedet med tomme reguleringslagre og en forventning om en overproduksjon, som ble håndtert med produksjonsregulerende tiltak. Utover våren og sommeren prognoserte Nortura Totalmarked med økt salg og dette salget økte enda mer enn forventet utover høsten. Dette ga underdekning av egg i det norske markedet.

Kortsiktige tiltak for råvarene

Kortsiktige tiltak er tiltak som har rask, positiv markedsdrivende effekt. For OEK er tiltak som har som formål å avhjelpe volummessige overskudd i markedet blant annet kjøp av søk, råvarespesifikk innholdsproduksjon til egne og sosiale medier, samt digitale kampanjer, ukemeny og andre betalte, digitale virkemidler med mål om å trekke trafikk inn til matprat.no.

OEK har gjennom dialog med Nortura Totalmarked gjennomført kortsiktige tiltak på storfe med ekstra trykk i andre, tredje og fjerde kvartal 2023, og på svin med ekstra trykk i tredje og fjerde kvartal.

Midler til kortsiktige tiltak

For 2023 vedtok OR, sak 110/22, at det skulle avsettes midler til kortsiktige tiltak på opptil 6 420 000 kroner for 2023 fra fondet for kjøtt. Med bakgrunn i markedssituasjonen da vedtaket ble fattet skulle disse midlene gå til kortsiktige tiltak for å bedre markedssituasjonen for storfekjøtt. Grunnet endring i markedsbalansen på både svin og storfe til overdekning i 2023, ble midlene til kortsiktige tiltak brukt til begge disse dyreslagene. Alt dette i forståelse med Nortura Totalmarked.

Kortsiktige tiltak storfe (februar til og med desember)

I 2023 ble tiltak iverksatt for å håndtere overskuddet av storfe. I tillegg til omdømmebyggingen basert på forskning og fakta for storfe (dyrevelferdsområdet, klimautslipps- og bærekraftsområdet og helse- og ernæringsområdet), spilte middagsinspirasjon en sentral rolle i MatPrats kontinuitetsaktiviteter for å imøtekomme sesong- og forbrukerbehov gjennom året. Uttakene ble gjennomført på matprat.no, og sosiale medier inklusiv annonsering.

Spesifikk innholdsproduksjon opp mot uttakene til «Dagen Derpå», Bocuse d'Or, MatPrat-kjøkkenet, og sesongbaserte behov. Samt produksjon til søk, trender, og innhold til biffguide.

Kortsiktige tiltak svin (mai til og med desember)

I 2023 var råvare fra svin prioritert i perioden mai til desember, knyttet opp mot ubalansen i markeder. OEK skriver at innholdsproduksjon og spesifikke uttak i perioden var særlig fokusert rundt sommer, grillsesong og jul. Videre ble kontinuitetsaktivitetene ukemeny og middagsinspirasjon brukt for å imøtekomme sesong- og forbrukerbehov gjennom perioden. Uttakene ble gjennomført på matprat.no, og sosiale medier inklusiv annonsering.

Oversikt over kortsiktige og langsiktige markedsaktiviteter budsjettet for 2023

	Storfe/svin/småfe	Kylling/kalkun	Egg	Sum
Basisaktivitet (langsiktig)	45 080 000	17 000 000	12 700 000	74 780 000
Markedsavhengig aktivitet (kortsiktig)	6 420 000	0	0	6 420 000
Totalt budsjett 2023	51 500 000	17 000 000	12 700 000	81 200 000

Oversikt over budsjett og regnskap 2023 for kortsiktige og langsiktige tiltak innenfor kjøttfondet

Fordeling kortsiktige tiltak kjøttslag innenfor fond kjøtt:	Budsjett (kr)	Kort sikt (kr)	Regnskap (kr)	Regnskap (kort sikt, kr)
Svin	27 778 788	-	27 776 475	2 347 004
Storfe	18 768 889	6 420 000	18 767 326	4 033 629
Lam	4 952 323	-	4 951 911	-
Sum	51 500 000	6 420 000	51 495 711	6 380 633

Regnskap og budsjett for de kortsiktige tiltakene på storfe og svin i 2023

	Kortsiktige tiltak STORFE 2023			Kortsiktige tiltak SVIN 2023		
	Resultat	Budsjett	Avvik	Resultat	Budsjett	Avvik
Administrasjon/Drift	986 544	1 510 000	523 456	872 919	1 380 000	507 081
Lønn og personalkostnader	784 400	1 300 000	515 600	695 600	1 200 000	504 400
Husleie/felleskostnader	202 144	210 000	7 856	177 319	180 000	2 681
Utviklingskostnader			0			
Kompetanseutvikling/reiser			0			
Konseptutvikling, produksjon og marketing	2 047 085	1 855 000	-192 085	1 392 835	1 590 000	197 165
Digital Drift	94 539	70 000	-24 539	86 613	60 000	-26 613
Mediekjøp	1 952 546	1 200 000	-752 546	1 306 222	1 050 000	-256 222
Produksjonskostnader		400 000	400 000		350 000	350 000
Utviklingskostnader		150 000	150 000		100 000	100 000
Driftsmidler/vareforbruk			0			0
Kompetanseutvikling/reiser			0			0
Kjøp av tjenester		35 000	35 000		30 000	30 000
Kommunikasjon og samfunnskontakt	1 000 000	55 000	-945 000	81 250	30 000	-51 250
Effekt/resultatmåling			0	81 250	0	-81 250
Ekstern kommunikasjon	1 000 000	55 000	-945 000	0	30 000	30 000
Innsikt/analyser			0			0
Kompetanseutvikling/reiser			0			0
Totalsum	4 033 629	3 420 000	-613 629	2 347 004	3 000 000	652 996

Omdømmebyggende tiltak for råvarene

OEK har i 2023 fortsatt å styrke sin rolle som en pålitelig og kunnskapsbasert aktør i en tid hvor forbrukerne og storsamfunnets interesse og engasjement for matproduksjon har økt. OEK har med søkelys på ernæring, helse, bærekraft og dyrevelferd formidlet viktigheten av norsk egg- og kjøttproduksjon i et sunt og bærekraftig norsk kosthold.

I arbeidet med disse temaene har OEK fremskaffet og sammenstilt forskningsprosjekter, utredninger og analyser for å best mulig formidle denne kunnskapen og berike debatten gjennom økt faglighet og formidling av reell kunnskap til bransjen, andre interessenter og storsamfunnet. I tillegg bidrar dette til å styrke norsk husdyrproduksjons omdømme. I 2023 har OEK forsterket sitt engasjement og synligheten i den offentlige diskusjonen om bærekraft, landbruk, etisk matproduksjon, dyrevelferd, ernæring og kosthold i egne, fortjente og kjøpte kanaler.

Et av de omdømmebyggende tiltakene som kan nevnes er OEKs samarbeid med Stiftelsen Norsk Gastronomi/Bocuse d'Or Norge. Dette samarbeidet har vært en pådriver for å fremme storfekjøtt fra Norsk Rødt Fe (NRF). Bocuse d'Or-samarbeidet gir også OEK tilgang på et sterkt kokkefaglig norsk nettverk og kommende stjernekokker, som vil være viktig for å formidle fakta om og fremsnakke norske råvarer til nye målgrupper. Dette samarbeidet er omdømmebyggende og bidrar til å forbedre forståelsen av norsk matproduksjon, både blant forbrukere og inn mot det gastronomiske miljøet.

I 2023 har OEK prioritert følgende temaer:

- ernæring, kosthold og helse
- dyrevelferd og etikk
- bærekraft, klima og miljø

Under er en mer detaljert beskrivelse av teamet «ernæring, kosthold og helse», utover dette viser vi til søknaden fra OEK for utfyllende informasjon om de resterende teamene.

Ernæring, kosthold og helse

I 2023 har revideringsprosessen for de nordiske næringsstoffanbefalingene (NNR2023) hatt høy prioritert og krevd betydelige ressurser fra OEK. Sammen med Animalia, har OEK gjennomgått og gitt høringsinnspill på kapitler som har vært ute på høring, samt utkastet til endelig rapport fra NNR-komiteen som forelå våren 2023. I tillegg har OEK initiert en uavhengig vitenskapelig gjennomgang av NNR-komiteens rapport med vekt på delene om rødt kjøtt og helse. OEK har sammen med Animalia også sørget for informasjonsflyt i næringen gjennom deltakelse i diverse bransjenettverk, foredrag, artikler i bransjeblader og arrangering av flere bransjemøter.

I 2023 har satsningsområdet for OEK vært kommunikasjon knyttet til kjøtt og egg sin rolle i kostholdet. Basert på forbrukerinnsett har det tidligere år blitt utarbeidet en serie filmer og et digitalt kostholdsunivers bestående av blant annet om lag 150 artikler. Innholdet bygger på solid og helhetlig evidensbasert kunnskap med kostrådene fra Helsedirektoratet til grunn. Uttak i 2023 har vært basert på eksisterende filmmateriell, i tillegg til både eksisterende og nyprodusert innhold i form av artikler, infografikk og podkast. OEK skriver at kampanjeperiodene har levert godt med betydelig økning i trafikk, og over fastsatte målsetninger for de ulike periodene. I tillegg har OEK vært aktiv i samfunnsdebatten, med en rekke kronikker og pressemeldinger om ernæringsrelatert innhold generelt og knyttet til NNR2023 spesielt.

Ung MatPrat

Ung målgruppe var en strategisk satsing for 2023. Med hovedvekt på å jobbe med kommunikasjon mot unge voksne med egen økonomi og husholdning i alderen 18 til 25 år.

I 2023 videreførte OEK samarbeidet sitt med et eksternt kommunikasjons- og produksjonsselskap, som bidro i konsept – og idéfasen og kom med konkrete anbefalinger til ulike produksjonskonsepter for Ung MatPrat. Samarbeidet videreføres i 2024 og da skal OEK jobbe videre med å få den unge målgruppen til i større grad bruke OEKs portaler aktivt, og ikke bare ha hørt om dem. I tillegg har OEK inngått et samarbeid med et eksternt design- og merkevarebyrå. OEK og byrået har skissert et løp på fire faser. Fase en og to ble gjennomført i 2023, og omhandlet kartlegging av behov, ønskede endringer og forslag til ulike konseptretninger for nytt design. Samarbeidet videreføres i 2024.

I august ble konseptet «Dagen Derpå» med Cecilie lansert, en YouTube serie bestående av enkle retter unge kan lage til seg selv på en dag de trenger skikkelig komfort food. Serien gikk i betalte medieuttak på YouTube og Snapchat uke 33-38. OEK publiserte også serien organisk på Snapchat. Målsetningen med kampanjen var å få økt innsikt i hvordan den yngre målgruppen (18-25) engasjerer seg i OEKs innhold i ulike kanaler og plattformer. Summen av gode resultater fra sluttrapport og tilbakemeldinger fra et ungt MatPrat-brukerpanel ga grunnlaget for ny innspillingsrunde. Dagen derpå med Cecilie sesong to ble lansert av OEK i november, og gikk i betalte medieuttak gjennom desember måned.

Samarbeidsprosjekter med de andre opplysningskontorene

OEK har regelmessig dialog og samarbeid med de andre opplysningskontorene i landbruket (Opplysningskontoret for meieriprodukter (melk.no) og Opplysningskontoret for frukt og

grønt (OFG) og opplysningsvirksomhet for brød og korn (OBK)). I tillegg til kunnskapsutveksling, har de i 2023 samarbeidet om disse tre aktivitetene:

Matsvinn

Matsvinnprosjektet har vært et samarbeidsprosjekt der opplysningskontorene i landbruket har samarbeidet om å redusere matsvinnet hos forbrukerne. I forbindelse med den internasjonale matsvinndagen den 29. september publiserte opplysningskontorene en pressemelding om fem praktiske tips for å redusere matsvinnet. Dette for å understreke opplysningskontorenes vedvarende innsats for å fremme bærekraftige matvaner.

Heia Bonden

I 2023 initierte alle opplysningskontorene et samarbeid kalt "Heia Bonden". Samarbeidet har som mål å utvikle en kampanje i løpet av 2024, som skal bidra til å øke bevisstheten om den norske bondens rolle i produksjonen av mat. Dette samarbeidet skal styrke forståelsen hos forbrukere og storsamfunnet av hvordan norsk matproduksjonen skjer, og bondens viktige innsats og betydning i matkjeden. Dette skal igjen bidra til økt omsetning av norske landbruksprodukter.

Matopedia

OEK, melk.no og OBK står sammen om det heldigitale skoleverket Matopedia for mat- og helsefaget i grunnskolen. Læreverket er utarbeidet i tråd med kostrådene og har helse, bærekraft og matsvinn som gjennomgående temaer. Matopedia er profilert gjennom nyhetsbrev, annonser i flere skoleblader og i et utvalg lærergrupper på Facebook. For skoleåret 2023/2024 ble Matopedia tilbudt skolene som en gratis ressurs mot registrering. Dette er en endring som ble godt mottatt. Ved utgangen av året hadde 1 547 skoler fått tilgang, noe som tilsvarer en nærmere tredobling av antall skoler sett opp mot foregående skoleår.

Landbruksdirektoratets vurdering

Omsetningsrådets midler er tildelt som en ramme. Regnskapet viser relativt god overensstemmelse totalt sett med budsjettet, med noe under- og overforbruk i de forskjellige sektorene. OEK hadde et overforbruk under administrasjons- og driftsposten på 1,6 mill. kroner, og et omtrentlig tilsvarende underforbruk under konseptutvikling-, produksjon- og marketingposten på 1,7 mill. kroner. Totalt ender OEK med å bruke midler rett i underkant av det avsatte budsjettet for 2023.

Kortsiktige tiltak

Budsjettet for 2023 var todelt i kortsiktige og langsiktige tiltak, der det for kortsiktige tiltak ble tildelt 6,42 mill. kroner fra fondet for kjøtt for å bedre markedsbalansen på storfe. Imidlertid søkte OEK opprinnelig om midler til kortsiktige tiltak for egg og svin for 2023, men etter mottak av budsjettsoknaden fra OEK hadde Nortura Totalmarkeds prognose for november 2022 kommet og viste at utfordringene med markedsbalansen var større for storfe enn for svin og egg. Etter enighet med Nortura Totalmarked ønsket derfor OEK midler bare til kortsiktige tiltak på storfe, noe OR vedtok i sitt møte 9. desember 2022.

På begynnelsen av 2023 viste markedsbalansen for både svin og storfe overdekning gjennom året, så OEK endte med å bruke midlene til kortsiktige tiltak til begge disse dyreslagene. Alt dette i forståelse med Nortura Totalmarked. Landbruksdirektoratet registrerer at en fleksibilitet i omdisponering er hensiktsmessig for å oppfylle formålet med opplysningsvirksomheten der det er mest behov for å fremme omsetning innenfor de innvilgede rammene. Budsjettoversikten for kortsiktige tiltak baseres på det opprinnelige budsjettet for egg og svin, men ble altså brukt for storfe og svin.

Selv om tiltakene skal virke raskt i markedet, kan de være tidkrevende for OEK å forberede og

produsere. I mange tilfeller må derfor OEK begynne arbeidet med de kortsiktige tiltakene lenge før det er planlagt at de skal virke i markedet. Midlene vil da være brukt før man vet hvordan markedsbalansen er på det gitte tidspunktet. Det vil også kunne være svingninger i markedet gjennom året, som ikke fremkommer når man vurderer markedsbalansen for året sett under ett. Landbruksdirektoratet vurderer derfor at OEKs bruk av kortsiktige midler er i tråd med forutsetningene.

Hovedmål 2023

OEK ble i budsjettsaken for 2023, sak 110/22, bedt om å rapportere på de målevariabler som er spesifisert under overskriften «Hovedmål 2023» og dette har OEK gjort i detalj.

OEK er en ledende aktør innen matformidling i Norge. Antall besøk på matprat.no i 2023 økte med 16,9 prosent fra 2022 til 60 millioner. Oppslutningen rundt det digitale læreverket Matopedia økte med 106,5 prosent til 426 016 økter etter at skolene ble tilbudt Matopedia som en gratis ressurs mot registrering. Høy trafikk på de mest aktuelle kommunikasjonsplattformene er viktig for å få eksponert MatPrats innhold og budskap. Selv om konkurransen øker, når OEK ut til mange i flere kanaler, og det virker som de når ut til grupper som ellers ikke ville vært aktive på landbrukets plattformer.

OEK er også en viktig aktør i arbeidet med omdømmebygging knyttet til blant annet dyrevelferd, kosthold/helse og bærekraft. Forbrukernes oppfatninger og holdninger innen disse temaene påvirker forbruket av norsk kjøtt og egg. OEK har i 2023 gjennomført mange omdømmebyggende tiltak. De har gjennomført aktiviteter som gir kunnskapsbasert opplysning om egg og kjøtt sin plass i et sunt og bærekraftig kosthold, de gir informasjon om hvordan husdyrproduksjon faktisk foregår, de har jobbet for å fremskaffe forskning, data og analyser for å bidra til samfunnsdebatten om norsk matproduksjon, og de har samarbeidet med Animalia som talsorganisasjon på vegne av bransjen i ulike arenaer og i håndtering av kritiske saker innen temaer som dyrevelferd, bærekraft, landbruk og kosthold. Landbruksdirektoratets vurdering er at OEK gjør et viktig arbeid med å fremskaffe og videreformidle kunnskap om disse temaene, som også forbrukerne er svært opptatt av.

Samarbeid med andre kontorer

Omsetningsrådet vedtok i møte 20. mai 2019 (sak 67/19, punkt 8 i vedtaket) at opplysningskontorene skal samarbeide på bestemte områder. Dette ble også fulgt opp videre i Omsetningsrådets møte 22. juni 2020 (sak 63/20, punkt 2 i vedtaket), hvor de gir «sin støtte til kontorenes forslag om samarbeid, og forutsetter at dette synliggjøres i fremtidige budsjetter». Dette lå til grunn i OEKs budsjett for 2023, og OEK viser til flere samarbeidsprosjekt de har hatt med de andre opplysningskontorene i landbruket i det foregående året. Landbruksdirektoratet mener at OEK har fulgt opp Omsetningsrådets føringer knyttet til dette.

Utover dette har Landbruksdirektoratet ingen merknader og tilrår at OEKs regnskap for 2023 godkjennes.

Sak nr.: 029/24	Sektor: Grønt	Styre/råd: OR
Behandling: 22.04.2024	Tittel: Grønt - Regnskap for opplysningsvirksomhet, faglige tiltak og administrasjonsgodtgjørelse 2023	Saks nr.: 22/75201- 25

Beskrivelse

Opplysningskontoret for frukt og grønnt (OFG), Grøntprodusentenes Samarbeidsråd (GPS), Fruktlagerinspektøren og Fagforum Potet søker alle om godkjenning av sine regnskap for 2023. GPS søker i tillegg om godkjenning av regnskap for administrasjon av avsetningstiltak for eple og potet.

Årsrapportene og regnskapene fra organisasjonene er godkjente av de respektive organisasjoners styrer. Alle regnskapene, med unntak av regnskapet for Fagforum Potet, er revisorbekreftet.

Hjemmel

Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet pkt. 2 og 3, fastsatt av Omsetningsrådet 22.10.2008, med hjemmel i forskrift 2008-10-22 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetning av jordbruksvarer § 7-1. Lov 1936-07-10 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 11.

Forutsetninger**Vedlegg**

Årsrapport, årsregnskap og revisorbekreftelse fra Opplysningskontoret for frukt og grønnt.

Årsrapport, årsregnskap og revisorbekreftelse fra Grøntprodusentenes Samarbeidsråd – produsentretta rådgiving, fruktlagerinspektøren og GPS' administrasjon av avsetningstiltak.

Årsrapport og signert årsregnskap fra Fagforum Potet.

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Regnskapene for faglige tiltak, opplysningsvirksomhet og administrasjon av avsetningstiltak i grøntsektoren i 2023 godkjennes, og det utbetales som følger fra fondet for omsetningsavgift hagebruk:

1. 25 919 403 kroner til Opplysningskontoret for frukt og grønnt
2. 910 000 kroner til Grøntprodusentenes Samarbeidsråd (GPS) – produsentrettet rådgiving
3. 635 000 kroner til GPS – Fruktlagerinspektøren
4. 644 000 kroner til GPS – administrasjon av avsetningstiltak for eple og potet
5. 200 000 kroner til Fagforum Potet

Grønt - Regnskap for opplysningsvirksomhet, faglige tiltak og administrasjonsgodtgjørelse 2023

I møte 9. desember 2022 gjorde Omsetningsrådet følgende vedtak i sak 111/22: «Budsjettene for faglige tiltak, opplysningsvirksomhet og administrasjon av avsetningstiltak godkjennes. Av fondet for omsetningsavgift hagebruk kan det til faglige tiltak, opplysningsvirksomhet og administrasjon av avsetningstiltak i 2023 anvendes inntil 28 309 000 kroner fordelt slik:

1. Opplysningskontoret for frukt og grønt (OFG) kan anvende inntil 25 920 000 kroner.
2. GrøntProdusentenes Samarbeidsråd (GPS) kan anvende inntil 910 000 kroner til produsentrettet rådgivning.
3. Fruktlagerinspektøren kan anvende inntil 635 000 kroner til faglige tiltak.
4. Fagforum Potet kan anvende inntil 200 000 kroner til faglige tiltak.
5. GrøntProdusentenes Samarbeidsråd (GPS) kan anvende inntil 644 000 kroner til administrasjon av avsetningstiltak for epler og poteter.

Omsetningsrådet gir Landbruksdirektoratet fullmakt til å godkjenne en mindre utvidelse av budsjettet for administrasjon av avsetningstiltak for epler og poteter med inntil 50 000 kroner dersom det skulle bli nødvendig å gjennomføre ekstraordinære avsetningstiltak som følge av store avlinger i 2023.»

OFG sender i brev datert 1. mars 2024 årsrapport og regnskap for 2023 knyttet til opplysningsvirksomhet. I brev datert 21. februar 2024 oversender GPS regnskap for 2023 for GPS – produsentrettet rådgivning, Fruktlagerinspektøren og administrasjon av avsetningstiltak for epler og poteter. I brev datert 26. februar 2024 har Fagforum Potet oversendt årsrapport og signert årsregnskap som viser bruk av midler fra fondet for hagebruk i 2023.

Årsrapportene og regnskapene fra organisasjonene er godkjente av de respektive organisasjoners styrever, og regnskapene, med unntak av regnskapet til Fagforum Potet, er revisorbekreftet.

Opplysningsarbeid i grøntsektoren

Opplysningskontoret for frukt og grønt er en merkenøytral stiftelse som skal bidra til å stimulere til økt totalforbruk av frisk frukt, bær og grønnsaker.

OFG sin visjon er at frukt og grønt skal være naturlig til alle dagens måltider. OFG skal være en aktiv part i at nasjonale målsettinger for grøntsektoren og for helsesektoren nås. Ambisjonen er 5 om dagen for hele befolkningen. OFG har også et fokus på norske varer, og spesielt fokus på disse i norsk sesong. OFGs målsetning og ambisjon fanger opp føringene i rapporten «Grøntsektoren mot 2035».

OFG finansieres i hovedsak av midler over jordbruksavtalen (Kap. 1150, post 70.11 – Avsetningstiltak hagebruk). I tillegg finansieres skolefruktordningen av midler fra Helsedirektoratet. OFG skriver i sin årsrapport at «Hovedhensikten med bruk av de midlene som kommer fra jordbruksavtalen er å styrke omsetningen og forbruket av norske varer. I tillegg skal OFG arbeide for å sikre potetens posisjon som en del av et balansert norsk kosthold.»

Regnskap for 2023

OFG sender i brev datert 1. mars 2024 årsrapport og revisorbekreftet regnskap for 2023 knyttet til opplysningsvirksomhet i grøntsektoren. OFG har for 2023 hatt et budsjett som er tilpasset innenfor en kostnadsramme på 25 920 000 kroner.

Oppstilling over hovedpostene i OFGs budsjett og regnskap for 2023, samt regnskap for 2022. Den siste kolonnen viser avvik mellom justert budsjett og regnskap for 2023.

	Regnskap 2022, kr	Budsjett 2023, kr	Justert budsjett 2023, kr	Regnskap 2023, kr	Avvik, kr
Personal og drift	10 091 913	11 265 000	10 709 000	10 709 199	- 199
Markedsaktiviteter	13 824 895	14 655 000	15 211 000	15 210 204	796
Sum	23 916 808	25 920 000	25 920 000	25 919 403	597

Regnskap for administrasjon

Det opprinnelige administrasjonsbudsjettet (personal og drift), som ble godkjent i møte i Omsetningsrådet 9. desember 2022, har blitt justert ned med 556 000 kroner. OFG forklarer dette med at de hadde opparbeidet seg en buffer på 350 000 kroner i fondet knyttet til OFGs pensjonsavtale. Disse midlene ble brukt til å betale en del av pensjonspremien i 2023. Det var også et mindre forbruk knyttet til lønn grunnet en rekruttering som ble utsatt til 2024. OFG skriver i brev datert 1. mars 2024: «I samråd med styret, og i henhold til vedtaket om rammebudsjettering, ble det underforbrukte budsjettet benyttet til å styrke prosjektbudsjettet». Etter at budsjettet ble justert ned, viser regnskapet et overforbruk på 199 kroner.

Regnskap for markedsaktiviteter

De ledige midlene fra administrasjonsbudsjettet, 556 000 kroner, ble brukt til å styrke posten «Forbrukerkommunikasjon». Totalt sett viser regnskapet for markedsaktivitetene at det har vært et underforbruk på 796 kroner.

De prosentvis største differansene mellom budsjett og regnskap er knyttet til prosjektkontoene «Web» (videreutviklingen av frukt.no) med et overforbruk på 76 244 kroner, og «Påvirkning av verdikjeden» med et overforbruk på 29 912 kroner. Sistnevnte overforbruk var i stor grad knyttet til NM i frukt og grønt dagligvare. I tillegg var det et overforbruk på kontoen «Påvirke gode vaner til barn».

Totalt regnskap

Etter overføringen av 556 000 kroner fra personal og drift til markedsaktiviteter viser det samlede regnskapet et underforbruk i 2023 på 597 kroner.

Av den totale rammen har OFG brukt i overkant av 40 prosent på personal og drift i 2023, og i underkant av 60 prosent på markedsaktiviteter. Fordelingen er relativt lik som i 2022.

Nøkkeltall fra regnskap for 2022 og budsjett og regnskap for 2023 (angitt i prosent av totale kostnader)

	Regnskap 2022	Justert budsjett 2023	Regnskap 2023
Personal og drift	42,2	41,3	41,3
Markedsaktiviteter	57,8	58,7	58,7
Totale kostnader	100,0	100,0	100,0

Aktiviteter og prosjekter gjennomført i 2023

OFG har gjennom 2023 videreført flere av sine faste prosjekter og kampanjer, inkludert «Halve tallerken» og «#MerAv»-kampanjen. OFG har i 2023 optimalisert alle sine digitale plattformer, blant annet nettsiden frukt.no. De har også laget presseoppslag og innhold i sosiale medier, foretatt ulike forbrukerundersøkelser og oppdatert volumtall.

OFG har også i 2023 arrangert fagdager, samt konkurransene NM i frukt og grønt Dagligvare, NM i Sunn Mat i farta og NM i Sunn Mat i kantina. OFG arrangerte Årets grønne kokk på UMAMI Arena, og Nordic Green Chef i Trondheim. De har også både sponset og deltatt på Mandelpotetfestivalen og Tomatfestivalen.

Videre følger en mer detaljert beskrivelse av utvalgte prosjekter og fokusområder. For ytterligere detaljer viser vi til OFGs årsrapport for 2023.

Spis deg god

OFG har i 2023 introdusert et nytt kommunikasjonskonsept, "Spis deg god". Konseptet skal føre til økt forbruk av norsk frukt og grønt i hverdagen. Kampanjen ble kjørt gjennom hele året, mest gjennom digitale kanaler. OFG har også benyttet flere influensere til å fronte kampanjen i sine sosiale kanaler. OFG skriver at «Reklameoppmerksomheten har vært litt lavere enn ønsket, så her blir det viktig å justere materiellet for 2024 slik at reklameoppmerksomheten øker tilfredsstillende og at reklamen oppleves som mer relevant for forbrukernes hverdagssituasjoner. Viktige læringspunkter for gjennomføring av 2023 er sentrale for videreutviklingen i 2024.»

Samarbeidsprosjekter

Samarbeidskampanjer med Grøntprodusentenes samarbeidsråd (GPS) og Stiftelsen Norsk Mat ble gjennomført med fokus på å påvirke holdninger og inspirere til økt inntak av spesifikke råvarer. Totalt ni samarbeidskampanjer ble gjennomført, og disse oppnådde gode resultater. OFG skriver at annonseinnganger som "Derfor bør du spise..." og "Sånn har du aldri smakt..." ga god klikkrate, og OFG vil fortsette denne typen kommunikasjon også i 2024.

OFG har også deltatt i to samarbeidsprosjekter med de øvrige opplysningskontorene i landbruket med temaene matpakke og matsvinn. OFG har innhold om begge disse temaene på nettsiden frukt.no. I 2023 sendte OFG ut en pressemelding om matpakke. Om matsvinn ble det sendt ut to felles pressemeldinger der alle opplysningskontorene stod som avsender. OFG har i tillegg sendt ut to egne pressemeldinger med matsvinn som tema.

Kommunikasjon og prosjekter rettet mot barn

Prosjektet "5 om dagen - barnehage" er et gratis tilbud til barnehager over hele Norge. 77 prosent av landets barnehager er med i konseptet. Målet er å fremme gode matvaner hos barn fra tidlig alder og utjevne sosiale forskjeller. Aktiviteter inkluderer gratis inspirasjonspakker, e-læringskurs for barnehageansatte, og initiativer som "Gulrot fra jord til bord" og "Bli en smaksdetektiv". Disse tiltakene bidrar til å engasjere barn i matproduksjon og oppmuntre til et grønnere kosthold. Kampanjen har også økt synligheten på sosiale medier med en betydelig vekst i følgerbasen på Facebook. OFG når også bredt ut gjennom helsestasjoner både ved 4-årskontroll og ved skolestart.

OFG sitter også i styringsgruppen til Matjungelen. Matjungelen er et aktivitetsprogram for barnehage og SFO/AKS der barna kan utforske og oppdage for å øke kunnskapen og engasjementet om både mat og miljø.

OFG administrerer Skolefrukt-ordningen. Dette er en abonnementsordning som driftes på vegne av, og finansieres av, Helsedirektoratet. Formålet med ordningen er å stimulere til økt inntak av frukt og grønnsaker blant grunnskoleelever.

Markedsutvikling

OFG skriver at de skal ha «en tydelig rolle og fungere som et sentrum (hub) for målgrupper som ønsker tall på utvikling i forbruk, volum og verdi på frukt og grønt. Videre skal OFG være en ledende innsikts- og kunnskapsaktør om norske forbrukere relatert til grøntsektoren.» OFG rapporterer volumtall om våren og forbrukerrapporterte konsumtall (5 a day Europe) i oktober hvert år. Den samlede innsikten skal gi et godt grunnlag for prioriteringer når det gjelder prosjekter og kommunikasjon.

Resultatene fra «5 a day Europe»-undersøkelsen viser at andelen personer i Norge som spiser minst 5 porsjoner frukt og grønnsaker ligger på 18,6 prosent. Siden målingene startet i 2017 har forbruket av frukt, bær og grønnsaker sunket jevnt. Årsaker til nedgangen inkluderer covid-19-pandemien og begynnelsen på inflasjonen. Undersøkelsen viser også at gjennomsnittlig forbruk av frukt og grønt i Norge gikk ned fra 3 porsjoner i 2022 til 2,9 porsjoner i 2023.

OFG sammenstiller volumtall for norsk produksjon og import fra hhv. Landbruksdirektoratet og SSB. Dette gjengis i rapporten Frukt- og grøntstatistikk, og viser utviklingen i omsetningen av frisk frukt, bær, grønnsaker og poteter i Norge. På grunn av begrensninger i statistikken (detaljer om dette finnes på OFGs nettside, frukt.no), mener OFG at statistikken er best egnet til å se på utvikling på hver enkelt kultur, og spesielt der hvor utfordringene med underrapportering er minst. Dette vil for eksempel være kulturer hvor ferdigkuttet vare/industrivare foreløpig er ubetydelig.

Hovedkonklusjonene fra sammenstillingen i 2023 er at volum av frisk frukt er redusert med 9 prosent de siste 10 årene beregnet per capita, og volum av bær er redusert med 2 prosent. Volum av friske grønnsaker har vært relativt stabilt over samme tidsperiode med en økning på 1 prosent. For gulrøtter og agurk har norskandel hatt en betydelig økning siste tre år.

Faglige tiltak i grøntsektoren

Budsjettet for tilskudd til faglige tiltak i grøntsektoren var på totalt 1 745 000 kroner for 2023.

Budsjett, regnskap og avvik mellom budsjett og regnskap for 2023, samt regnskap for 2022, for faglige tiltak finansiert av midler til avsetningstiltak over jordbruksavtalen (beløpene er angitt i hele kroner)

Faglige tiltak samlet	Regnskap 2022, kr	Budsjett 2023, kr	Regnskap 2023, kr	Avvik, kr
GPS prod.rett rådgiving	910 000	910 000	910 000	0
Fruktlagerinspektoren	606 323	635 000	635 000	0
Fagforum Potet	180 000	200 000	200 000	0
Sum	1 696 323	1 745 000	1 745 000	0

Under følger en kort gjennomgang av årsberetning og regnskap for de faglige tiltakene.

Fagforum Potet

Fagforum Potet (FFP) skal være et samlende kontaktledd for potetfaglig aktivitet i Norge. FFP har som mål å øke ressursutnyttelsen innen forskning, utvikling og rådgivning, og øke verdiskapingen for norske poteter.

FFP er et samarbeidsprosjekt mellom Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO), Norsk Landbruksrådgiving (NLR) og store deler av den norske potetbransjen. I 2023 har 35 bedrifter og organisasjoner deltatt. Disse har bidratt med til sammen 542 000 kroner.

FFP ledes av en styringsgruppe. I 2023 har styringsgruppen bestått av representanter fra

NIBIO (leder), NLR, BAMA, HOFF SA, Kontraktdyrkernes Landslag representert ved én industripotetprodusent, samt én representant for matpotetdyrkerne. I tillegg har to prosjektledere ansvar for det daglige arbeidet, en fra NIBIO og en fra NLR. Disse har en 25 prosent stilling hver.

Nettstedet potet.no

En av de viktigste oppgavene til FFP er kontinuerlig oppdatering og forbedring av nettsiden potet.no. Nettsiden inneholder blant annet nyhetssaker og fagartikler om sorter, dyrking og håndtering av poteter. Den inneholder også informasjon om potetprosjekter, forskning og plantevernmidler, i tillegg til noe allmenntilgjengelig potetinformatjon. I 2023 ble det lansert en egen fane «Jobbe med potet?» som inneholder informasjon om utdanningsmuligheter, stipender, stillinger og bedrifter, og som skal motivere unge til å jobbe i potetsektoren.

Rekruttering til potetbransjen

Rekruttering har vært et prioritert område i 2023. FFP administrerer en stipendordning for masterstudenter som skriver hovedoppgave innen potetfaget, og har i 2023 tildelt stipend til en søker.

FFP har også bidratt til Potetskolen i regi av NLR og Fagskolen Innlandet, samt til undervisning ved NMBU. Fagforum Potet har i tillegg startet opp et samarbeid med Innlandet Bondelag og OFG, med mål om et felles prosjekt med prøvedyrking av poteter i en del av landets barnehager.

Andre aktiviteter

I 2023 har Fagforum Potet avholdt bransjemøte i forkant av Potet 2023. FFP har også jobbet med bærekraft og ulike temaer innen planteskadegjørere og plantevernmidler. I tillegg har FFP vært delaktige i oppstarten av flere forskningsprosjekter innen temaet potet.

Fagforum Potets regnskap for 2023

Fagforum Potets regnskap viser at det i 2023 er brukt 961 038 kroner. Av regnskapet går det fram at 200 000 kroner er finansiert av midler fra fondet for omsetningsavgift hagebruk.

GPS – produsentrettet rådgiving

GPS gir i sin årsrapport datert 21. februar 2024, en oversikt over det arbeidet som er utført i 2023. Den produsentrettede rådgivningen er gjennomført etter tilsvarende opplegg som tidligere år, og har hatt som mål å oppnå bedre markedstilpasning for grøntproduktene og å levere grøntprodukter av god kvalitet til markedet.

I forbindelse med arbeidet med prisanbefaling, markedstilpasning, kvalitetsarbeid og markedsovervåkning har GPS etablert styringsgrupper innenfor de viktigste produksjonskulturene. Per 31. desember 2023 hadde GPS totalt 29 aktive styringsgrupper – inkludert tidligkulturene og to nye styringsgrupper, «Industri» og «Industri-hermetikk». Det er telefonmøte i styringsgruppene for de fleste kulturene en gang per uke i norsk sesong, mens det for jordbær og bringebær er inntil seks telefonmøter per uke.

GPS utarbeidet i 2023, som tidligere år, prognoser for høstetidspunkter av tidligkulturene. Prognosene oppdateres ukentlig, sendes til omsettere og legges ut på hjemmesiden til GPS. Videre blir det utarbeidet prognoser for agurk og tomater. I 2023 utførte GPS også avlingsundersøkelser i løk, gulrot, kålrot, poteter og mandelpoteter. Resultatene fra undersøkelsene gir gode indikasjoner på avlingsnivået.

Arbeidet med å fremskaffe best mulig oversikt over importprisene for frukt og grønnsaker ble videreført i 2023. Dette er et viktig arbeid for å finne det rette prisnivået på norske varer.

Kontinuerlig fokus på kvalitet er viktig for at norsk produksjon skal kunne ha en preferanse i

markedet. GPS har i 2023 videreført arbeidet med kvalitetsoppfølging i hele verdikjeden fra produsent og fram til detaljist, og har ukentlig besøkt utvalgte kjedebutikker i Viken, Innlandet og Rogaland for å følge med på kvaliteten på de norske produktene helt ut til forbruker.

GPS har både arrangert og deltatt på en rekke fysiske og digitale produsentmøter i 2023. De har også arrangert markvandring i Vestfold og på Frosta. GPS har faste spalter i Bondebladet og Gartneryrket.

GPS har også fortsatt oppgraderingen og moderniseringen av nettsiden grontprodusentene.no.

Markedsmøtet på Langhus

Markedsmøtet på Langhus gjennomføres hver onsdag morgen. Markedsmøtet er et samarbeids- og informasjonsmøte for produsenter av frukt og grønt i Norge og er kun åpent for produsenter. På basis av innsamlede forventede mengder og noteringspriser i inneværende uke, målpriser, tollsatser, importpriser, lagerstatus og årstid, diskuterer markedsmøtet markedssituasjonen og anbefaler priser for kommende uke. Representanter for produsentorganisasjonene Gartnerhallen SA, Nordgrønt SA og Produsentforeningen 1909 er alltid til stede på markedsmøtet sammen med en eller flere av konsulentene i GPS, samt en observatør fra Landbruksdirektoratet. Møtet ledes av en innleid, nøytral møteleder.

Regnskap for 2023

Regnskapet for GPS for 2023 viser totale kostnader på 8 734 567 kroner. Av dette er 910 000 kroner fondsfinansiert. GPS har i 2023 et regnskapsmessig underskudd på 632 719 kroner. Underskuddet var budsjettert, og er dekket av egenkapitalen. Kostnader til markedsmøtet på Langhus utgjorde 319 173 kroner.

Fruktlagerinspektøren

Fruktlagerinspektøren har gjennom sin årsrapport av 8. februar 2024 gitt en oversikt over det arbeidet som er utført i 2023. Arbeidet er gjennomført etter den arbeidsplanen som styret i GPS og Omsetningsrådet har godkjent. Sentrale oppgaver er å hente inn avlingsoppgaver, lage oversikt over areal og kvantum av norsk frukt, utarbeide avlingsprognoser for moreller, plommer, epler og pærer, være sekretær for foreningen Norske Fruktpakkerier med mer. Fruktlagerinspektøren har gjennom året også skrevet artikler i Norsk Frukt og Bær og Gartneryrket.

Fruktlagerinspektøren har i 2023 deltatt på blant annet pakkerimøter, møter med fruktlagre og diverse andre arrangement. Fruktlagerinspektøren har i sin rolle som sekretær for Norske Fruktpakkerier, også vært med å arrangere Fruktlagerskolen første halvår 2023 i samarbeid med NIBIO, NOFIMA og SINTEF. Det årlige fruktlagermøtet ble arrangert i juni og november hos NIBIO på Lofthus.

Fruktavlingene

Fruktlagerinspektøren beskriver 2023 som et meget godt fruktår. Det var gode avlinger for epler, moreller, pærer og plommer. Fruktlagerinspektøren peker i sin årsrapport på at tyngdepunktet i norsk fruktproduksjon er flyttet fra Vestlandet til Østlandet: «*Tar vi med Ryfylke, er fruktproduksjonen 6584 tonn i Vest medan den er 7124 tonn i Aust.*»

Fruktlagerinspektøren skriver at det er utfordringer med å selge økologiske epler og plommer som økologiske produkter. Av 16 tonn økologiske plommer ble kun 7 tonn solgt som øko-plommer i 2023, og av 82 tonn økologiske epler var det kun 7 tonn som ble solgt som øko-epler.

Regnskap for fruktlagerinspektøren

Fruktlagerinspektøren ble tildelt inntil 635 000 kroner for 2023. Regnskapet for fruktlagerinspektøren viser at det totalt er brukt 834 998 kroner. Av disse er 199 998 kroner dekket av prosjektmidler fra fruktpakkeriene. Regnskapet er dermed gjort opp i balanse.

Administrasjon av avsetningstiltak for epler og poteter

GPS er tillagt ansvaret for å administrere markedsreguleringen i grøntsektoren. Markedsreguleringen omfatter kulturene eple og matpotet.

GPS har i årsrapporten for 2023 gitt en samlet oversikt over arbeidet med administreringen av avsetningstiltak i grøntsektoren. Arbeidet i meldingsåret har vært gjennomført etter den arbeidsplanen som styret i GPS og Omsetningsrådet tidligere har godkjent.

Avsetningstiltak epler

I 2023 var det en totalavling av eple klasse 1 på 11 022 tonn inkludert klasse 1 til fabrikk. Til sammenligning ble det høstet 8 600 tonn i 2022 og 10 312 tonn i 2021. I perioden 2018 – 2022 har den gjennomsnittlige avlingen utgjort ca. 8 400 tonn.

Reguleringslagret mengde epler utgjorde 2 827 tonn, mens det ble godkjent ca. 1 513 tonn epler for levering til fabrikk. I årsrapporten står det: «*Det er framleis venta større avlingar i åra framover, og difor vart det inngått avtale med COOP og Bama om å selja ein del eple utover i desember og januar månad. Dette for å vinna erfaring med lenger lagring og sal av eple. Den 30. november vart det registrert 1 269 tonn eple på lager av sorten Rubinstep og Elstar for sal i desember, januar og februar.*» Tilsvarende mengde den 30. november 2022 var 618 tonn.

Avsetningstiltak poteter

Graveprøvene utført i uke 35 viste at det kunne forventes en avling som ville ligge 2,5 prosent lavere i 2023 enn i 2022. Lagertellingen per 1. november 2023 viste et totalvolum på kun 72 prosent av tilsvarende lagertelling i 2022. GPS vurderte at det ikke var behov for regulering av matpoteter dette året. Årsaken til den store nedgangen var utfordrende værforhold i 2023.

Regnskap for 2023

Regnskap for GPS' administrasjon av avsetningstiltak viser at regnskapet er i balanse sammenlignet med budsjett. De enkelte postene viser likevel flere avvik mellom budsjett og regnskap (se tabellen under). Innleid hjelp til kontroller utgjorde det største avviket mellom budsjett og regnskap med et overforbruk på 49 051 kroner. Det ble ikke brukt midler til møter og kurs, og det ble kun brukt 70 prosent av budsjetterte midler til kontorhold.

Budsjett og regnskap for 2023, samt regnskap for 2022. Den siste kolonnen viser avvik mellom budsjett og regnskap for 2023.

	Regnskap 2022, kr	Budsjett 2023, kr	Regnskap 2023, kr	Avvik, kr	Avvik, %
Personalkostnader	260 834	267 000	274 354	- 7 354	-2,8 %
Kontroller/innleid hjelp	6 300	10 000	59 051	- 49 051	-490,5 %
Kontorhold	39 545	47 000	13 597	33 403	71,1 %
Møter og kurs	-	13 000	-	13 000	100,0 %
Reiseutgifter	14 592	15 000	20 798	- 5 798	-38,7 %
Prognosetjenester	249 300	292 000	276 200	15 800	5,4 %
Sum	570 571	644 000	644 000	-	

Landbruksdirektoratets samlede vurdering

Opplysningskontoret for frukt og grønt

Opplysningskontoret for frukt og grønt hadde et underforbruk knyttet til personal- og driftskostnader på 556 000 kroner. Etter samråd med styret i OFG er underforbruket blitt brukt til å styrke arbeidet med markedsaktiviteter. Totalt viser OFGs regnskap et underforbruk på 597 kroner i forhold til budsjett. Resultatet er en fondsfinansiering på 25 919 403 kroner. Ut fra at budsjettet tildeles som en ramme, innstiller direktoratet på en godkjenning av regnskapet.

Fagforum Potet

Foruten videre utvikling av hjemmesiden www.potet.no har Fagforum Potet i 2023 arbeidet med rekruttering til potetsektoren. FFP har også arrangert møter med bransjen, og vært delaktig i starten av flere forskningsprosjekter. Forumets regnskap viser at det i 2023 er brukt 961 038 kroner og av disse er 200 000 kroner fondsfinansiert. Ifølge retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet § 3, kreves det at regnskapene er revisorattestert. Siden dette er et lite regnskap og utgiftene til en revisorattest er høy, har Landbruksdirektoratet godkjent at det er tilstrekkelig at styringsgruppens leder signerer prosjektrengnskapet.

Grøntprodusentenes Samarbeidsråd

GPS har gjennomført aktiviteter som forutsatt i 2023, og Landbruksdirektoratet har ingen merknader til regnskapet på 910 000 kroner til dette formålet. Landbruksdirektoratet mener GPS' arbeid knyttet til informasjonsinnhenting, prisanbefaling, markedstilpasning og kvalitetsarbeid er viktig for å balansere markedene for frukt, grønt og potet.

Stillingen som fruktlagerinspektør utgjør 0,5 årsverk og er lagt til GPS. Forbruk av midler til fruktlagerinspektørens aktiviteter i 2023 var på 635 000 kroner. Fruktavlingene svinger betydelig fra år til år og Landbruksdirektoratet mener det er viktig at det arbeides systematisk med prognosering og nødvendige markedstiltak for å møte den prognoserte økningen i norsk fruktproduksjon.

Året 2023 var et meget godt fruktår. Det ble regulert 1 513 tonn epler kl. 1 til fabrikk, og dette var høyere enn gjennomsnittet for 2013 – 2022 (253 tonn). Reguleringslagret kvantum lå også over gjennomsnittet siste ti år. Potetavlingene var derimot lave i 2023, og det var ikke behov for regulering dette året. GPS har dermed ikke bedt om utvidelse av rammen jf. budsjettvedtakets punkt 6. Regnskapet for administrasjon av avsetningstiltak for 2023 viser et regnskap i balanse med budsjett.

Samlet vurdering

Landbruksdirektoratet finner at regnskapene for faglige tiltak, opplysningsvirksomhet og administrasjon av avsetningstiltak i grøntsektoren er i samsvar med forutsetningene og anbefaler at de godkjennes.

Sak nr.: 030/24	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 22.04.2024	Tittel: Alle – Regnskap for Nyt Norge og opplysningsvirksomhet for økologisk mat og jordbruk i 2023	Saks nr.: 22/64119- 18

Beskrivelse

Stiftelsen Norsk Mat søker om godkjenning av årsrapport og regnskap for 2023 knyttet til bruk av bevilgede midler fra omsetningsavgiften på inntil 7,125 mill. kroner til markedsføring av den nasjonale merkeordningen Nyt Norge. De søker også om godkjenning av bevilgede midler på inntil 2,5 mill. kroner fra omsetningsavgiften til forbrukerrettet opplysningsvirksomhet for økologisk mat og jordbruk i 2023.

Finansieringsmodellen for Nyt Norge for perioden 2022 til 2025 innebærer et markedsføringsbudsjett for 2023 på totalt 20 mill. kroner. I tillegg er 3 mill. kroner avsatt over Jordbruksavtalen og skal være med på å dekke kostnader til administrasjon av merkeordningen.

Regnskapet for Nyt Norge viser kostnader til administrasjon og markedsføring på 25 151 344 kroner. Dette er 2 151 344 kroner mer enn Norsk Mats opprinnelige budsjett for 2023. Økte inntekter fra merkebrukerne på 1 995 164 kroner er med på å dekke overforbruket.

Midler fra omsetningsavgiften skal være med å finansiere markedsføringen av Nyt Norge. Opprinnelig budsjett for markedsføring var på 20 mill. kroner, og regnskapet viser at det er brukt i overkant av 20,5 mill. kroner.

Stiftelsen Norsk Mat har gjennom 2023 brukt totalt 4 546 825 kroner til opplysningsvirksomhet for økologisk mat og jordbruk. Kostnadene er 46 825 kroner høyere enn budsjett.

Årsregnskap for Stiftelsen Norsk Mat er revisorbekreftet. Riksrevisjonen har innsynsrett i stiftelsens regnskaper og Landbruksdirektoratet ber derfor ikke om revisorbekreftet prosjektrengnskap.

Hjemmel

Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet pkt. 2 og 3, fastsatt av Omsetningsrådet 22.10.2008, med hjemmel i forskrift 2008-10-22 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetning av jordbruksvarer § 7-1.

Forutsetninger**Vedlegg**

Rapport fra Stiftelsen Norsk Mat datert 28. februar 2024 om bruk av midler til Nyt Norge i 2023.

Årsrapport datert 28. februar 2024 om bruk av midler fra omsetningsavgiften og jordbruksavtalemidler til generisk informasjonsvirksomhet for økologisk mat og jordbruk i 2023.

Årsregnskap for Stiftelsen Norsk Mat datert 27. februar 2024 inkludert revisorberetning datert 1. mars 2024.

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

1. Stiftelsen Norsk Mats årsrapport med regnskap for 2023 over bruk av midler fra omsetningsavgiften til den nasjonale merkeordningen Nyt Norge godkjennes.
2. Til markedsføring av merkeordningen Nyt Norge i 2023 utbetales det 7,125 mill. kroner til Stiftelsen Norsk Mat, og tildelingen fordeles mellom de ulike fondene på følgende måte:

Kjøtt	2 280 000 kroner
Melk	2 422 500 kroner
Egg	285 000 kroner
Fjorfe kjøtt	498 750 kroner
Frukt og grønt	1 425 000 kroner
Korn	213 750 kroner

3. Stiftelsen Norsk Mats årsrapport med regnskap for 2023 over bruk av midler fra omsetningsavgiften til generisk opplysningsvirksomhet for økologisk mat og jordbruk godkjennes.
4. Tildelingen på 2 500 000 kroner utbetales til Stiftelsen Norsk Mat og fordeles mellom de ulike fondene på følgende måte:

Kjøtt	800 000 kroner
Melk	850 000 kroner
Egg	100 000 kroner
Fjorfe kjøtt	175 000 kroner
Frukt og grønt	500 000 kroner
Korn	75 000 kroner

Alle – Regnskap for Nyt Norge og opplysningsvirksomhet for økologisk mat og jordbruk i 2023

I møte 9. desember 2022, jf. sak 112/22, fattet Omsetningsrådet vedtak om at inntil 7,125 mill. kroner fra omsetningsavgiftens midler kunne benyttes til markedsføring av merkeordningen Nyt Norge i regi av Stiftelsen Norsk Mat i 2023. Bevilgningen ble fordelt mellom de ulike fondene på følgende måte:

Kjøtt	2 280 000 kroner
Melk	2 422 500 kroner
Egg	285 000 kroner
Fjorfekjøtt	498 750 kroner
Frukt og grønt	1 425 000 kroner
Korn	213 750 kroner

I samme møte og i samme sak fattet Omsetningsrådet vedtak om at 2,5 mill. kroner fra omsetningsavgiftens midler kunne benyttes til generisk opplysningsvirksomhet for økologisk mat og jordbruk i regi av Stiftelsen Norsk Mat i 2023. Bevilgningen ble fordelt mellom de ulike fondene på følgende måte:

Kjøtt	800 000 kroner
Melk	850 000 kroner
Egg	100 000 kroner
Fjorfekjøtt	175 000 kroner
Frukt og grønt	500 000 kroner
Korn	75 000 kroner

I brev datert 28. februar 2024 sender Stiftelsen Norsk Mat årsrapport og regnskap for bruk av midler til den nasjonale merkeordningen Nyt Norge i 2023. Stiftelsen sender også årsrapport og regnskap for bruk av midler fra omsetningsavgiften og jordbruksavtalemidler til informasjonsvirksomhet for økologisk mat og jordbruk i 2023.

Årsregnskap og revisjonsberetning for 2023 for hele Stiftelsen Norsk Mat ble ettersendt 5. mars 2024. Riksrevisjonen har innsynsrett i stiftelsens regnskaper. Landbruksdirektoratet krever derfor ikke egen revisorbekreftelse for bruk av midler fra omsetningsavgiften.

Regnskap for 2023 for markedsføringen av merkeordningen Nyt Norge

Merkeordningen Nyt Norge ble lansert i 2009 og målet med ordningen er å bidra til at forbruker velger norsk mat, og skal på denne måten være med på å opprettholde og sikre norsk matproduksjon og konkurransekraft for norske bønder og norsk næringsmiddelindustri. Merkeordningen har tre hovedkrav: Norsk råvare (75 prosent for bearbejdede produkter), kvalitetssystem på primærleddet og produksjon og pakking i Norge.

I 2023 ble 11 nye virksomheter godkjent for å bruke Nyt Norge-merket. Ti virksomheter gikk ut av ordningen. Ved utgangen av 2023 var 132 virksomheter godkjent for bruk av Nyt Norge og antallet produkter var 5 430, en økning på 610 produkter fra 2022.

Arbeidet med Nyt Norge i 2023

Midlene fra Omsetningsrådet går i sin helhet til markedsføring overfor forbruker. I markedsføringen av Nyt Norge har Norsk Mat også i 2023 prioritert å bygge kunnskap om norsk mat og om merkeordningen, samt å opprettholde kjennskapen. Om kjennskap til merkeordningen skriver Norsk Mat følgende i sin årsrapport: «Hjulpel kjennskap ligger på 94 prosent som er den høyeste kjennskap vi noen gang har målt. Nyt Norge er dermed den

merkeordningen for mat og drikke som har høyest kjennskap. Uhjulpet kjennskap gikk opp fra 32 prosent i 2022 til 33 prosent i 2023.»

Stiftelsen skriver at Nyt Norge har vært sterkt til stede i sosiale medier gjennom hele året. Facebook, Instagram og Snapchat har til sammen hatt en rekkevidde på 65,9 mill. visninger. Fra 31. mai fikk Nyt Norge en egen nettside www.nytnorge.no.

I første halvdel av 2023 ble kampanjen «Dine valg betyr noe» videreført. Høsten 2023 ble det lansert en ny kampanje, «Gode grunner». Den nye kampanjen setter søkelys på god dyrehelse, friske planter, bærekraftig matproduksjon fra norsk landbruk og landbrukets bidrag til levende bygder og arbeidsplasser over hele landet. I kampanjen trekkes også KSL fram som en forutsetning for å kunne benytte Nyt Norge-merket på produkter. Stiftelsen skriver at «Den nye kampanjen er tilpasset et stadig mer fragmentert medielandskap og ulike aldersgruppers interesser, kunnskap om- og holdninger til norskprodusert mat. Det har resultert i et stort antall ulike formater, med ulikt innhold, men gjennom delvis gjenbruk av tidligere filmopptak har dette blitt løst på en kostnadseffektiv måte, ikke minst fordi vi har økt egenproduksjon av markedsføringsinnhold til sosiale medier, YouTube og digitale annonser.»

Også i 2023 oppfordret Norsk Mat handelen til å synliggjøre Nyt Norge i egne kampanjer. Stadig flere butikker bruker Nyt Norge i sine kundeaviser. Høsten 2023 la imidlertid dagligvare stor vekt på produkter med lav pris i sin kommunikasjon, og dette bidro til noe mindre fokus på norsk mat.

Flere kampanjer for frukt og grønnsaker ble gjennomført i samarbeid med Opplysningskontoret for frukt og grønt, produsentene og GPS. Partene gikk inn med like store beløp.

Norsk Mat registrerte tre feilmerkinger i 2023 som er en nedgang på to feilmerkinger fra året før. Norsk Mat skriver at det kun var ett av tilfellene hvor det faktisk var en importert råvare i et Nyt Norge-merket produkt. I de øvrige tilfellene var det påført et ekstra opprinnelsesland på emballasjen som skapte forvirring. Norsk Mat mener feilmerkingene skyldes mangelfulle rutiner og menneskelige feil. Feilmerkinger følges opp med revisjon med gjennomgang av rutiner for å unngå feil.

I 2023 ble det gitt en dispensasjon fra kravene til Nyt Norge. Det gjaldt et foredlet grøntprodukt som inneholdt 71,6 prosent norsk råvare. Kravet er minimum 75 prosent norsk vare i bearbejdede produkter. Norsk Mat forklarer at emballasjen ble merket med Nyt Norge ved en feiltakelse. De gav dispensasjon fordi produktet bare produseres i forbindelse med innhøsting, og et avslag på søknaden ville ført til et svinn på hele lagerbeholdningen på cirka 110 000 glass. Norsk Mat mener disse ville blitt erstattet med importert vare for å unngå tomme butikkhyller.

Finansiering av Nyt Norge i 2023

Stiftelsen Norsk Mats budsjett for markedsføring av Nyt Norge i 2023 var i utgangspunktet på 20 mill. kroner jf. Omsetningsrådets behandling av Nyt Norges budsjettsøknad. Norsk Mat har imidlertid fått økte merkebrukerinntekter i 2023. Se tabellen under. Merkebrukeravgiften faktureres på høsten, og Stiftelsen Norsk Mat har dermed ikke oversikt over hvor store disse inntektene blir før i siste kvartal.

Budsjetterte inntekter og faktiske inntekter i 2023. Jordbruksavtalemidler skal utelukkende dekke administrasjon av merkeordningen

	Budsjetterte inntekter 2023	Inntekter 2023
Midler fra omsetningsavgiften	7 125 000	7 125 000
Dagligvarekjedene	3 562 500	3 562 500
Merkebrukeravgift	9 312 500	11 307 664
Jordbruksavtalemidler (adm.)	3 000 000	3 000 000
Total	23 000 000	24 995 164

Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund (NNN) har over flere år gitt et bidrag til markedsføring av Nyt Norge, men i 2023 vedtok forbundet å ikke gi et slikt bidrag.

Gjennom jordbruksavtalen har avtalepartene bidratt med 3 mill. kroner som utelukkende skal gå til administrasjon og drift av merkeordningen. Opprinnelig var dermed budsjettet for Nyt Norge på 23 mill. kroner (20 mill. til markedsføring og 3 mill. kroner til administrasjon). Med økte merkebrukerinntekter ble budsjettet oppjustert til 24,995 mill. kroner.

Regnskap for Nyt Norge 2023

Det går fram av Norsk Mats årsrapport at det totalt er brukt 25 151 344 kroner til personalkostnader, drift, utvikling og markedsføring av Nyt Norge i 2023. Dette er 2 151 344 kroner mer enn opprinnelig budsjettet for 2023. Avviket mellom budsjett og regnskap er delvis dekket inn via økte inntekter fra merkebrukerne på 1,995 mill. kroner. Resterende er dekket av Stiftelsen Norsk Mats ordinære budsjett.

Oppstilling over hovedpostene i Nyt Norges budsjett og regnskap for 2023, samt regnskap for 2022. De to siste kolonnene viser avvik mellom budsjett og regnskap for 2023 i kroner og prosent.

	Regnskap 2022	Budsjett 2023¹	Regnskap 2023	Avvik, kr	Avvik, %
Personalkostnader / drift	4 231 554	3 000 000	4 597 632 -	1 597 632	-53,3 %
Utvikling	538 000	-	-	-	-
Markedsføring	21 066 013	20 000 000	20 553 712 -	553 712	-2,8 %
Totalt	25 835 567	23 000 000	25 151 344 -	2 151 344	-9,4 %

¹ Budsjett i henhold til vedtatt finansieringsmodell for perioden 2022 - 2025. Budsjettet for 2023 er siden oppjustert med 1,995 mill. kroner pga. økte merkebrukerinntekter.

Norsk Mat skriver i sin årsrapport at posten «personalkostnader og drift» omfatter lønnsmidler i tilknytning til markedsarbeid og drift, revisjon hos merkebrukere, reisekostnader, utvikling og drift av digitale verktøy o.l. for 2,4 årsverk. I 2023 har Norsk Mat brukt nesten 4,6 mill. kroner på denne posten. Av disse er 3 mill. kroner finansiert av midler over jordbruksavtalen. Det gjenværende dekkes delvis av et søknadsgebyr. Resterende er dekket av markedsføringsmidler. Stiftelsen skriver følgende: «Vi har 1,0 årsverk dedikert til innholdsproduksjon innenfor markedsføring av merket som i sin helhet er belastet markedsføringsbudsjettet.»

Midler fra omsetningsavgiften skal utelukkende være med å finansiere markedsføringen av Nyt Norge. På posten «Markedsføring» har Norsk Mat brukt 553 712 kroner mer enn budsjett. Dette er finansiert via økte inntekter fra merkebrukerne.

Kostnader i forbindelse med ulike markedsføringstiltak i 2023

Tiltak	Budsjett 2023	Regnskap 2023
TV	8 100 000	5 996 000
Online video	3 000 000	3 256 000
Digitale annonser	2 900 000	3 608 000
Sosiale medier	2 700 000	2 890 000
Søk	900 000	1 010 000
Produksjon materiell	1 500 000	1 164 950
Diverse tiltak; materiell, sponsorater etc.	400 000	1 878 762
Markedsundersøkelser, medieovervåkning og kampanjemåling	500 000	750 000
Totalt	20 000 000	20 553 712

Stiftelsen Norsk Mat satt opp et foreløpig budsjett for markedsføring av Nyt Norge i forbindelse med budsjettsøknaden for 2023. I sin årsrapport skriver de: «I løpet av 2023 har vi gjort noen omdisponeringer av midlene, blant annet ble det prioritert en høyst nødvendig oppgradering av merkets nettsider (fra norskmat.no til nytnorge.no).»

Kostnader knyttet til markedsføring av Nyt Norge utgjorde cirka 82 prosent av det totale oppjusterte budsjettet for Nyt Norge i 2023, likt som i 2022.

Regnskap for 2023 for opplysningsvirksomhet for økologisk mat og jordbruk

På møtet i Omsetningsrådet 9. desember 2022 bevilget rådet 2,5 mill. kroner til Stiftelsen Norsk Mat og deres arbeid med generisk opplysningsvirksomhet for økologisk mat og jordbruk for 2023. I tillegg ble det satt av 2,0 mill. kroner til samme formål over jordbruksavtalen.

Stiftelsen Norsk Mat har for 2023 felles rapportering for bruk av omsetningsavgiftens midler og jordbruksavtalemidler, totalt 4,5 mill. kroner. Omsetningsrådet skal kun godkjenne bruken av midler fra omsetningsavgiften, budsjettert med inntil 2,5 mill. kroner.

Årsrapport for 2023

Stiftelsen Norsk Mat har hatt ansvaret for generisk opplysningsvirksomhet for økologisk mat og jordbruk i Norge fra og med 2008. I Prop. 141 S (2016–2017), Jordbruksoppgjøret 2017, ble det lagt føringer om en omlegging av Stiftelsen Norsk Mat sitt arbeid på økologiområdet. Arbeidet skulle avgrenses til å formidle fakta og informasjon om økologisk mat og jordbruk, mens markedsføring av økologisk mat skulle overlates til kommersielle aktører.

Gjennom ny “Nasjonal strategi for økologisk jordbruk 2018–2030” har Norsk Mat fått i oppdrag fra Landbruks- og matdepartementet å starte arbeidet med en større omlegging av nettsiden økologisk.no til å bli en ressurside for flere aktører. For å møte krav til faglig innhold, er det opprettet et redaksjonsråd som ledes av Norsk Mat. De øvrige medlemmene i rådet er Norges Bondelag, Norsk Bonde- og Småbrukarlag, Norsk Landbruksrådgivning, Debio, Økologisk Norge og Norsk senter for økologisk Landbruk (NORSØK). Redaksjonsrådets rolle er å sikre faglig kvalitet, bidra med innholdsproduksjon og sikre gjennomføring/fremdrift. Redaksjonsrådet har i fellesskap utarbeidet en felles kommunikasjonsstrategi som er forankret i Landbruks- og matdepartementet.

Informasjonen om økologisk mat og jordbruk gis i hovedsak gjennom nettsiden økologisk.no og Facebook-siden Økoprat. Om disse sidene skriver Norsk Mat: «Økologisk.no og Økoprat er de viktigste kommunikasjonskanalene og skal gi innsikt og kunnskap om økologisk mat og landbruk i Norge gjennom faktabasert og pålitelig informasjon, slik at forbrukeren kan ta

informerte valg og interessen og engasjementet for økologisk mat øker.»

I 2023 har hovedaktiviteten vært løpende ukentlig publisering på Facebook og publisering to ganger i måneden på Økologisk.no. I juni ble det lansert nye nettsider med bedre funksjon. Norsk Mat skriver at strengere personvernkrav og flytting til ny nettside har hatt innvirkning på besøksmassen i 2023.

Det var også i 2023 et samarbeid med Landbrukets Økoløft og tilhørende aktører. Det ble laget et felles arkiv med alle filmklipp fra tidligere samarbeid hvor alle rettigheter er kjøpt ut. Filmene har både forbrukere og bønder som målgrupper og kan gjenbrukes i kommende kampanjer. Filmene ble brukt som annonser i sosiale medier.

Resultater for 2023

Antall lesere av økologisk.no og gjennomsnittlig antall minutter brukt på nettsiden i perioden 2020 – 2023. Brukere er enkeltpersoner som har vært inne på siden, og økter er antall visninger på siden. En bruker kan ha flere økter.

	Antall unike brukere	Antall økter	Ant. min. brukt på nettsiden
2020	92 000	109 000	05:38
2021	92 000	107 000	04:42
2022	155 000	184 000	07:41
2023*	94 474	121 431	02:01

* Tallene for 2023 er ikke sammenlignbare med tidligere år grunnet strengere personvernregler som gjør at hver enkelt bruker må gi tillatelse til at Norsk Mat kan utføre ulike målinger på nettsiden.

Antall unike lesere på nettsiden har sunket fra 155 000 i 2022 til 94 474 i 2023. Gjennomsnittlig antall minutter leserne har brukt på nettsiden har også sunket fra 2022 til 2023. Norsk Mat forklarer i en epost tilsendt 25. mars 2024 at nytt GDPR-regelverk ikke lenger gir aktører lov til å måle de brukerne som ikke eksplisitt gir tillatelse til det. Norsk Mat skriver at «(...) siden mange velger at de ikke vil måles, så endrer brukstallene seg ganske mye. 2023 blir dermed en ny null-måling, og så blir det 2024 som blir første året vi får sammenlignet skikkelig.» Norsk Mat forklarer også nedgangen med overgangen til nye nettsider.

Norsk Mat oppgir at rekkevidden i sosiale medier, altså hvor mange personer som har sett en post på Facebook eller Instagram, var 18,8 mill. i 2023 mot cirka 20 mill. i 2022. Tallet representerer ikke unike personer; en person kan se samme post flere ganger.

Instagramprofilen Økoprat ble opprettet i 2022. Antall følgere ved slutten av 2023 var 6 463, en økning på 38 prosent fra 2022.

Ø-merket er det offisielle norske økologimerket og gir en garanti for at en vare er økologisk dyrket. En forbrukerundersøkelse viser en hjulpet kjennskap til merket på 51 prosent i 2023 mot 49 prosent i 2022 og 54 prosent i 2021. Andelen som oppgir at de orienterer seg mot merket i butikk har holdt seg relativt stabilt de siste årene. Norsk Mat har imidlertid ikke ansvaret for å markedsføre Ø-merket eller øke kjennskapet til merkeordningen; dette skal gjøres av aktørene selv.

Høsten 2023 gjennomførte Oxford Research, på vegne av Landbruksdirektoratet, en midtveis evaluering av nasjonal strategi for økologisk jordbruk (2018–2030). Om evalueringen skriver Norsk Mat: «I evalueringen ble ikke Stiftelsen Norsk Mat invitert inn som en av respondentene med et konkret ansvar innen økologiarbeidet. Evalueringsrapporten fremla

flere faktafeil og misvisende påstander. Stiftelsen så seg nødt til å påklage dette i eget brev til Landbruksdirektoratet.»

Budsjett og regnskap for 2023

I tabellen under fremkommer Norsk Mats budsjett og regnskap for bruken av jordbruksavtalemidler, 2 mill. kroner, og omsetningsavgiftsmidler, 2,5 mill. kroner, til opplysningsvirksomhet for økologisk mat og jordbruk i 2023.

Bruk av midler til generisk opplysningsvirksomhet for økologisk mat og jordbruk - hovedposter i budsjett og regnskap for 2023.

	Budsjett 2023, kr	Regnskap 2023, kr	Avvik, kr
Drift og administrasjon	1 100 000	1 169 163	-69 163
Opplysningsvirksomhet	2 800 000	2 985 436	-185 436
Samarbeid og utvikling	350 000	192 226	157 774
Web og interaktive tjenester	250 000	200 000	50 000
Sum	4 500 000	4 546 825	-46 825

Stiftelsen Norsk Mat har hatt et overforbruk på posten «Drift og administrasjon» og «Opplysningsarbeid». Overforbruket forklares ved at fagansvarlig var delvis sykemeldt første halvdel av 2023. Norsk Mat har kompensert for dette ved å omrokere interne ressurser, og dette har gitt et overforbruk sammenlignet med budsjett. Sykefraværet har også ført til at stiftelsen har kjøpt ekstern kapasitet til redaksjonsledelse fra Debio Info, samt daglig drift av sosiale kanaler fra en ekstern leverandør. Stiftelsen skriver at grepene har bidratt til å opprettholde aktiviteten på samme nivå. Konsekvensen er imidlertid høyere kostnader på «Opplysningsvirksomhet» og lavere kostnader på «Web og interaktive tjenester» enn forutsatt i budsjettet. Totalt sett har Norsk Mat et overforbruk på 46 825 kroner i 2023.

Landbruksdirektoratets vurdering

Regnskap for 2023 for markedsføringen av Nyt Norge

Regnskapet for Nyt Norge viser kostnader til administrasjon og markedsføring på 25 151 344 kroner. Dette er 2 151 344 kroner mer enn Norsk Mats budsjett for 2023. Økte inntekter fra merkebrukerne på 1 995 164 kroner er med på å dekke overforbruket. Omsetningsavgiftens midler, 7,125 mill. kroner, forutsettes brukt til markedsføring av Nyt Norge. Vedtatt budsjett for markedsføring i 2023 var på 20 mill. kroner. På grunn av økte inntekter har Norsk Mat brukt nærmere 25,2 mill. kroner på markedsføring. I tillegg har Norsk Mat en personalressurs som utelukkende jobber med markedsføring av Nyt Norge, og kostnader knyttet til denne stillingen er delvis ført på «Personalkostnader/drift».

I 2023 har antall virksomheter godkjent for å bruke Nyt Norge-merket økt fra 131 virksomheter i 2022 til 132 virksomheter i 2023. Antallet produkter økte fra 4 820 i 2022 til 6 430, en økning på 12,7 prosent.

Landbruksdirektoratet har ingen merknader til Stiftelsen Norsk Mats bruk av midler fra omsetningsavgiften til markedsføring av merkeordningen Nyt Norge i 2023. Landbruksdirektoratet anbefaler at regnskapet godkjennes og at tildelingen på 7,125 mill. kroner vedtas.

Regnskap for 2023 for informasjonsvirksomhet om økologisk mat og jordbruk

I 2023 har hovedaktiviteten vært løpende publisering på økologisk.no og Økoprat. Antall unike lesere på økologisk.no har sunket med nesten 40 prosent. Gjennomsnittlig antall minutter leserne har brukt inne på nettsiden har også sunket fra ca. 7 minutter i 2022 til ca. 2 minutter i 2023. Ifølge Norsk Mat kan nedgangen forklares med nye personvernregler

som gjør at brukerne aktivt må gi tillatelse til at Norsk Mat kan måle deres aktivitet. 2023 blir derfor å regne som et null-år. Målinger i kommende år vil dermed kunne gi et bedre bilde av hvordan trafikken på nettsiden utvikler seg.

Forbrukerundersøkelser viser at både hjulpet kjennskap til Debios Ø-merke har økt sammenlignet med 2022, men andelen som oppgir at de orienterer seg mot merket i butikk har holdt seg relativt stabilt siste tre år.

Regnskapet for 2023 viser et overforbruk på postene «Drift og administrasjon» og «Opplysningsvirksomhet», og et underforbruk på «Samarbeid og utvikling» og «Web og interaktive tjenester». Sykefravær er med på å forklare flere av avvikene. Totalt viser regnskapet for 2023 at det er brukt 46 825 kroner mer enn budsjett. Etter Landbruksdirektoratets vurdering ligger Stiftelsen Norsk Mats avvik mellom de ulike budsjett- og regnskapspostene for 2023 innenfor en akseptabel ramme.

Landbruksdirektoratet anbefaler dermed at årsrapport og regnskap for bruk av midler til opplysningsvirksomhet for økologiske mat og jordbruk i 2023 godkjennes, og at tildelingen på 2,5 mill. kroner vedtas.

Sak nr.: 031/24	Sektor: Melk	Styre/råd: OR
Behandling: 22.04.2024	Tittel: Melk - Regnskap for faglige tiltak 2023	Saks nr.: 22/76683- 9

Beskrivelse

Tine SA søker om godkjenning av regnskap for midler fra fondet for omsetningsavgift på melk som er benyttet til faglige tiltak i 2023.

Geno: 6 870 000 kroner
Norsk Sau og Geit (NSG): 1 575 000 kroner
KOORIMP: 450 000 kroner
Helsetjenesten for storfe: 3 417 000 kroner

Regnskapene for Geno og NSG viser at midlene er overført og brukt i samsvar med forutsetningene i godkjent budsjett. Disse er godkjent av revisor.

Bruken av midler anvendt til KOORIMP og Helsetjenesten for storfe kommer frem av regnskap og er revisorattestert.

Årsrapporter og regnskap er forelagt konsernstyret i Tine SA 18. mars 2024. Konsernstyret finner at midlene er brukt i samsvar med formål og tildelte summer.

Landbruksdirektoratet innstiller i tråd med Tines søknad.

Hjemmel

Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet punkt 2-2 og punkt 2-3, fastsatt av Omsetningsrådet 22. oktober 2008 med hjemmel i forskrift 22. oktober 2008 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 7-1.

Forutsetninger**Vedlegg**

Brev fra Tine av 29. februar 2023
Regnskap Geno 2023
Regnskap NSG 2023
Regnskap KOORIMP 2023
Regnskap Helsetjenesten for storfe 2023

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Regnskap over bruk av midler til faglige tiltak i 2023 godkjennes, og 12 312 000 kroner utbetales til Tine SA fra fondet for omsetningsavgift på melk. Midlene fordeles som følger:

Geno: 6 870 000 kroner
Norsk Sau og Geit (NSG): 1 575 000 kroner
KOORIMP: 450 000 kroner
Helsetjenesten for storfe: 3 417 000 kroner

Melk - Regnskap for faglige tiltak 2023

Bakgrunn

I brev av 29. februar 2023 fremmer Tine SA forslag om godkjenning av bruk av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak i 2023. Omsetningsrådet vedtok 9. desember 2022 sak 101/22, budsjett over bruk av midler til fondet for omsetningsavgift på melk i 2023 med en tildeling som følger:

Institusjon	Budsjett kroner
Geno	6 870 000
NSG	1 575 000
KOORIMP	450 000
Helsetjenesten for storfe	3 417 000
Totalt	12 312 000

Forslaget til Tine innebærer bruk av midler som i budsjettvedtaket 9. desember 2022. Totalt beløp for faglige tiltak innenfor melkesektoren i 2023 blir dermed 12 312 000 kroner.

Ifølge Tine viser regnskapene fra Geno og NSG at midlene er overført og brukt i samsvar med forutsetningene i godkjent budsjett. Regnskapsrapporteringen er gjennomgått av revisor.

Bruken av midler anvendt til KOORIMP og Helsetjenesten for storfe fremgår av egen rapport med oversikt over regnskap og revisorattest.

Årsrapporter og regnskap er forelagt konsernstyret i Tine SA 18. mars 2024. Konsernstyret finner at midlene er brukt i samsvar med formål og innenfor tildelte rammer.

Geno

Geno har et totalt budsjett på 6,87 mill. kroner fra fondet for omsetningsavgift på melk og 2,95 mill. kroner fra fondet for omsetningsavgift for kjøtt. I brevet fra Geno kommer det frem at Geno har brukt 53,1 mill. kroner på avlsfaglige tiltak i 2023. Dette er en økning sammenlignet med 2021 og 2022, da de henholdsvis brukte 42,6 mill. kroner og 49,7 mill. kroner på avlsfaglige tiltak.

Tabellen under viser Genos totale regnskap for avlsfaglige tiltak sammenlignet med budsjett for 2023~~2~~. OR-midler er også spesifisert i regnskapet.

Budsjett og regnskap 2023 for avlsfaglige tiltak i Geno, samt avvik fra budsjett (kroner og prosent)

	Budsjett 2023	Søknad 2023	Regnskap 2023			
	Kostnader	OR-midler	Kostnader	OR-midler	Avvik i kr	Avvik i %
Forskning / Utvikling Avl	23 611 564	6 180 060	24 909 507	4 334 871	-1 297 943	-5,5 %
Sædproduksjon avlsokser	4 882 280	1 277 882	2 907 525	896 343	1 974 755	40,4 %
Bruk av hunndyr i avlen (Moe	6 096 260	1 595 627	6 408 612	1 119 218	-312 352	-5,1 %
Karantenestasjon - Smittesikring	1 669 749	437 038	933 159	306 551	736 590	44,1 %
Øyer teststasjon (Fenotypetest)	12 808 606	3 352 508	13 712 463	2 351 545	-903 857	-7,1 %
Fenotypiske målinger	4 420 000	1 156 885	4 255 675	811 472	164 325	3,7 %
Sum avlskostnader	53 488 459	14 000 000	53 126 941	9 820 000	361 518	0,7 %

Det er et avvik mellom budsjett og regnskap på alle postene når det kommer til Genos totale avlskostnader. Totalt sett har Geno anvendt 361 618 kroner mindre enn budsjettet. For midlene fra omsetningsavgiften for melk og kjøtt er det ikke avvik mellom budsjett og regnskap.

Norsk Sau og Geit (NSG)

NSG fikk tildelt 1,575 mill. kroner fra fondet for omsetningsavgift på melk til avlsarbeidet på geit. I NSGs regnskapsoppstilling om bruk av tilskuddet til avlsarbeidet på geit i 2023 med vedlagt revisorattest fremgår det at dette er beløpet som er brukt i 2023.

I Omsetningsrådets vedtak om budsjett for midler til NSG i 2023 av 9. desember 2022 er det presisert at omsetningsmidler kun kan gis til avlsarbeid, og ikke til semin. NSGs regnskap for 2023 viser at midlene ikke har blitt brukt til semin. De totale kostnadene til avlsarbeidet på geit i 2023 var på til sammen 4,36 mill. kroner. Fordelingen av midlene kommer frem av tabellen nedenfor. 36 prosent av NSGs totale kostnader til avlsarbeidet på geit ble dekket av midler fra omsetningsavgiften.

Budsjett og regnskap 2023 for avlsfaglige tiltak til geit i NSG, samt avvik fra budsjett (kroner og prosent)

	Budsjett 2023	Søknad 2023	Regnskap 2023			
	Kostnader	OR-midler	Kostnader	OR-midler	Avvik i kr	Avvik i %
Faglige råd og utvalg	252000	0	264 345	0	-12 345	0,0 %
Geiteavl sentralt	2 394 000	1 325 000	1 602 989	1 325 000	791 011	33,0 %
Avlsbesetningene mjølkegeit	327 000	175 000	289 141	175 000	37 859	11,6 %
Semin	1496000	0	1 455 689	0	40 311	0,0 %
Kåring	0	0	0	0	-	0,0 %
Gentesting	211 000	75 000	729 558	75 000	-518 558	-245,8 %
Andre avls- og seminkostnader	25000	0	22 400	0	2 600	0,0 %
Sum	4 705 000	1 575 000	4 364 122	1 575 000	340 878	7,2 %

KOORIMP

Omsetningsrådet innvilget budsjettsøknaden på 450 000 kroner i møte 9. desember 2022. Arbeidet i KOORIMP ledes av en styringsgruppe, og sekretariatet er underlagt Animalia. Prosjektregnskapet til KOORIMP er kontrollert av revisor.

De totale kostnadene til KOORIMP var i 2023 1,631 mill. kroner. Omsetningsavgiften for melk finansierte 450 000 kroner. I tillegg ble det tildelt og anvendt 1 055 000 kroner fra omsetningsavgiften for kjøtt, mens 105 000 kroner var salgsinntekter.

Budsjett og regnskap 2023 for inntekter og kostnader i KOORIMP, i kroner

KOORIMP, inntekter og kostnader				
	2023			
	Budsjett	Regnskap	Avvik i kr	Avvik i %
Inntekter				
Prosjektinntekter	-	-	-	
Salgsinntekter	105 000	105 000	-	0,0 %
Omsetningsavgift kjøtt	1 055 038	1 076 765	-21 727	-2,1 %
Omsetningsavgift melk	450 000	450 000	-	0,0 %
Sum inntekter	1 610 038	1 631 765	-21 727	-1,3 %
Kostnader				
Personalkostnader	1 298 807	1 349 372	-50 565	-3,9 %
Husleie og andre kostnader, lokale:	64 482	53 597	10 885	16,9 %
Eksterne tjenester (fremmede)	70 644	67 072	3 572	5,1 %
Kontor	27 000	13 648	13 352	49,5 %
IKT	45 477	8 438	37 039	81,4 %
Reiser	20 000	18 888	1 112	5,6 %
Driftsmateriell, inventar etc.	-	2 670	-2 670	-
Annen drift	83 628	118 080	-34 452	-41,2 %
Sum kostnader	1 610 038	1 631 765	-21 727	-1,3 %

Helsetjenesten for storfe

Helsetjenesten for storfe (HT) er underlagt Animalia, og skal bidra til å sikre en bærekraftig norsk storfeproduksjon gjennom god dyrehelse, velferd og riktig legemiddelbruk.

Tabellen nedenfor viser regnskap for inntekter og kostnader i HT i 2023 sammenlignet med budsjett for 2023. Budsjettvedtak i Omsetningsrådet av 9. desember 2022 er lagt inn i omsetningsavgift melk i kolonnen *Budsjett 2023*. Resterende tall er hentet fra HTs budsjett.

Budsjett og regnskap 2023 for inntekter og kostnader i Helsetjenesten for storfe, i kroner

	Budsjett 2023	Regnskap 2023		
	OR-midler	OR-midler	Avvik i kr	Avvik i %
Salgsinntekter	285 000	540 596	255 596	89,7 %
Omsetningsavgift melk	3 417 000	3 417 000	-	0,0 %
Omsetningsavgift svin, storfe, sau	2 034 484	2 034 484	-	0,0 %
Sum inntekter	5 736 484	5 992 080	-255 596	-4,5 %
Personalkostnader	2 103 998	2 535 391	431 393	20,5 %
Leie lokaler	128 963	107 194	-21 769	-16,9 %
Eksterne tjenester, fremmede tjenester	991 288	1 021 752	30 464	3,1 %
Markedsføring		14 000	14 000	
Driftsmateriell		119 613	119 613	
Transport		2 840	2 840	
Kontor	390 000	458 624	68 624	17,6 %
IKT	278 737	167 049	-111 688	-40,1 %
Reisekostnader	150 000	86 570	-63 430	-42,3 %
Annen drift	1 679 256	1 475 443	-203 813	-12,1 %
Sum kostnader	5 722 242	5 988 476	266 234	4,7 %
Resultat	14 242	3 604		

Landbruksdirektoratets vurdering

Landbruksdirektoratets vurdering er at bruken av midlene er i tråd med retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet, samt forutsetninger i budsjettvedtaket og anbefaler at regnskap over bruk av midler til faglige tiltak i 2023 godkjennes.

Budsjett og regnskap 2023 for faglige tiltak, melk og avvik fra budsjett, i kroner

Institusjon	Budsjett kroner	Regnskap Kroner	Avvik (Kroner)
Geno	6 870 000	6 870 000	0
NSG	1 575 000	1 575 000	0
KOORIMP	450 000	450 000	0
Helsetjenesten for storfe	3 417 000	3 417 000	0
Totalt	12 312 000	12 312 000	0

Landbruksdirektoratet viser til tabellen over og anbefaler at 12 312 000 kroner utbetales til Tine SA fra fondet for omsetningsavgift på melk med fordeling av midlene slik det kommer frem av tabellen.

Sak nr.: 032/24	Sektor: Korn	Styre/råd: OR
Behandling: 22.04.2024	Tittel: Korn - Regnskap Partnerskapet for norsk matkorn og planteproteiner 2023	Saks nr.: 21/39508- 39

Beskrivelse

Omsetningsrådet bevilget til faglige tiltak i 2023 inntil 400 000 kroner i støtte til «Partnerskap for norsk matkorn og planteproteiner», samt 465 000 kroner til et prosjekt med siloprøver og baketester ledet av Partnerskapet for norsk matkorn og planteproteiner. Samlet for 2023 utgjør inntil 865 000 kroner til Partnerskapet for norsk matkorn og planteproteiner.

Partnerskapet er et forpliktende samarbeid mellom alle aktører i verdikjeden og ble opprettet sommeren 2021. Partnerskapet for norsk matkorn og planteprotein skal øke bruken av norsk matkorn og planteprotein til mat.

FKA bekrefter at midlene er anvendt som forutsatt, og at prosjektet er finansiert som Omsetningsrådet forutsatte. Det er ikke et krav om revisorattestasjon. Landbruksdirektoratet anbefaler at regnskapet godkjennes.

Hjemmel

Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet pkt. 2 og 3, med hjemmel i forskrift 22. oktober 2008 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 7-1.

Forutsetninger**Vedlegg**

Brev fra FKA av 02.04.2024 med utskrift

- (1) Regnskapsrapport Matkornpartnerskapet 2023
- (2) Oppdragsrapport K-80 2023 - Årets kvalitet 2023 Kvalitetsprognoser mathvete en pilot
- (3) Rapport Faglig tiltak Analyse årets mathvetekvalitet 2023
- (4) Bekreftelse fra FKA

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Regnskapet for prosjektet «Partnerskap for norsk matkorn og planteproteiner» og prosjektet «Siloprøver og baketester», ledet av Partnerskapet for norsk matkorn og planteproteiner, godkjennes, og 865 000 kroner utbetales fra fondet for omsetningsavgift korn til Felleskjøpet Agri SA.

Korn - Regnskap Partnerskapet for norsk matkorn og planteproteiner 2023

Omsetningsrådet fattet 09.12.2022 følgende vedtak:

Sak 106/22: «Av fondet for omsetningsavgift korn bevilges det til Felleskjøpet Agri til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet i 2023, inntil 400 000 kroner til prosjektet «Partnerskapet for norsk matkorn og planteproteiner.»

Sak 107/22: «Av fondet for omsetningsavgift korn bevilges det til Felleskjøpet Agri til faglige tiltak i 2023 inntil 465 000 kroner til et prosjekt med siloprøver og baketester, ledet av Partnerskapet for norsk matkorn og planteproteiner.»

Omsetningsrådet var kjent med at det for 2023 var budsjettert med medlemsavgift på 420 000 kroner. FKA bekrefter at medlemsavgiften ble tildelt prosjektet som forutsatt.

Partnerskapet for norsk matkorn og planteprotein har som mål å øke bruken av norsk matkorn og planteprotein til mat. Partnerskapet ledes av en styringsgruppe bestående av en representant fra følgende organisasjoner: Felleskjøpet Agri, Strand Unikorn, Fiskå Mølle, Norgesmøllene, Lantmannen Cerealia, TINE, YARA, Norges Bondelag, Norsk Bonde- og Småbrukarlag, NHO Mat og Drikke, Baker- og Konditorbransjens landsforening (BKLF), NIBIO, NOFIMA, NMBU, Norsk landbruksrådgivning, Graminor, Orkla, NorgesGruppen, Coop og Rema 1000. Alle medlemmer i partnerskapet har forpliktet seg til et samarbeid ut 2026.

Partnerskapet har opprettet et eget forskningsutvalg bestående av NMBU, NIBIO og NOFIMA, hvor også Graminor har en sentral rolle med deltakelse når det er behov.

Ytterligere detaljer framgår av sak nummer 095/21. Framdrift, resultater og prosjektrengskap framgår av vedlagte prosjektrengskap med kommentarer fra Partnerskapet. Felleskjøpet Agri bekrefter at midlene er anvendt som forutsatt, og at prosjektet er finansiert som Omsetningsrådet forutsatte.

Landbruksdirektoratets vurdering

Landbruksdirektoratet vurderer at midlene som ble tildelt for 2023 er anvendt som forutsatt, og at prosjektene har vært finansiert som Omsetningsrådet forutsatte i sine budsjettvedtak.

Partnerskapet for norsk matkorn og planteprotein opplyser at de er organisert som et prosjekt i Nofima og er en del av Nofimas regnskap. Etter forskrift om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer §3-2 heter det at "Oppgaver som er basert på andre revisorattesterte oppgaver trenger ikke egen revisorattestering."

Landbruksdirektoratet anbefaler at regnskapet godkjennes.

Sak nr.: 033/24	Sektor: Korn	Styre/råd: OR
Behandling: 22.04.2024	Tittel: Korn - Regnskap Prohøst 2023	Saks nr.: 20/75865- 25

Beskrivelse

Omsetningsrådet bevilget 50 000 kroner til NIBIO-prosjektet «Bærekraftig og markedsrettet produksjon av høstvet», med undertittel «Tilpasningsstrategier for kornproduksjon i et fremtidig, våtere klima».

NIBIO har bekreftet i rapport unntatt offentlighet at prosjektet går som planlagt og at midlene er benyttet iht. intensjonen.

Felleskjøpet Agri deltar på konsortiemøter i prosjektet og kan på bakgrunn av det bekrefte at arbeidet går etter planen, med bruk av midler som forutsatt i søknadene.

Hjemmel

Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet pkt. 2 og 3, med hjemmel i forskrift 22. oktober 2008 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 7-1.

Forutsetninger**Vedlegg**

Rapport fra NIBIO (unntatt offentlighet)

Brev fra FKA som bekrefter at prosjektet drives iht. intensjonene og forutsetningene.

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Regnskapet for NIBIO-prosjektet «Bærekraftig og markedsrettet produksjon av høstvet» godkjennes, og 50 000 kroner utbetales fra fondet for omsetningsavgift korn til Felleskjøpet Agri SA.

Korn - Regnskap Prohøst 2023

Omsetningsrådet fattet 09.12.2022 i sak 104/22 følgende vedtak:

«Av fondet for omsetningsavgift korn bevilges det til Felleskjøpet Agri til faglige tiltak i 2023, inntil 50 000 kroner til prosjektet Bærekraftig og markedsretta produksjon av høsthvete (Prohøst).»

Det er stilt en forutsetning om at prosjektet blir finansiert slik det framgår av prosjektbeskrivelsen, vedlagt sak 112/20 og gjengitt i tabellen under:

Finansiering fra industrien	Bidrag i 1 000 kr	Egeninnsats i
		1000 kr
Yara Norge AS	400	40
Felleskjøpet Agri SA Omsetningsmidler	200	20
Strand Unikorn AS	100	25
Norgesmøllene AS	200	12
Graminor AS	0	800
Felleskjøpet Agri SA	200	0
Norwegian Agro Machinery AS	0	556
Fiskå Mølle Moss AS	120	20
	1 220	1 473
Samlet verdi	2 693	

Omsetningsrådet var kjent med at det for 2022 også var innvilget finansiering på 1 020 000 kroner for hele fireårsperioden fra industrien, samt at det var budsjettert med en egeninnsats på 1 473 000 kroner i samme periode, derav 20 000 kroner fra markedsregulator.

FKA har i sin vurdering av 02.04.2024 bekreftet at de deltar på konsortiemøter i prosjektet og kan på bakgrunn av det rapportere at arbeidet går etter planen, med bruk av midler som forutsatt i søknaden.

Landbruksdirektoratets vurdering

Både rapporten fra prosjektet og statusoppdatering fra FKA bekrefter at framdrift og ressursbruk er iht. forutsetningene.

Landbruksdirektoratet anbefaler at regnskapet godkjennes.

Sak nr.: 034/24	Sektor: Korn	Styre/råd: OR
Behandling: 22.04.2024	Tittel: Korn - Regnskap Økt og markedsrettet produksjon av belgvekster 2023	Saks nr.: 20/75998- 22

Beskrivelse

Omsetningsrådet bevilget 50 000 kroner til NMBU-prosjektet «Økt og markedsrettet produksjon av belgvekster». Prosjektet skulle se nærmere på produksjon av belgvekster bl.a økte avlinger, bedre kvalitet, kamp mot sykdommer i belgvekster, utvikle norske varianter av fadabønner og erter, samt kvalitetskrav til mat og fôr.

NMBU har bekreftet i rapport unntatt offentlighet at prosjektet går som planlagt og at midlene er benyttet iht. intensjonen

FKA bekrefter at prosjektet er gjennomført og finansiert som forutsatt i 2023.

Hjemmel

Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet pkt. 2 og 3, med hjemmel i forskrift 22. oktober 2008 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 7-1.

Forutsetninger**Vedlegg**

Rapport fra NIBIO (unntatt offentlighet)

Brev fra FKA som bekrefter at prosjektet drives iht. intensjonene og forutsetningene.

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Regnskapet for NMBU-prosjektet «Økt og markedsrettet produksjon av belgvekster» godkjennes, og 50 000 kroner utbetales fra fondet for omsetningsavgift korn til Felleskjøpet Agri SA.

Korn - Regnskap Økt og markedsrettet produksjon av belgvekster 2023

Omsetningsrådet fattet 09.12.2022 i sak 105/22 følgende vedtak:

«Av fondet for omsetningsavgift korn bevilges det til Felleskjøpet Agri til faglige tiltak i 2023, inntil 50 000 kroner til prosjektet «Økt og markedsrettet produksjon av belgvekster».

Det er stilt en forutsetningen om at prosjektet blir finansiert slik det framgår av prosjektbeskrivelsen i sak 114/20.

Finansiering fra industrien	Bidrag i 1 000 kr	Egeninnsats i 1000 kr
Graminor AS	1 000	4 800
Felleskjøpet Agri SA Omsetningsmidler	200	80
Felleskjøpet Agri SA	200	-
Norgesfôr AS	120	80
	1 520	4 960
Samlet verdi	6 480	

Omsetningsrådet var kjent med at det for 2023 også var innvilget finansiering på 1 320 000 kroner for hele fireårsperioden fra industrien, samt at det var budsjettert med en egeninnsats på 4 960 000 kroner i samme periode.

Omsetningsrådets forutsetning for budsjettvedtaket var at prosjektet finansieres som fremlagt i prosjektbeskrivelsen.

FKA har i sin vurdering av 02.04.2024 bekreftet at de deltar på konsortiemøter i prosjektet og kan på bakgrunn av det rapportere at arbeidet går etter planen, med finansiering og bruk av midler som forutsatt i søknaden.

Landbruksdirektoratet har mottatt statusrapport.

Landbruksdirektoratets vurdering

Både rapporten fra NMBU og statusoppdatering fra FKA, bekrefter at framdrift og ressursbruk er iht. forutsetningene. Landbruksdirektoratet anbefaler at regnskapet godkjennes.

Sak nr.: 035/24	Sektor: Kjøtt, egg og fjørfekjøtt	Styre/råd: OR
Behandling: 22.04.2024	Tittel: Kjøtt, egg og fjørfekjøtt – Regnskap for faglige tiltak Animalia 2023	Saks nr.: 22/76946- 13

Beskrivelse

Animalia legger frem regnskapet for 2023 over bruk av omsetningsavgiftsmidler til faglige tiltak for kjøtt, egg og fjørfekjøtt. Hovedregnskapet viser et forbruk på 106,9 mill. kroner. Av dette er 33,6 mill. kroner gitt som støtte til forsøksvirksomhet, forskning og avlsarbeid, i hovedsak gjennom avlsorganisasjonene. Animalia har i tillegg levert regnskap for midler til Norsvin som ble overført fra 2022 til 2023. Se egen sak.

Regnskapet ble godkjent av styret i Animalia og konsernstyret i Nortura henholdsvis 12. og 13. februar 2024.

Animalias totale kostnader i 2023 sett bort fra støtte til forsøksvirksomhet, forskning og avlsarbeid var på 131,7 mill. kroner, og 55,7 prosent av kostnadene er finansiert med omsetningsavgift på kjøtt, egg og fjørfekjøtt. Driftsresultatet ble på 0,6 mill. kroner.

Hjemmel

Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet punkt 2-2, 2-3 og 3, fastsatt av Omsetningsrådet 22. oktober 2008, med hjemmel i forskrift av 22.10.2008 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 7-1.

Forutsetninger**Vedlegg**

Brev fra Animalia datert 1. mars 2024

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

1. Regnskap for faglige tiltak i 2023 for storfe, sau/lam og svin godkjennes med 33 600 000 kroner til forsøksvirksomhet, forskning og avlsarbeid og 58 949 000 kroner til faglige tiltak i regi av Animalia. Totalt utbetales 92 549 000 kroner fra fondet for omsetningsavgift på kjøtt til Nortura.
2. Regnskap for faglige tiltak i 2023 for egg i regi av Animalia godkjennes, og 4 486 000 kroner utbetales fra fondet for omsetningsavgift på egg til Nortura.
3. Regnskap for faglige tiltak i 2023 for fjørfekjøtt i regi av Animalia godkjennes, og 9 882 000 kroner utbetales fra fondet for omsetningsavgift på fjørfekjøtt til Nortura.

Kjøtt, egg og fjørfekjøtt – Regnskap for faglige tiltak Animalia 2023

I brev datert 1. mars 2024 oversendte Animalia regnskap for bruk av omsetningsavgiftsmidler til faglige tiltak i 2023. Styret i Animalia godkjente regnskapet i deres møte 12. februar 2024. For den delen av regnskapet som gjelder fjørfekjøtt fremmer styret i Animalia saken direkte for Omsetningsrådet. For de øvrige områdene oversender styret i Animalia regnskapene til Nortura. Norturas konsernstyre innstilte for godkjenning av regnskapet i styremøtet 13. februar 2024. Prosjektrengnskapene er revisorbekreftet.

Animalia har også sendt regnskap for midler til Norsvin som ble overført fra 2022 til 2023. Se egen sak.

Tabellen nedenfor viser tallene for budsjett og regnskap for faglige tiltak i 2023 fordelt på de tre fondene, samt en sammenligning med regnskapet for 2022. Avvik i kroner og prosent mellom regnskap og budsjett går også frem av tabellen.

Omsetningsavgift, fordeling mellom fond	2022	2023	2023	Avvik i kr ¹⁾	Avvik i % ¹⁾
	Regnskap	Budsjett	Regnskap		
Animalia - svin, storfe, sau/lam (kjøttfondet)	55 770 000	58 949 000	58 949 000	0	0,00
Forsøksvirksomhet, forskning og avl (kjøttfondet)	31 268 475	33 600 000	33 600 000	0	0,00
Ekstrabevilgning Ingris (kjøttfondet)	2 500 000			0	
Animalia - egg (eggfondet)	4 276 000	4 486 000	4 486 000	0	0,00
Animalia - kylling og kalkun (fjørfekjøttfondet)	9 420 000	9 882 000	9 882 000	0	0,00
Totalt	103 234 475	106 917 000	106 917 000	0	0,00
¹⁾ Endring i bruk av omsetningsavgift i forhold til budsjett 2023					

Forbruket av omsetningsavgiftsmidler til utvikling og drift av bransjefelles oppgaver ble på 73,3 mill. kroner fordelt på de tre fondene. Forbruket tilsvarer budsjett.

Animalia deltar i mange prosjekter, og fremdriften i prosjektene varierer fra år til år. Prosjektinntektene for 2023 ble på 13,2 mill. kroner, 3,7 mill. kroner over budsjett. Veksten fra 2022 ble på 36,8 prosent. Salgsinntektene var på 41,8 mill. kroner, 0,2 mill. kroner under budsjett. Veksten fra 2022 ble på 0,3 prosent.

Personalkostnadene ble 1,0 mill. kroner høyere enn budsjett. Lønnsoppgjøret i 2023 var høyt, og Animalia hadde et kvartal med både avtroppende og påtroppende administrerende direktør. Det var totalt en økning på tre årsverk fra 2022 til 2023, som var noe høyere enn budsjett.

Varekostnaden i Animalia ble på 7,0 mill. kroner, 1,0 mill. kroner over budsjett. Varekostnader er i all hovedsak varer kjøpt inn på pilotanlegget. Prisøkningen på varene ble ca. seks prosent fra året før, mens mengden gikk opp ca. tre prosent. Resten av avviket skyldes underbudsjettering. Budsjettet for 2023 ble laget før man hadde fasiten på hvordan prisene i 2022 hadde utviklet seg.

Det har blitt kjøpt inn et fettmålingsinstrument til pilotanlegget på 2,4 mill. kroner og en klauvboks i helsetjenesten på 0,1 mill. kroner. Disse er finansiert i sin helhet i driftsregnskapet for 2023, men avskrives i regnskapet til Animalia over fem år, parallelt med tilskuddet, altså netto null hvert år.

Posten Ekstra FoU er for fondet for storfe, svin og sau/lam benyttet til utvikling av dyrevelferdsprogram for sau. Ekstra FoU fjørfekjøtt er benyttet til diagnostisk arbeid ved Veterinærinstituttet i forbindelse med utbruddet av IBD (infeksiøs bursasyke) i slaktekyllingpopulasjonen. Ekstra FoU på eggområdet er benyttet til midd-diagnostikk ved Veterinærinstituttet.

Strategiplanen 2022–2024 har ligget til grunn for handlingsplanene i perioden og er godt implementert i organisasjonen.

**Budsjett og regnskap totalt for Animalia 2023, samt regnskap for 2022
(i kroner)**

Animalia totalt	2022 Regnskap	2023 Budsjett	2023 Regnskap	Avvik i kr ¹⁾	Avvik i % ¹⁾
Husdyrkontrollene					
Omsetningsavgift ²⁾	13 007 751	9 761 000	9 252 830	-508 170	-5,21
Totalt	21 837 646	19 144 000	18 828 907		
Dyrehelse og -velferd ³⁾					
Omsetningsavgift	27 380 189	29 647 000	30 774 017	1 127 017	3,80
Totalt	39 069 809	41 633 000	43 111 853		
Mattrygghet					
Omsetningsavgift	2 804 872	2 694 000	2 608 487	-85 513	-3,17
Totalt	5 604 336	6 793 000	6 278 448		
Råvare og foredling					
Omsetningsavgift	14 764 971	17 202 000	18 420 680	1 218 680	7,08
Totalt	31 541 049	32 641 000	35 651 338		
Bærekraft og kosthold					
Omsetningsavgift	4 295 858	4 695 000	4 252 931	-442 069	-9,42
Totalt	4 862 820	4 888 000	4 988 108		
FoU					
Omsetningsavgift	1 482 647	1 246 000	1 276 084	30 084	2,41
Totalt	3 621 315	3 090 000	4 796 671		
Ekstra FoU					
Omsetningsavgift	500 000	500 000	500 000	-	0,00
Totalt	500 000	500 000	500 000		
Kommunikasjon, IT, økonomi					
Omsetningsavgift	7 729 712	7 571 000	6 231 970	-1 339 030	-17,69
Totalt	11 887 662	12 344 000	11 101 978		
Dyrehelseportalen					
Omsetningsavgift	-	-	-	-	
Totalt	4 649 514	4 580 000	4 336 669	-243 331	-5,31
Fagtjenesten for ull					
Omsetningsavgift	-	-	-	-	
Totalt	1 710 038	1 697 000	1 709 233	12 233	0,72
SUM					
Omsetningsavgift	71 966 000	73 317 000	73 317 000	-	0,00
Totalt ⁴⁾	125 284 189	127 309 000	131 303 205	3 994 205	3,14
Ekstrabevilgning ⁵⁾		1 400 000		-1 400 000	-100,00
¹⁾ Endring av omsetningsavgift i forhold til budsjett 2023					
²⁾ Inkludert ekstrabevilgning Ingris i 2022					
³⁾ Bortsett fra ekstra FoU-midler ligger alle OR-midlene til fjørfekjøtt og egg under denne posten.					
⁴⁾ Budsjett 2023 er korrigert for avrunding til hel tusen på underliggende beløp.					
⁵⁾ Ekstrabevilgning til sykdomsbekjempelse ved behov. Holdes utenfor rammen til Animalia.					

Budsjettallene er lagt frem i hele tusen. I vedleggene er de oppgitt i hele kroner. Mindre avvik kan derfor forekomme.

Tabellen ovenfor viser tallene for budsjett og regnskap for faglige tiltak i 2023 fordelt på de ulike aktivitetene hos Animalia, samt en sammenligning med regnskapet for 2022. Avvik i kroner og prosent mellom regnskap og budsjett går også frem av tabellen. Nesten all omsetningsavgift til fjørfekjøtt og egg er her ført under dyrehelse og -velferd. En mer detaljert spesifisering av bruken av midlene til fjørfekjøtt og egg finnes under avsnittet «Animalia – Regnskap for egg og fjørfekjøtt».

Kommentarer til de ulike fagområdene

Kylling og kalkun

Regnskapet for kylling og kalkun viser høyere salgs- og prosjekttinntekter enn budsjett. Dette skyldes prosjektene *Foreldrevelferd* og *Transportdød slaktekylling*. Den økte aktiviteten medførte høyere personalkostnader. Det ble utført flere oppgaver internt, slik at innkjøp av eksterne tjenester ble lavere enn budsjettet. Interne tjenester Animalia ble høyere enn budsjettet pga. mer IT-utvikling av systemet HelseFjørfe.

Bruken av omsetningsavgift ble som budsjettet.

Egg

Prosjektinntektene på prosjektet *Velferdshøna* ble litt høyere enn budsjett, det skyldes periodisering i prosjektet. Øvrige inntekter ble også litt høyere enn budsjett. Personalkostnadene ble noe høyere enn budsjett, mens innkjøp av eksterne tjenester ble noe lavere enn budsjettet.

Bruken av omsetningsavgift ble som budsjettet.

Storfe, svin og sau/lam

Prosjektinntektene ble mye høyere enn budsjettet, det skyldes blant annet avslutning av prosjektet *RoBUTCHER*, som var utsatt fra året før. Salgsinntektene ble omtrent som budsjettet. Det ble kjøpt inn et nytt fettmålingsapparat som medførte at posten «Driftsmateriell» gikk langt over budsjett.

Fremmede tjenester og IKT må ses i sammenheng da noen innkjøp enkelte år legger seg som en fremmed tjeneste, og andre år som IKT-kostnad. I sum var disse postene noe høyere enn budsjettet.

Bruken av omsetningsavgift ble som budsjettet.

Dyrehelse og dyrevelferd

Helsetjenester felles

Prosjektet *Diginostics* fortsatte, og disse prosjekttinntektene ble høyere enn budsjettet. Personalkostnadene ble lavere enn budsjettet, mens det er brukt mer på innkjøp av eksterne tjenester. Avdelingen, som har aktivitet på tvers av dyrearter, har utført mer arbeid enn budsjettet.

Bruken av omsetningsavgift ble 511 000 kroner høyere enn budsjettet.

KOORIMP

Det var ingen store avvik fra budsjett. Bruken av omsetningsavgift ble 22 000 kroner høyere enn budsjettet.

Helsetjenesten for storfe

Bruken av omsetningsavgift knyttet til rødt kjøtt ble som budsjettet. Det samme er tilfelle med omsetningsavgiften på melk. Andre inntekter, hovedsakelig kurs innen klauvskjæring, ble høyere enn budsjettet. Personalkostnadene ble litt høyere enn budsjettet pga. utrulling av dyrevelferdsprogram storfe.

Helsetjenesten for sau

Salgs- og prosjektinntektene ble lavere enn budsjettet. Dette skyldes utsettelse av utvikling og lansering av dyrevelferdsprogram. Programmet ble lansert desember 2023 og vil øke inntektene i 2024.

Personalkostnader og innkjøp av fremmede tjenester ble noe lavere enn budsjett. Anvendt omsetningsavgift er 830 000 kroner høyere enn budsjettet.

Helsetjenesten for svin

Salgsinntektene ble noe lavere enn budsjettet. Driften i avdelingen ble omtrent som budsjettet. Anvendt omsetningsavgift er 65 000 kroner høyere enn budsjettet.

Dyrevelferd transport og slakteri

Salgsinntektene ble høyere enn budsjettet. Anvendt omsetningsavgift er 301 000 kroner lavere enn budsjettet.

Husdyrkontrollene:

Storfekjøttkontrollen

Salgsinntektene ble omtrent som budsjettet. Kostnadene ble noe lavere enn budsjettet. Anvendt omsetningsavgift er 347 000 kroner lavere enn budsjettet.

Saukontrollen

Salgsinntektene ble omtrent som budsjettet. Det samme ble kostnadene. Total bruk av omsetningsavgift ble 161 000 kroner lavere enn budsjett.

Ingris

Salgsinntektene ble lavere enn budsjettet. Kostnadene ble omtrent som budsjettet. Bruken av omsetningsavgift er som budsjettet.

Mattrygghet

Prosjektinntektene ble noe lavere enn budsjettet, dette skyldes periodiseringer i prosjektene *Listcomplex* og *EyeAM*. Kostnadene ble også lavere enn budsjettet. Bruken av omsetningsavgift er 85 000 kroner lavere enn budsjettet.

Råvare og foredling:

Klassifisering

Inntektene ble noe lavere enn budsjettet. Personalkostnadene ble lavere enn budsjettet pga. en ubesatt stilling i starten av året. Reisekostnadene ble også lavere. Det ble brukt mer på fremmede tjenester og IKT. Bruken av omsetningsavgift ble 118 000 kroner lavere enn budsjettet.

Skjæring og analyse

Inntektene ble høyere enn budsjettet. Dette skyldes høyere utgående vareverdi, samt noe høyere aktivitet. Varekostnaden ble også mye høyere av samme årsaker. Personalkostnadene

ble noe lavere grunnet sykefravær med refusjon fra NAV. Sykefraværet ble bare delvis erstattet med vikarer og innkjøp av eksterne. Det ble kjøpt inn et fettmålingsapparat som finansieres i sin helhet i 2023, men som avskrives i fem år i Animalias regnskap. Bruken av omsetningsavgift ble 2,0 mill. kroner høyere enn budsjett.

Prosess og produkt

Prosjektinntektene ble høyere enn budsjettert, mens salgsinntektene ble noe lavere. Personalkostnadene ble noe lavere enn budsjettert. Endringer i prosjektsammensetning gjorde at øvrige kostnader ble litt endret. Bruken av omsetningsavgift ble 629 000 kroner lavere enn budsjett.

Bærekraft og kothold

Et utsatt prosjekt ble ferdigstilt i 2023 slik at prosjektinntektene ble høyere enn budsjettert. Personalkostnadene ble noe høyere enn budsjettert. Bruken av omsetningsavgift ble 443 000 kroner lavere enn budsjettert.

FoU

Deler av EU-prosjektet *RoBUTCHER* ble utsatt fra 2022 til 2023. Dermed ble prosjektinntektene vesentlig høyere enn budsjettert. Øvrige inntekter var noe lavere enn budsjett. Utsettelsen av *RoBUTCHER* førte også til høyere kostnad til prosjektdeltakelse fra andre avdelinger, slik at kostnadsposten «Annen drift» gikk betydelig opp. Bruken av omsetningsavgift ble 30 000 kroner høyere enn budsjettert.

Kommunikasjon, kurs og opplæring

Prosjektinntektene ble høyere enn budsjettert pga. utsettelse fra 2022 til 2023. Kursinntektene ble lavere enn budsjettert pga. utsettelse av sauekurset. Personalkostnadene ble noe lavere enn budsjett.

Bruken av omsetningsavgift ble 321 000 kroner lavere enn budsjett.

Økonomi og IT

Salgsinntektene ble en god del høyere enn budsjettert. Det ble kjøpt inn betydelig flere eksterne IT-utviklingstimer enn budsjettert, men disse ble fakturert ut internt og vises under Annen drift. Bruken av omsetningsavgift ble 1,0 mill. kroner lavere enn budsjettert.

Dyrehelseportalen

Det benyttes ikke omsetningsavgift til dette formålet.

Fagtjenesten for ull

Det benyttes ikke omsetningsavgift til dette formålet.

Animalia – Regnskap for kjøtt

For 2023 ble det bevilget 58,9 mill. kroner fra omsetningsavgiften på kjøtt til Animalia. Tabellen under viser et regnskap som totalt tilsvarer budsjett for aktiviteter finansiert av omsetningsavgift.

Budsjett og regnskap Animalia kjøtt 2023, samt regnskap for 2022 (i kroner)

Animalia kjøtt	2022	2023	2023		
	Regnskap	Budsjett	Regnskap	Avvik i kr ¹⁾	Avvik i % ¹⁾
Husdyrkontrollene	13 007 751	9 761 000	9 252 830	-508 170	-5,21
Storfekjøttkontrollen	2 614 123	2 534 000	2 186 917	-347 083	-13,70
Sauerekontrollen	2 255 502	2 110 000	1 949 135	-160 865	-7,62
Ingris ²⁾	8 138 126	5 117 000	5 116 778	-222	0,00
Dyrehelse og -velferd	13 884 189	15 478 000	16 606 016	1 128 016	7,29
Helsetjeneste felles (Husdyrfag)	1 177 750	1 163 000	1 674 210	511 210	43,96
Koorimp	989 979	1 055 000	1 076 765	21 765	2,06
Ht storfe	2 181 769	2 034 000	2 034 484	484	0,02
Ht sau	3 225 325	3 696 000	4 525 950	829 950	22,46
Ht svin	4 956 244	5 848 000	5 913 298	65 298	1,12
Dyrevelferd, transport og slakteri	1 353 122	1 682 000	1 381 309	-300 691	-17,88
Mattrygghet	2 804 872	2 694 000	2 608 487	-85 513	-3,17
Råvare og foredling	14 764 971	17 202 000	18 420 680	1 218 680	7,08
Klassifisering	6 298 740	7 051 000	6 932 862	-118 138	-1,68
Skjæring og analyse	6 230 397	6 749 000	8 714 355	1 965 355	29,12
Prosess og produkt	2 235 834	3 402 000	2 773 463	-628 537	-18,48
Bærekraft og kosthold	4 295 858	4 695 000	4 252 931	-442 069	-9,42
FoU	1 482 647	1 246 000	1 276 084	30 084	2,41
Ekstra FoU	300 000	300 000	300 000	0	0,00
Kommunikasjon, IT, økonomi	7 729 712	7 571 000	6 231 970	-1 339 030	-17,69
Kommunikasjon, kurs/opplæring	3 695 092	3 984 000	3 663 311	-320 689	-8,05
Økonomi og IT	4 034 620	3 587 000	2 568 659	-1 018 341	-28,39
Sum omsetningsavgift	58 270 000	58 949 000	58 949 000	0	0,00
¹⁾ Endring i bruk av omsetningsavgift i forhold til budsjett 2023					
²⁾ Inkludert ekstrabevilgning Ingris i 2022					

Budsjettallene er lagt frem i hele tusen. I vedleggene er de oppgitt i hele kroner. Mindre avvik kan derfor forekomme.

I følge Animalia er den omsetningsavgiftsfinansierte aktiviteten knyttet til storfe, svin og sau/lam gjennomført som forutsatt i handlingsplanen, med noen tilpasninger. På noen av fagområdene er det betydelige avvik fra budsjett. Dette skyldes omprioriteringer og endringer som er gjort gjennom året innenfor budsjett- og handlingsplanrammen.

Helsetjenestene - Dyrehelse og dyrevelferd

Av aktivitet innenfor dyrehelse og dyrevelferd har utvikling og drift av dyrevelferdsprogrammene (DVP) vært sentralt også i 2023.

DVP-storfe ble lansert i januar 2022, og i løpet av 2023 var alle besetninger innrullert. Som en første evaluering ble det i 2023 gjennomført en omfattende spørreundersøkelse til både veterinærer og bønder slik at målrettede forbedringer og tiltak kan iverksettes. DVP-sau ble lansert i desember 2023, med obligatorisk kurs for produsenter om sauens adferd og velferd, i tillegg til DVP-besøk.

Med dette er det etablert dyrevelferdsprogrammer for alle dyreslag som Animalia har ansvar for.

Helsetjenesten for svin har prioritert arbeidet med oppfølging av Mattilsynets tilsynskampanje, herunder utvikling av kurs om adferd og velferd for produsenter som en obligatorisk del av DVP-svin. I tillegg var fortsatt konvertering til SPF-besetninger (spesifikk

patogenfri) en prioritert oppgave i 2023.

I kursmodulserien for veterinærer ble svinemodulen lansert i 2023, mens sauemodulen er under utvikling.

Videre var helsetjenesten for sau tungt inne i å finne løsninger i forbindelse med mangel på viktige vaksiner i 2023. Helsetjenesten for storfe har hatt høyt fokus på kunnskapsbygging. Spesielt kalvehelse og klauvhelse har vært prioriterte områder. Prosjekt *Diginostics* (diagnostikk for klauvsjukdom hos drøvtyggere) ble videreført.

Helsetjenestene har også i 2023 koordinert prosessen med ytterligere høringsinnspill fra bransjen i forbindelse med ny dyrevelferdsmelding.

Det er gjennomført 37 etiske regnskap for firbeinte dyr. Dette er systematiske gjennomganger av alle forhold som påvirker dyrevelferd under transport og oppstalling på slakteri og avliving.

2023 har vært et år med mange krevende beredskapssaker, herunder storfetuberkulose, ringorm hos storfe og påvisning av afrikansk svinepest i Sverige. Animalia viderefører to oppdrag for Mattilsynet knyttet til overvåking av ondartet fotråte.

Totalt er det forbrukt ca. 1,1 mill. kroner mer omsetningsavgift enn budsjettert til dyrehelse og dyrevelferd i 2023. Dette skyldes i stor grad kostnader knyttet til utvikling av den digitale plattformen for dyrevelferdsprogrammet for sau.

Husdyrkontrollene

Oppslutningen om alle husdyrkontrollene var stabil i 2023, med en liten vekst på 2 prosent i oppslutning for sauebesetninger og ammekubesetninger. Dataleveransene til de ulike avlsorganisasjonene ble løst som avtalt.

Det ble lansert en ny app for å kunne koble RFID-lesere til en webapplikasjon, noe som ble implementert både i Sauekontrollen, Ammegeitkontrollen og Storfekjøttkontrollen. Ingris avventer med implementeringen til behovet er noe større.

For Ingris var hovedprioriteringen i 2023 å fullføre moderniseringen av purkeapplikasjonen og modernisere datautvekslingen mot Norsvin. Fra 1. januar 2023 overtok Animalia brukerstøtten for Ingris fra Norsvin.

Storfekjøttkontrollen står også midt i en modernisering. Overgangen til nytt, responsivt design er noe forsinket i forhold til opprinnelig plan og tas med inn i 2024. I samarbeid med MimiPro ble en tilvekstprognose for storfe lansert i november. På sikt vil data fra prognosen forbedre rapporteringen til klimakalkulatoren for ammeku i Klimasmart Landbruk.

Sauekontrollen er også under modernisering, både når det gjelder webapplikasjonen og dataflyt mellom aktører. Den gamle Sauekontroll-appen ble faset ut fra nyttår og erstattet med ny og moderne, responsiv nettside med offline-funksjonalitet som er under utvikling. Dette arbeidet fortsetter som planlagt i 2024.

Totalt er det brukt ca. 0,5 mill. kroner mindre omsetningsavgiftsmidler enn budsjettert til husdyrkontrollene.

Mattrygghet

I 2023 har det vært satt et stort fokus på arbeidet med å redusere omfanget av skitne slaktedyr. Animalia har oppdatert bransjeretningslinjene for å stramme inn. Videre er det

utviklet e-læringskurs og annet opplæringsmaterieil for operatører i slakteri. Animalia har også kurset Mattilsynets kjøttkontrollteknikere. Arbeidet fortsetter med revisjoner og oppfølging i 2024.

Prosjektet *EyeAM* - digital transformasjon av kjøttkontrollen har bl.a. utviklet konsept for automatisk og objektiv klassifisering av reine storfe basert på bildeanalyse med kunstig intelligens.

I 2023 ble prosjektet *Reinere kyllingslakt* fullført. Prosjektet omhandlet bl.a. begrensning av *Campylobacter* og økt biosikkerhet i kyllingproduksjon. *Campylobacteriose* er Norges mest vanlige matbårne infeksjon hvor kylling regnes som en av de viktigste kildene. Det er derfor av stor betydning at biosikkerheten er høy slik at kyllingflokkene ikke smittes. Prosjektet ga ny og viktig kunnskap om bl.a. effekt av smittebeskyttelse i fjørfehus og hygieniske tiltak på slakteri. Prosjektet er finansiert av Forskningsrådet.

ListComplex er et annet prosjekt som ble ferdigstilt i 2023. I prosjektet har Animalia, sammen med Veterinærinstituttet, utviklet prediksjonsmodeller for spiseklare produkters holdbarhet ut fra vekstforsøk i en rekke modellprodukter. De statistiske modellene er implementert i et web-program beregnet for matbedrifter. Ved bruk av prediktive modeller får industrien et verktøy for å fastsette holdbarhetstid og å redusere konsekvensene ved påvisning av *Listeria* i produksjonen.

Animalia driver utstrakt kunnskapsformidling på området mattrygghet. Animalia har bidratt med forelesninger på NMBU Veterinærhøgskolen, nettverksarbeid i Norge og internasjonalt, og vitenskapelig og populær publisering. Eksempelvis, i EU-nettverket RIBMINS (slaktehygiene, kjøttkontroll) har Animalia bidratt i konferanser, artikler og som arrangør av godt besøkte månedlige nettmøter.

Forbruket av omsetningsavgift er tilnærmet som budsjettert.

Klassifisering

Klassifiseringskontroll, utdanning og etterutdanning av klassifisører er gjennomført som forutsatt. Animalia produserer og formidler en rekke statistikker. Klassifisering ved hjelp av lengdemåling er tidligere innført for storfe, og det er også vedtatt innført for småfe fra 1. juli 2024. Når klassifisøren bruker lengdemåling i stedet for visuell kurvebedømming av slaktene blir klassifiseringen mer objektiv, og med bildene som dokumenterer lengdemålingen blir klassifiseringen også etterprøvbare. Testing og oppdatering av likninger og utrulling av utstyr på anleggene er et omfattende arbeid som har pågått i 2023 og fortsetter første del av 2024.

Arbeidet i det nye prosjektet *SAUTO* kom godt i gang; prosjektet følger opp et tidligere arbeid med utvikling av et system for automatisk og objektiv klassifisering av småfe. I prosjektet *OBKLAS* (objektive klassifiseringsmetoder) nærmer Animalias nærings-PhD seg avslutning av doktorgradsarbeidet. Studiene har gitt viktig kunnskap knyttet til sammenhenger bl.a. mellom klassifisering, rase og utbytte for storfe og gris.

Skjæring og analyse

Skjæring og analyse (Animalias pilotanlegg for kjøttskjæring) har hatt god produksjon gjennom året.

Det er gjennomført nødvendig oppgradering av kjøleanlegget, samt investert i nytt utstyr for fettmåling basert på røntgen. Det nye røntgenutstyret erstattet gammelt NIR-basert utstyr som måtte skiftes etter en serie driftsstans. Nytt røntgenbasert utstyr gir mulighet til å måle fett i hele stykninger i tillegg til i sorteringskjøtt, som samlet gir høyere nytteverdi for bransjen.

Dataene som skapes på pilotanlegget er essensielle for Totalmarkeds prognoser, lagerstyring og prissetting, og de brukes for kontroll og oppdatering av klassifiseringslikningene implementert i klassifiseringsutstyret i Norge. Dataene produsert på oppdrag fra Norsvin brukes direkte i deres avlsarbeid for å skape en konkurransedyktig gris. Pilotanlegget har i tillegg bidratt med data, fagkompetanse og praktiske oppgaver i prosjektene *RoBUTCHER*, *Enduring Growth*, *Food Inspector*, *Boars4All*, *SAUTO*, *OBKLAS* og *Digispek*.

Prosess og Produkt

Prosess og produkt hadde noe høyere inntekter fra FoU-prosjekter og oppdrag enn budsjettet. Prosjektene spenner faglig over verdikjeden med hovedvekt på kjøttkvalitet, og Animalias deltagelse spenner fra små faglige eller administrative bidrag til større nøkkelroller som prosjektledelse eller faglig ansvar i prosjektene. EU-finansierte *RoBUTCHER* var Animalias største prosjekt i 2023, og en rekke forskningsrådsfinansierte prosjekter var også aktive, eksempelvis *Digispek* (digital lærende spekepølseprosess), *BlueMusselFeed* (blåskjell til kyllingfôr) og *Boars4All* (deteksjon av rånelukt).

Arbeidet med årsaker til og håndtering av kvalitetsavvik i skinke var viktig i 2023, gjennom prosjektet *Enduring Growth* finansiert av Forskningsrådet og delvis også av omsetningsavgift. Arbeidet er gjennomført i tett samarbeid med bl.a. industrien og Norsvin. Dette viktige arbeidet følges opp videre med et forprosjekt som ble søkt og innvilget fra 2024, og det planlegges også et nytt større prosjekt. Det er også brukt omsetningsavgift på oppfølging av enkeltprodusenter, artikler og et fagseminar i bransjeprojektet *Disruptive gener* (forberedelse av bransjen på utfasing av disruptiv genetikk i norsk storfepopulasjon).

Det er forbrukt mindre omsetningsavgiftsmidler enn budsjettet til områdene «Klassifisering» og «Prosess og produkt». Avdeling «Skjæring og analyse» (pilotanlegget) har forbrukt mer. Avviket skyldes hovedsakelig innkjøpet av fettmålingsapparat. Samlet utgjør dette ca. 1,2 mill. kroner mer enn budsjettet på disse tre områdene.

Bærekraftig produksjon og kosthold

Området «Bærekraftig produksjon og kosthold» har arbeidet med oppfølging av prosessen med nye nordiske næringsstoffanbefalinger (NNR2023), oppdatering av kunnskap om næringsinnholdet i ulike kjøttslag som bl.a. er brukt til oppdatering av Mattilsynets Matvaretabell, utvikling i proteinforsyning og -kilder i norsk kosthold, og konsekvenser av store kostholdsendringer og redusert kjøttforbruk og -produksjon i Norge. Forbruket av omsetningsavgift er ca. 0,4 mill. kroner mindre enn budsjettet.

FoU

Innen overordnet FoU har Animalia samordnet næringen og beskrevet behovet for å praktisere statsstøtteregulativet ifm. samarbeidsprosjekter i FFL/JA tilsvarende som i andre sektorer. Dette har resultert i at det blir lettere å etablere prosjekter innen viktige generiske problemstillinger som bærekraft, dyrevelferd, ernæring og mattrygghet. Animalia har også koordinert bransjens strategiske og tematiske innspill til NFR og FFL/JA.

I tabellene nedenfor presenteres nøkkeltall for personal- og driftskostnader og aktiviteter i 2023.

Nøkkeltall kjøtt, i kroner

Poster - kjøtt	2022	2023	2023	Avvik i kr ¹⁾	Avvik i % ¹⁾
	Regnskap	Budsjett	Regnskap		
Personal og drift	74 593 408	80 657 000	82 686 303	2 029 303	2,52
Aktivitetskostnader	33 482 475	29 440 000	31 364 209	1 924 209	6,54
Totale kostnader	108 075 883	110 097 000	114 050 512	3 953 512	3,59
Annen inntekt	47 498 102	48 407 000	51 520 375	3 113 375	6,43
Resultat	1 507 219	1 127 000	285 863	-841 137	-74,64
Sum omsetningsavgift	58 270 000	58 949 000	58 949 000	0	0,00
¹⁾ Endring i bruk av omsetningsavgift i forhold til budsjett 2023					

Nøkkeltall kjøtt, i prosent

Nøkkeltall kjøtt	2023	2023
	Budsjett	Regnskap
Personal og drift	73,3 %	72,5 %
Aktiviteter	26,7 %	27,5 %
Totalt	100,0 %	100,0 %

Budsjettallene er lagt frem i hele tusen. I vedleggene er de oppgitt i hele kroner. Mindre avvik kan derfor forekomme.

Animalia – Regnskap for fjørfekjøtt og egg

Regnskapet viser at det er brukt 9,9 mill. kroner til faglige tiltak på fjørfekjøtt i 2023, og 4,5 mill. kroner på egg. Forbruket tilsvarende budsjett.

Tabellene nedenfor gir en oversikt over regnskap og budsjett for fjørfekjøtt for 2023 og en sammenligning med regnskapet i 2022.

Budsjett og regnskap Animalia fjørfekjøtt 2023, samt regnskap for 2022 (i kroner)

Animalia fjørfekjøtt	2022	2023	2023	Avvik i kr ¹⁾	Avvik i % ¹⁾
	Regnskap	Budsjett	Regnskap		
Dyrehelse og -velferd	4 982 430	6 427 000	5 773 750	-653 250	-10,16
Helsetjeneste felles (Husdyrfag)	450 000	450 000	450 000	0	0,00
Ht fjørfe ²⁾	4 232 430	5 577 000	4 923 750	-653 250	-11,71
Dyrevelferd, transport og slakteri	300 000	400 000	400 000	0	0,00
Mattrygghet	50 000	30 000	30 000	0	0,00
Bærekraft og kosthold	800 000	800 000	800 000	0	0,00
FoU	200 000	200 000	200 000	0	0,00
Ekstra FoU	100 000	100 000	100 000	0	0,00
Kommunikasjon, IT, økonomi	3 287 570	2 325 000	2 978 250	653 250	28,10
Kommunikasjon, kurs/opplæring	2 100 000	1 600 000	1 600 000	0	0,00
Økonomi og IT ²⁾	1 187 570	725 000	1 378 250	653 250	90,10
Sum omsetningsavgift	9 420 000	9 882 000	9 882 000	0	0,00

¹⁾ Endring i bruk av omsetningsavgift i forhold til budsjett 2023. Avvik skyldes økt IT-utvikling av dyrevelferdsprogram.

²⁾ Det er rettet en feil i tallene for 2022. Økonomi og IT er justert opp 205 000 kroner, HT fjørfe ned tilsvarende.

Nøkkeltall fjørfekjøtt, i kroner

Poster - fjørfekjøtt	2022	2023	2023		
	Regnskap	Budsjett	Regnskap	Avvik i kr ¹⁾	Avvik i % ¹⁾
Personal og drift	3 887 502	4 043 000	4 835 340	792 340	19,6
Aktivitetskostnader	8 302 808	7 897 000	7 374 953	-522 047	-6,6
Totale kostnader	12 190 310	11 940 000	12 210 293	270 293	2,3
Annen inntekt	2 858 671	2 176 000	2 505 818	329 818	15,2
Resultat	88 361	118 000	177 525	59 525	50,4
Omsetningsavgift	9 420 000	9 882 000	9 882 000	0	0,0
¹⁾ Endring i bruk av omsetningsavgift i forhold til budsjett 2023					

Nøkkeltall fjørfekjøtt, i prosent

Nøkkeltall fjørfekjøtt	2023	2023
	Budsjett	Regnskap
Personal og drift	33,9 %	39,6 %
Aktiviteter	66,1 %	60,4 %
Totalt	100,0 %	100,0 %

Budsjettallene er lagt frem i hele tusen. I vedleggene er de oppgitt i hele kroner. Mindre avvik kan derfor forekomme.

Driftsåret for Animalia fjørfe er gjennomført med de løpende aktiviteter og utviklingsoppgaver som var planlagt. Arbeidet med dyrevelferdsspørsmål har tatt mye ressurser også i 2023. Etisk regnskap er et viktig verktøy som skal forbedre dyrevelferd ved rugeri, transport og slakting. Ved gjennomføring av et etisk regnskap gjør Animalia en gjennomgang av alle forhold de vet kan påvirke dyrenes velferd på rugeri, under transport og på slakteriet. Det er gjennomført seks etiske regnskap ved fjørfeslakteriene og seks ved slaktekylling-rugeriene i 2023. Det er gjennomført fem kalibreringsbesøk med kurs/prøve for tråputeskåring.

Det er holdt ett båndkontrollkurs for fjørfeslakterier.

Fjørfeferingens handlingsplan mot resistente bakterier er gjennomført som forutsatt og med gode resultater. Ingen resistens er påvist.

Driften av de fire dyrevelferdsprogrammene for fjørfe går som planlagt. Det har vært videreutvikling og drift av alle dyrevelferdsprogrammene for fjørfeproduksjonene. Det er utført teknisk videreutvikling av fagsystemet HelseFjørfe. Prosjektet *Foreldrevelferd* er et fire-årig prosjekt som fokuserer på effekt av fysisk miljø og stell for god velferd hos avlsdyrene i slaktekyllingproduksjonen. Det er f.eks. arbeidet med faglige problemstillinger rundt vagler til avlsdyr, beinhelse og føring av oppalsdyr.

Det har i 2023 vært mange krevende beredskapssaker, bl.a. fugleinfluenza og Newcastle sjuke hos fjørfe.

Animalia mener at de faglige tiltakene for fjørfekjøtt er gjennomført i tråd med forutsetningene som ligger i budsjett og handlingsplan.

Tabellene nedenfor gir en oversikt over regnskap og budsjett for egg for 2023 og en sammenligning med regnskapet for 2022.

Budsjett og regnskap Animalia egg 2023, samt regnskap for 2022 (i kroner)

Animalia egg	2022	2023	2023	Avvik i kr ¹⁾	Avvik i % ¹⁾
	Regnskap	Budsjett	Regnskap		
Dyrehelse og -velferd	2 258 434	2 601 000	2 640 725	39 725	1,53
Helsetjeneste felles (Husdyrfag)	250 000	250 000	250 000	0	0,00
Ht fjørfe	2 008 434	2 351 000	2 390 725	39 725	1,69
Mattrygghet	15 000	15 000	15 000	0	0,00
Bærekraft og kosthold	500 000	500 000	500 000	0	0,00
FoU	100 000	100 000	100 000	0	0,00
Ekstra FoU	100 000	100 000	100 000	0	0,00
Kommunikasjon, IT, økonomi	1 302 566	1 170 000	1 130 275	-39 725	-3,40
Kommunikasjon, kurs/opplæring	615 000	615 000	615 000	0	0,00
Økonomi og IT	687 566	555 000	515 275	-39 725	-7,16
Sum omsetningsavgift	4 276 000	4 486 000	4 486 000	0	0,00
¹⁾ Endring i bruk av omsetningsavgift i forhold til budsjett 2023					

Nøkkeltall egg, i kroner

Poster - egg	2022	2023	2023	Avvik i kr ¹⁾	Avvik i % ¹⁾
	Regnskap	Budsjett	Regnskap		
Personal og drift	2 363 465	2 180 000	2 630 541	450 541	20,7 %
Aktivetskostnader	2 898 702	3 172 000	2 761 080	-410 920	-13,0 %
Totale kostnader	5 262 167	5 352 000	5 391 621	39 621	0,7 %
Annen inntekt	988 334	912 000	993 843	81 843	9,0 %
Resultat	2 167	45 000	88 222	43 222	96,0 %
Omsetningsavgift	4 276 000	4 486 000	4 486 000	0	0,0 %
¹⁾ Endring i bruk av omsetningsavgift forhold til budsjett 2023					

Nøkkeltall egg, i prosent

Nøkkeltall egg	2023	2023
	Budsjett	Regnskap
Personal og drift	40,7 %	48,8 %
Aktiviteter	59,3 %	51,2 %
Totalt	100,0 %	100,0 %

Budsjettallene er lagt frem i hele tusen. I vedleggene er de oppgitt i hele kroner. Mindre avvik kan derfor forekomme.

For eggproduksjonen er bl.a. dyrevelferdsprogrammet for verpehøns videreutviklet slik at oppalere også inkluderes i programmet, og Helsefjørfe er videreutviklet som verktøy for oppfølging av verpehønebesetninger. Det er holdt kurs for helseovervåkningsveterinærer i eggproduksjon, kurs for kyndig personell ved gassavliving i hus og det er arbeidet med faglige problemstillinger rundt årsaker til dødelighet hos verpehøns, miljøberikelser og metoder for å vurdere dyrevelferd i aviarsystemer. Prosjektet *Velferdshøna* skal generere kunnskap om helse og velferd om norske verpehøns og utvikle praktiske verktøy for velferdsvurdering. Prosjektet følger planen.

Nasjonale bransjeretningslinjer for egg er oppgradert i 2023.

Animalia mener at de faglige tiltakene for egg er gjennomført i tråd med forutsetningene som ligger i budsjett og handlingsplan.

Omdømmerelatert arbeid og fagformidling

Ressursbruken i «Fagformidling og samfunn» har i 2023 omfattet et vidt spekter av fagformidlingstjenester og kommunikasjonsstøtte på viktige temaer som dyrevelferd, bærekraftig produksjon og kosthold og driftskritiske oppgaver som Animalia forvalter på vegne av bransjen.

Året har vært preget av stor aktivitet på kursutviklingsfronten. Dette har resultert i syv nye digitale kurstilbud til veterinær, bonde, transportør og varemottaker. I tillegg til større revisjoner av eksisterende kurs inneholder porteføljen nå nye kurstemaer innen dyrevelferdsprogrammer/dyrevelferd (spesialkurs både for veterinærer, saueprodusenter og transportører), hygiene og bedømming av skitne slaktedyr (for slakteriansatte) og klauvskjæring av storfe (for klauvskjærene). Per desember 2023 inneholder Animalias kursportefølje 33 kurs fordelt på målgrupper langs hele verdikjeden for kjøtt og egg.

Utvikling av dyrevelferdsprogram for sau har hatt høy prioritet i 2023 og har krevd vesentlig innsats relatert til prosess og koordinerte kommunikasjonsaktiviteter i næringen. En digital annonsekampanje rettet mot storsamfunnet for å formidle næringens store felles innsats knyttet til dyrevelferdsprogrammer ble kjørt i landbrukskanaler i desember, med planlagt fase to i januar 2024.

På fjørfeområdet fikk en mediasak om velferd hos foreldredyr i slaktekyllingproduksjonen i Sverige store ringvirkninger i Norge. Animalia bidro med faktainformasjon om norske forhold.

Det har også vært stor kommunikasjonsaktivitet for å løfte frem relevant fakta inn i ulike myndighetsprosesser, både den pågående NNR-prosessen og innspill til kommende stortingsmelding om dyrevelferd.

Fagformidlingsaktiviteten på Animalias ulike kjerneområder er stabilt høy og blir hvert år oppsummert i en digital årsrapport på animalia.no. Kjøttets tilstand ble lansert 2. november med et stort arrangement sentralt i Oslo.

Støtte til forsøksvirksomhet, forskning og avlsarbeid – kjøtt

Regnskapet for støtte til forsøksvirksomhet, forskning og avlsarbeid i 2023 tilsvarer budsjettet, med totalt 33,6 mill. kroner. Det vises til egen sak for midler til Norsvin som ble overført fra 2022 til 2023. Prosjektet *Moo-Ve* var ferdig finansiert i 2022 slik at de budsjetterte midlene for 2023 ble omdisponert til posten Diverse/uforutsett. Midlene ble benyttet til prosjektene *Metanpasture* og *Effekt av ulike fôrnivå på brunst hos påsettlam*. Dette er forskningsprosjekter som ikke var avklart på budsjetteringstidspunktet.

Tilskudd til forsøksvirksomhet, forskning og avlsarbeid	2022	2023	2023	Avvik i kr ¹⁾	Avvik i % ¹⁾
	Regnskap	Budsjett	Regnskap		
Norsk Sau og Geit	3 250 000	3 436 000	3 436 000	0	0,0
TYR, ordinært avlsarbeid	4 340 000	4 589 000	4 589 000	0	0,0
TYR, spesielle prosjekter	750 000	793 000	793 000	0	0,0
Geno	2 790 000	2 950 000	2 950 000	0	0,0
Norsvin, ordinært avlsarbeid	12 370 000	13 077 000	13 077 000	0	0,0
Norsvin, omstillings- og utviklingsprosjekter ²⁾	1 108 475	1 903 000	1 903 000	0	0,0
Norsk Duroc, ordinært avlsarbeid	5 100 000	5 392 000	5 392 000	0	0,0
Scanpig/KLF	610 000	610 000	610 000	0	0,0
PreparePig	250 000	250 000	250 000	0	0,0
SusCow	100 000	100 000	100 000	0	0,0
Moo-ve	250 000	100 000	0	-100 000	-100,0
Psoroptes smitteforsøk	250 000	0	0	0	
Ammeku på beite - kjøttproduksjon og metanutslipp	100 000	0	0	0	
Metanpasture	0	0	470 000	470 000	
Effekt av ulike fôrnivå på brunst hos påsettlam	0	0	30 000	30 000	
Diverse/uforutsett	0	400 000	0	-400 000	-100,0
Sum kvalitets- og avlsarbeid	31 268 475	33 600 000	33 600 000	0	0,0
¹⁾ Endring i forhold til budsjett 2023					
²⁾ Se egen sak om overføring av midler fra 2022 til 2023					

Landbruksdirektoratets vurdering

2023-budsjettene for faglige tiltak på kjøtt, egg og fjørfekjøtt ble vedtatt som en ramme. De fremlagte regnskapene viser at Animalia har holdt seg innenfor vedtatte budsjettrammer, og forbruket tilsvarer budsjettet for 2023. Vi viser til egen sak som gjelder midler til Norsvin som ble overført fra 2022 til 2023. Aktivitetene i 2023 er i samsvar med skisserte aktiviteter i budsjettene, med noen avvik mellom postene. Animalia har kommentert poster der det er avvik av betydning. Landbruksdirektoratet mener det er god overensstemmelse mellom regnskap og budsjett.

Animalia og markedsregulator har ansvaret for å følge opp bevilgningene som går til de ulike virksomhetene.

Animalia kan vise til et driftsresultat for 2023 på 0,6 mill. kroner. Animalia har ikke anledning til å bygge egenkapital ved bruk av omsetningsavgiftsmidler. Revisor har kontrollert prosjektrengskapet for Animalias bruk av tildelte omsetningsavgiftsmidler, og bekrefter at disse er benyttet som regnskapsført i alle sektorer.

Landbruksdirektoratet har ingen øvrige merknader og anbefaler at det fremlagte regnskapet godkjennes.

Sak nr.: 036/24	Sektor: Kjøtt	Styre/råd: OR
Behandling: 22.04.2024	Tittel: Kjøtt - Regnskap midler til Norsvin overført fra 2022 til 2023	Saks nr.: 22/76946- 15

Beskrivelse

Animalia legger frem regnskap for midler til Norsvin som ble overført fra 2022 til 2023. Bakgrunnen for at midlene ble overført var forskyvning i utbetalinger for implementeringsprosjektet for SPF. Overføringen gjaldt 691 525 kroner. Regnskapet viser at hele beløpet er benyttet i 2023.

Hjemmel

Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet punkt 2-3 og 3, fastsatt av Omsetningsrådet 22. oktober 2008, jf. forskrift av 22.10.2008 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 7-1

Forutsetninger**Vedlegg**

Brev fra Animalia datert 1. mars 2024

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Regnskapet for midlene til Norsvin for prosjektet implementering SPF som ble overført fra 2022 til 2023 godkjennes, og 691 525 kroner utbetales til Nortura fra fondet for omsetningsavgift på kjøtt.

Kjøtt - Regnskap midler til Norsvin overført fra 2022 til 2023

Animalia ber i brev av 1. mars 2024 om godkjenning av bruken av midlene til Norsvin som ble overført fra 2022 til 2023.

Overføring av midlene fra 2022 til 2023 ble behandlet i Omsetningsrådets møte 20. april 2023, sak 28/23. Da fattet Omsetningsrådet følgende vedtak:

«Omsetningsrådet godkjenner en overføring av ubrukte midler til Norsvin for prosjektet implementering SPF fra 2022 til 2023 på inntil 691 525 kroner fra fondet for omsetningsavgift på kjøtt. De overførte midlene skal regnskapsrapporteres separat fra midlene som er bevilget i ordinær budsjettramme, jf. sak 102/22.»

Bakgrunnen for søknaden om overføring var forskyvning i utbetalinger for implementeringsprosjektet for SPF (Spesifikk Patogenfri). Det fremkommer av Animalias brev at disse utbetalingene ble gjennomført i januar og februar 2023. Hele beløpet på 691 525 er benyttet, og Norsvins rapport er godkjent av revisor.

Landbruksdirektoratets vurdering

Bakgrunnen for søknaden om å overføre midler fra 2022 til 2023 var en forsinkelse i implementeringsprosjektet for SPF som medførte forskyvning i utbetalinger fra 2022 til første halvår 2023. Midlene skulle altså benyttes til samme prosjekt som det var bevilget til, men på et noe senere tidspunkt enn opprinnelig planlagt.

Regnskapet for de overførte midlene er sendt av Animalia. Siden det formelt sett er Nortura som søker om midler til faglige tiltak på kjøtt har Landbruksdirektoratet kontaktet Nortura om dette regnskapet. Nortura har ingen innvendinger til regnskapet.

Ifølge Animalias brev er midlene benyttet til prosjektet som de var bevilget til, og de forsinkede utbetalingene ble gjennomført i januar og februar 2023. Norsvins rapport er også godkjent av revisor. Beløpet som ble overført var inntil 691 525 kroner, og hele beløpet er benyttet.

Landbruksdirektoratet innstiller på at regnskapet for midlene til Norsvin som ble overført fra 2022 til 2023, godkjennes.

Sak nr.: 037/24	Sektor: Melk	Styre/råd: OR
Behandling: 22.04.2024	Tittel: Melk - Regnskap for Tines administrasjonskostnader 2023	Saks nr.: 22/76686- 19

Beskrivelse

Tine SA søker om refusjon av kostnader ved administrasjon av markedsreguleringen i melkesektoren. Regnskapet viser et forbruk på totalt 9 112 884 kroner. Dette er 304 336 kroner under vedtatt budsjett for 2023. Det er ikke et krav om revisorattestasjon.

Landbruksdirektoratet innstiller på at regnskapet for 2023 godkjennes.

Hjemmel

Forskrift 2008-10-22 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 3-3.

Forutsetninger.**Vedlegg**

Brev fra Tine as 20. mars 2024

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Regnskapet over markedsregulators administrasjonskostnader for 2023 godkjennes, og 9 112 884 kroner utbetales til Tine SA fra fondet for omsetningsavgift på melk.

Melk - Regnskap for Tines administrasjonskostnader 2023

Bakgrunn

I brev av 20. mars 2024 søker Tine SA om godkjenning av sine kostnader til administreringen av markedsreguleringen av melk og melkeprodukter i 2023. Tine søker om administrasjonsgodtgjørelse på totalt 9 112 884 kroner. Det foreligger ikke revisorattestasjon, men det er heller ikke krav om dette i henhold til forskrift 2008-10-22 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 3-3.

Omsetningsrådet godkjente i møtet 9. desember 2022, sak 113/22, et budsjett på inntil 9 417 220 kroner til dekning av kostnadene ved administrering av markedsreguleringen av melk og melkeprodukter i 2023.

Tabellen nedenfor viser tallene for budsjett og regnskap 2023. I tillegg er regnskapet for 2022 satt opp til sammenligning.

	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Regnskap 2023	Avvik i kr*	Avvik i %
Årsverk	5,4	5,4	5,4		
Lønnskostnad pr. årsverk	990 600	1 052 000	1 094 700	- 42 700	-4 %
Driftkostnad pr. årsverk	453 970	487 300	393 684	93 616	19 %
Lønnskostnader, tot kr	5 397 840	5 680 800	5 911 380	- 230 580	-4 %
Driftskostnader, tot kr	2 451 440	2 631 420	2 125 894	505 526	19 %
Styret	483 670	500 000	490 910	9 090	2 %
Reise	50 000	30 000	30 000	-	0 %
Revisjon	240 400	275 000	254 700	20 300	7 %
Prognosearbeid, drift	300 000	300 000	300 000	-	0 %
SUM	8 923 350	9 417 220	9 112 884	- 304 336	-3 %
*Avvik i forhold til budsjett 2023					

Regnskapet for 2023 viser totalt 9 112 884 kroner. Dette innebærer at Tine har brukt 304 336 kroner (3,2 prosent) mindre enn budsjett for 2023. Antall årsverk var 5,4, det samme som i 2022. Lønnskostnadene i 2023 er per årsverk noe høyere enn budsjettet, og økte med 4,1 prosent. Lønnskostnadene i hele Tine økte med 5,2 prosent i 2023.

Driftskostnadene per årsverk viser et avvik på 93 616 kroner, og ble 19,2 prosent lavere enn budsjettet. Dette skyldes endring i beregning av driftskostnadene, da dette tidligere var et omfattende regnestykke. For 2023 er det benyttet et gjennomsnitt for alle ansatte i Tine SA for de relevante driftskostnadene.

Kostnadene til konsernstyret er på totalt 490 910 kroner, en reduksjon på 9 090 kroner fra vedtatt budsjett. Dette er 10 prosent av de totale styrekostnadene til Tine SA, som forutsatt i budsjettsøknaden. Videre er kostnadene til reiser likt budsjett, mens revisjonsutgiftene er noe lavere enn budsjettet. Kostnader til prognoser er som i 2022 i samsvar med budsjett.

Landbruksdirektoratets vurdering

Fra og med 2010 er budsjettet satt som øvre grense for administrasjonsgodtgjørelsen (jf. sak 25/10). Regnskapet viser at Tine ligger innenfor rammene av budsjettet som ble vedtatt i Omsetningsrådet 9. desember 2022 (jf. sak 113/22). Tine har anvendt 9 112 884 kroner i administrasjonskostnader, noe som er 3,2 prosent mindre enn budsjettet.

Landbruksdirektoratet innstiller på at regnskapet for 2023 godkjennes, og at 9 112 884 kroner utbetales til Tine SA for administrasjonskostnader som markedsregulator. Godtgjørelsen utbetales fra fondet for omsetningsavgift på melk.

Sak nr.: 038/24	Sektor: Korn	Styre/råd: OR
Behandling: 22.04.2024	Tittel: Korn - Regnskap Felleskjøpet Agris administrasjonsgodtgjørelse for 2023	Saks nr.: 22/76505- 10

Beskrivelse

Felleskjøpet Agri SA (FKA) har lagt fram regnskap for administrering av markedsregulering i kornsektoren i 2023. Årsregnskapet viser et forbruk på 6 011 348 kroner, som er 600 348 kroner mer enn budsjettet for 2023 vedtatt av Omsetningsrådet. Styret i FKA har godkjent regnskapet 21. mars 2024. Det er ikke krav om revisorattest.

Landbruksdirektoratet anbefaler at regnskapet godkjennes og bevilges iht. vedtatt budsjett.

Hjemmel

Forskrift 2008-10-22 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetning av jordbruksvarer §3-3.

Forutsetninger**Vedlegg**

Brev fra FKA av 21. mars 2024 med kommentarer til vedlagte regnskap for 2023.

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Regnskap 2023 for Felleskjøpet Agri SAs kostnader til administrering av markedsregulering av korn godkjennes, og 5 411 000 kroner utbetales fra fondet for omsetningsavgift korn til Felleskjøpet Agri SA.

Korn - Regnskap Felleskjøpet Agris administrasjonsgodtgjørelse for 2023

I brev av 21. mars 2024 legger FKA fram regnskap for administrasjon av markedsregulering korn for 2023. Regnskapet er godkjent av styret i FKA 21. mars 2024. Regnskapet viser en kostnad på 6 011 348 kroner, som medfører et overforbruk på 600 348 kroner i forhold til budsjett. Det er ikke krav om revisorattestasjon i henhold til forskrift 2008-10-22 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 3-3.

Omsetningsrådet godkjente i møtet 9. desember 2022, sak 115/22, et budsjett på inntil 5 411 000 kroner til dekning av kostnadene ved administrering av markedsreguleringen av korn i 2023.

Tabellen nedenfor viser tallene for budsjett og regnskap 2023. I tillegg er regnskapet for 2022 satt opp til sammenligning.

	Regnskap godkjent av OR 2022	Budsjett 2023	Regnskap 2023	Avvik*	Avvik prosent
Kostnader					
Personal	3 139 308	3 061 000	3 659 147	598 147	19,5
Drift	1 556 188	1 475 000	1 467 739	-7 261	-0,5
Styret	126 000	220 000	220 000	-	-
Reiser	19 919	43 000	15 498	-27 502	-64,0
Prognosestjenester	1 029 010	582 000	615 956	33 956	5,8
Revisjon	30 000	30 000	30 000	-	-
Andre kostnader			3 008		
Sum	5 900 425	5 411 000	6 011 348	597 340	11,0
Nøkkeltall					
Antall årsverk	2,8	2,8	2,8		
Utgifter personal per årsverk	1 121 181	1 093 214	1 306 838	213 624	19,5
Utgifter drift per årsverk	555 781	526 786	524 193	-2 593	-0,5
Totalt per årsverk	2 107 295	1 932 500	2 146 910	214 410	11,1

*Avvik mellom regnskap og budsjett 2023

Personalkostnader

Regnskapet viser personalkostnader på 3 659 147 kroner som er 598 147 kroner, tilsvarende 19,5 prosent, høyere enn budsjettet. Overforbruket av personalkostnader skyldes i hovedsak pensjonsforpliktelser. FKA har byttet økonomisystem og føringene av pensjonsforpliktelsene har vist seg å være utfordrende. I rapporten for 2023 er det derfor gjort skjønnsmessige korrigeringer for å rette opp i dette.

Driftskostnader

Regnskapet viser driftskostnader på 1 467 739 kroner som er 7 261 kroner, tilsvarende 0,5 prosent lavere enn budsjett.

Styret

Regnskapet viser styrekostnader på 220 000 kroner som tilsvarer budsjettet beløp. Kostnadene til styret avhenger av antall møter og reiseavstand for de enkelte medlemmene. Videre er det også i 2023 vært gjennomført flere digitale møter enn før covid-19 pandemien.

Reiser

Regnskapet viser reisekostnader på 15 498 kroner som er 27 502 kroner, tilsvarende 64,0 prosent, lavere enn budsjettert beløp. Dette henger sammen med den mindre reiseaktiviteten enn planlagt.

Prognosetjenester

Regnskapet viser kostnader til prognosetjenester på 615 956 kroner, som er 33 956 kroner, tilsvarende 5,8 prosent høyere enn budsjett.

Overforbruket gjelder det løpende arbeidet med kvalitetsanalyser. Dette inngikk i mange år som FKAs andel av støtten til forskingsprosjektene på mathvete, finansiert over prognosebudsjettet. I 2023 var det ikke noe godkjent prosjekt for mathvete, som medførte behov for en egen avtale for dette året. Det var enighet med Nofima om at kostnaden skulle øke fra 170 000 kroner til 200 000 kroner, men ved budsjetteringen ble mva. uteglemt.

Revisjon

Regnskapet viser kostnader til revisjon på 30 000 kroner, som er identisk med budsjett.

Landbruksdirektoratets vurdering

Regnskapet for 2023 viser totale kostnader til administrasjon av markedsregulering i kornsektoren på 6 011 348 kroner. Dette medfører et overforbruk på 600 348 kroner (11,0 prosent) i forhold til budsjett.

Avviket er i all hovedsak knyttet til personalkostnader og er begrunnet i pensjonsforpliktelser og utfordringer ved innføring av nytt regnskapssystem.

Fra og med 2010 er budsjettet satt som øvre grense for administrasjonsgodtgjørelsen (jf. sak 25/10). I budsjettvedtakene er dette presisert med ordet inntil før beløpet. Regnskapet viser at Felleskjøpet Agri ligger over rammen av budsjettet som ble vedtatt i Omsetningsrådet 9. desember 2022 (jf. sak 115/22).

Landbruksdirektoratet anbefaler at regnskapet over administrasjonsgodtgjørelsen korn i 2023 godkjennes, og at det utbetales i samsvar med budsjettet som vedtatt i sak 115/22.

Sak nr.: 039/24	Sektor: Kjøtt og egg	Styre/råd: OR
Behandling: 22.04.2024	Tittel: Kjøtt og egg – Regnskap for administrasjonsgodtgjørelse, Nortura 2023	Saks nr.: 22/78957- 25

Beskrivelse

Nortura SA har lagt frem regnskapet for administrasjonsgodtgjørelsen for kjøtt og egg for 2023. Regnskapet for kjøtt viser samlede kostnader på 16 629 108 kroner, som er 1,7 prosent over budsjett. Regnskapet for egg viser samlede kostnader på 5 816 825 kroner, som er 1,4 prosent over budsjett. Det er ikke krav om revisorattestasjon.

Landbruksdirektoratet anbefaler at regnskapene godkjennes og bevilges iht. vedtatt budsjett.

Hjemmel

Forskrift 22. oktober 2008 nr.1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer §§ 3-2 og 3-3.

Forutsetninger**Vedlegg**

Brev fra Nortura datert 14. mars 2024

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

1. Regnskapet over Norturas kostnader for 2023 til administrasjon av markedsregulering av kjøtt godkjennes, og 16 358 623 kroner utbetales til Nortura SA fra fondet for omsetningsavgift på kjøtt.
2. Regnskapet over Norturas kostnader for 2023 til administrasjon av markedsregulering av egg godkjennes, og 5 735 689 kroner utbetales til Nortura SA fra fondet for omsetningsavgift på egg.

Kjøtt og egg – Regnskap for administrasjonsgodtgjørelse, Nortura 2023

I brev datert 14. mars 2024 oversendte Nortura regnskapet for administrasjonsgodtgjørelsen for kjøtt og egg for 2023 til godkjenning. I henhold til forskrift 22. oktober 2008 nr 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 3-2 er det ikke krav om revisorattestasjon av regnskapet.

Omsetningsrådet vedtok budsjettet for administrasjonsgodtgjørelsen 2023 i møtet 9. desember 2022, jf. sak 114/22. Budsjettet hadde ramme på inntil 16 358 623 kroner for kjøtt og 5 735 689 kroner for egg.

Administrasjonsgodtgjørelse kjøtt

For kjøtt viser regnskapet et samlet forbruk i 2023 på 16 629 108 kroner, 270 485 kroner over budsjett, som tilsvarer 1,7 prosent. Drifts-, lønn- og revisjonskostnadene er høyere enn budsjettet, men reisekostnadene er lavere enn budsjettet.

Budsjett og regnskap for kjøtt 2023, samt regnskap for 2022

KJØTT	2022	2023	2023	Avvik (kr) ¹⁾	Avvik (%) ¹⁾
	Regnskap	Budsjett	Regnskap		
Lønn	9 480 627	9 712 813	9 947 861	235 048	2,4
Drift	4 203 668	4 663 766	4 833 540	169 774	3,6
Styret	1 287 499	1 280 868	1 271 839	-9 029	-0,7
Reiser	93 412	214 677	52 868	-161 809	-75,4
Revisjon	139 500	136 500	173 000	36 500	26,7
Andre kostnader	350 000	350 000	350 000	-	0,0
Sum	15 554 706	16 358 623	16 629 108	270 485	1,7
¹⁾ Endring i forhold til budsjett 2023					
Nøkkeltall					
Antall årsverk	9,2	8,8	8,8		0,0
Lønnskostnader per årsverk	1 034 890	1 109 845	1 136 703	26 858	2,4
Driftskostnader per årsverk	663 037	759 391	763 440	4 049	0,5
Totale kostnader per årsverk	1 697 926	1 869 236	1 900 143	30 907	1,7

Administrasjonsgodtgjørelse egg

For egg viser regnskapet et samlet forbruk i 2023 på 5 816 825 kroner, 81 136 kroner over budsjett, som tilsvarer 1,4 prosent. Det er et overforbruk på drift og revisjon, og et underforbruk på reiser og styrehonorar.

Budsjett og regnskap for egg 2023, samt regnskap for 2022

EGG	2022	2023	2023	Avvik (kr) ¹⁾	Avvik (%) ¹⁾
	Regnskap	Budsjett	Regnskap		
Lønn	3 203 666	3 730 817	3 771 856	41 039	1,1
Drift	1 072 588	1 452 757	1 519 880	67 123	4,6
Styret	321 875	320 217	317 960	-2 257	-0,7
Reiser	40 892	132 398	34 629	-97 769	-73,8
Revisjon	93 000	99 500	172 500	73 000	73,4
Sum	4 732 021	5 735 689	5 816 825	81 136	1,4
¹⁾ Endring i forhold til budsjett 2022					
Nøkkeltall					
Antall årsverk	3,3	3,7	3,7	0,4	
Lønnskostnader per årsverk	977 025	1 011 473	1 022 599	11 126	1,1
Driftskostnader per årsverk	466 104	543 547	554 418	10 871	2,0
Totale kostnader per årsverk	1 443 129	1 555 020	1 577 017	-21 997	-1,4

Utvikling i samlede administrasjonskostnader for kjøtt og egg for årene 2014–2024*.

*Søylen for 2024 representerer vedtatt budsjett

Landbruksdirektoratets vurdering

Regnskapene for administrasjon av markedsregulering av kjøtt og egg er i hovedsak i samsvar med budsjett, men med et lite overforbruk for begge sektorer. Regnskapet viser at det for kjøtt er et overforbruk på 270 484 kroner, som er 1,7 prosent overbudsjett. For egg er det et overforbruk på 81 136 kroner, som er 1,4 prosent over budsjett. Overforbruket for kjøtt og egg er knyttet til lønn, drift og revisjon. Kostnadene til styrets arbeid og reiser er i budsjettet satt til 30 prosent av styrets arbeid med markedsreguleringen og ble i 2023 noe lavere enn budsjettet. Landbruksdirektoratet har ingen merknader til de fremlagte regnskapene.

Markedsregulator skal i prinsippet få dekket kostnadene som administrasjon av markedsreguleringen medfører. I møtet 26. mars 2010 satte imidlertid Omsetningsrådet følgende forutsetning for behandling av regnskapene for administrasjonsgodtgjørelse: «Omsetningsrådet legger til grunn at når regnskapet fra og med 2010 legges frem til godkjenning, er budsjettet øvre grense for godtgjørelsen.» I budsjettvedtakene er dette presisert med ordet inntil før beløpet.

Landbruksdirektoratet anbefaler at regnskapet over administrasjonsgodtgjørelsen for kjøtt og egg i 2023 godkjennes, og at det utbetales i samsvar med budsjettet som vedtatt i sak 114/22.

Sak nr.: 040/24	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 22.04.2024	Tittel: Omsetningsrådets administrasjonskostnader for 2025	Saks nr.: 24/25457- 1

Beskrivelse

Administrasjonsbudsjettet for 2025 for Omsetningsrådet er todelt og består av en rammebevilgning for sekretariatsdelen og en fleksibel del som dekker påløpte driftskostnader for rådet. Sekretariatsdelen og driftskostnadene fordeles på fondene etter fastsatt nøkkel. Inntektskravet Landbruks- og matdepartementet setter til direktoratet for 2025 budsjetteres til 13 974 212 kroner for sekretariatsoppgavene. Videre foreslås 1 725 000 kroner til dekning av løpende driftskostnader for Omsetningsrådet.

Hjemmel

Lov av 1936-07-10 nr.06 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror, § 4, jf. § 3 fjerde ledd.

Forutsetninger**Vedlegg**

Retningslinjer for budsjettering, føring av regnskap og kontroll for Omsetningsrådet fra Landbruks- og matdepartementet 7. juni 2021.

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

1. Omsetningsrådet tar til orientering Landbruksdirektoratets innspill til statsbudsjettet på 13 974 212 kroner over omsetningsavgiftene til dekning av administrasjonsgodtgjørelse for sekretariatsoppgaver i 2025.
2. Omsetningsrådet tar til orientering Landbruksdirektoratets forslag på 1 725 000 kroner til dekning av løpende driftskostnader for Omsetningsrådet i 2025, og mener budsjettforslaget reflekterer forventet aktivitetsnivå.
3. Omsetningsrådet tar til orientering Landbruksdirektoratets forslag om å benytte nøkkelen fra 2021 til fordeling mellom de enkelte fondene i 2025:
 - Melk: 29 %
 - Kjøtt: 26 %
 - Egg: 23 %
 - Fjorfe kjøtt: 4 %
 - Hagebruk: 7 %
 - Korn: 11 %

Omsetningsrådets administrasjonskostnader for 2025

Omsetningsrådets administrasjonsbudsjett er todelt. En fast del (ramme), som dekker godtgjørelse til Landbruksdirektoratet for sekretariatets oppgaver, og en fleksibel del som dekker driftskostnader for rådet. Innledningsvis gis en kort historisk oversikt.

Historikk

Foreliggende oppsett med todelt administrasjonsbudsjett ble innført fra og med 2004. Det innebar at bevilgningen til direktoratet (daværende SLF) skulle dekke rene sekretariatsoppgaver. Øvrige kostnader for OR, som honorarer, reise- og møtekostnader, revisjon og produksjon av årsmelding, ble belastet omsetningsavgiftene direkte og etter påløpte kostnader.

Utvikling i Omsetningsrådets administrasjonskostnader i perioden 2001-2025, ekskl. kvoteordningen på melk. Årene 2024 og 2025 er budsjett - øvrige tall er regnskap.

År	Godtgjørelse til SLF/Ldir		Direkte drifts-	Totale kostnader	Antall	Antall
	Kroner	Endring i %	kostnader, kr	kr	møter	saker
2001	7 334 900			7 334 900		
2002	8 070 300	4,3		8 070 300		
2003	8 690 000	3,9		8 690 000		
2004	7 635 000	3,5	1 055 000	8 690 000		
2005	7 895 000	3,4	1 055 000	8 950 000		
2006	8 148 000	3,2	1 137 000	9 285 000		
2007	8 458 000	3,8	1 070 000	9 528 000		
2008	8 813 000	4,3	1 125 000	9 938 000		
2009	9 191 959	4,3	1 135 000	10 326 959		
2010	9 486 102	3,2	1 140 000	10 626 102	8	89
2011	9 780 171	3,1	1 170 000	10 950 171	7	74
2012	10 083 356	3,1	1 206 000	11 289 356	6	73
2013	10 417 000	3,3	1 436 000	11 853 000	8	82
2014	10 781 595	3,5	1 486 260	12 267 855	7	90
2015	11 083 480	2,8	1 092 176	12 175 656	6	91
2016	11 338 134	2,2	1 137 300	12 475 434	7	100
2017	11 564 897	2,0	1 850 000	13 414 897	9	99
2018	11 796 195	2,2	3 440 563	15 236 758	13	127
2019	12 079 304	2,4	2 593 000	14 672 304	12	138
2020	12 405 445	2,7	2 082 401	14 487 846	10	130
2021	12 727 987	2,6	1 351 924	14 079 911	10	107
2022	12 995 274	2,1	1 402 365	14 397 639	14	118
2023	13 385 132	3,0	2 570 035*	15 955 167	10	114
2024	13 974 212	4,4	1 665 000**	15 639 212	8**	-
2025	13 974 212	0,0	1 725 000	15 699 212	-	-

*Foreløpige tall, da revisjon av 2023 ikke har funnet sted enda

**Budsjett/estimat for inneværende år

Fra 01.07.2007 ble kostnadene knyttet til administrasjon av kvoteordningen for melk flyttet fra Prisutjevningsordningen for melk (PU) til fondet for omsetningsavgift for melk. I tildelingsbrevet fra Landbruks- og matdepartementet (LMD) datert 15. februar 2007, kap.

4143 post 1 driftsinntekter, skriver LMD blant annet at kostnader for forvaltning av kvoteordningen for melk skal dekkes av overproduksjonsavgiften. Administrasjonsgodtgjørelsen for kvoteordningen på melk legges fram for OR som en egen sak.

Det har tidligere vært praksis at sekretariatet legger frem administrasjonsbudsjettet for godkjenning i rådet. I Omsetningsrådets møte 25.09.2020 fattet rådet vedtak i saken «Forholdet mellom Omsetningsrådet og Landbruksdirektoratet som sekretariat». Saken påpeker at organiseringen av rådets sekretariatsfunksjon er en statlig oppgave som ligger til Landbruks- og matdepartementet. Dette gjelder også finansieringen av sekretariatsfunksjonen. Som følge av vedtaket i denne saken endret sekretariatet praksis og la fra og med budsjettåret 2021 frem administrasjonsbudsjettet til orientering. Budsjettbehandlingen ble også flyttet til første halvår året før budsjettet skal gjelde for. Dette for at behandlingen kan finne sted før Landbruksdirektoratets frist for innspill til neste års statsbudsjett.

Administrasjonskostnader

Administrasjonsbudsjett for Landbruksdirektoratets oppdrag for Omsetningsrådet for 2025 (rammebudsjett)

I statsbudsjettet for 2023 har Landbruksdirektoratet et inntektskrav på 50 463 000 kroner. Posten gjelder driftsinntekter som Landbruksdirektoratet har knyttet til bl.a. sekretariatet for Omsetningsrådet, Styret for fondet for forskningsavgift på landbruksprodukter, Utviklingsfondet for skogbruket, prisutjevningsordningen for melk og kvoteordningen for melk. I årene 2016-2022 var kompensasjonen direktoratet mottar underlagt en avbyråkratiserings- og effektiviseringsreform (ABE-reformen) med årlige kutt, som varierte mellom 0,5 og 0,8 prosent pr. år. Fra og med 2023 opphørte ABE-kuttet.

Inntektsgrunnlaget blir hvert år indeksjustert, med en såkalt prisomregning. For 2024 var denne på 4,4 prosent. Landbruksdirektoratet forventer at rammen for 2025 også vil bli prisomregnet, men det er på nåværende tidspunkt ukjent hvilken sats som vil bli lagt til grunn. Direktoratet budsjetterer derfor med samme beløp som for inneværende år, slik at rammebudsjettet for 2025 beløper seg til 13 974 212 kroner.

Budsjett for rådets driftskostnader

For 2024 er driftsbudsjettet for rådet på 1 665 000 kroner, herunder 200 000 kroner til revisjon. I budsjettet for 2025 foreslås det å øke revisjonsposten til 225 000 kroner. LMD har på vegne av Omsetningsrådet signert kontrakt med et nytt revisjonsselskap for perioden 2024 – 2027. Bytte av revisor er bakgrunnen for at posten foreslås økt noe. Merk at revisor bruker en andel av tiden sin på revisjon av kvoteordningen, og en tilsvarende andel av fakturaen for oppdraget belastes derfor klienten for melk. Kvoteordningen budsjetterer med en revisjonskostnad på 25 000 kroner, tilsvarende beløp som budsjettet for 2024, se egen sak om dette.

Fagturen ble i 2023 gjennomført som en todagers tur med avreise fra Oslo og buss som transportmiddel. Det foreslås å øke denne posten med 45 000 kroner, da erfaring tilsier at kostnader til transport og overnatting gjør det utfordrende å gjennomføre en tur innenfor den nåværende budsjettrammen. I budsjettet for 2025 tilsvarende posten en todagers tur.

Posten for møtekostnader er redusert fra 25 000 kroner til 15 000 kroner i budsjettet for 2025. Dette for at posten bedre skal reflektere faktiske kostnader erfart de seneste årene.

Summen av driftskostnadene er med dette økt med 60 000 kroner for 2025. Ekstraordinære prosjekter, utferder eller lignende som blir initiert av rådet utover budsjett, vil som tidligere bli foreslått bevilget gjennom vedtak i de enkelte tilfeller.

Sekretariatsgodtgjørelse til Landbruksdirektoratet og Omsetningsrådets driftsbudsjett ekskl. kvoteordningen for melk for 2025, sammenliknet med budsjett og regnskap for 2023 og budsjett for 2024.

	Budsjett 2023	Regnskap* 2023	Budsjett 2024	Forslag budsjett 2025
Landbruksdirektoratet	13 385 132	13 385 132	13 974 212	13 974 212
Driftskostnader OR:				
Honorarer, reisekostnader	1 100 000	956 092	1 100 000	1 100 000
Årsmelding	85 000	76 725	85 000	85 000
Møtekostnader	25 000	7 681	25 000	15 000
Kostnader KrediNor, gebyrer bank	0	0	0	0
Faktur	90 000	132 192	115 000	160 000
Revisjon**	225 000	175 619	200 000	225 000
Diverse kostnader	140 000	1 214 426	140 000	140 000
Sum driftskostnader OR	1 665 000	2 562 735	1 665 000	1 725 000
*Foreløpige tall, da revisjon av 2023 ikke har funnet sted enda.				
**Regnskap for revisjon i 2023 er fratrukket 7 300 kroner, som var knyttet til kvoteordningen og ble belastet melkefondet.				

Om fordeling av kostnadene til administrasjon over omsetningsavgiftene

Landbruksdirektoratet hadde i 2021 en gjennomgang av ressursbruken knyttet til de ulike sektorene under Omsetningsrådets virksomhet, og foreslo en endring av den prosentvise fordelingen av kostnadene på de ulike fondene. Gjennomgangen tok høyde for at fondet for omsetningsavgift på pelsdyrskinn skulle avsluttes per 31.12.21. Fordelingen ble spilt inn til LMD i forbindelse med budsjetteringen for 2022. Samme fordeling blir lagt til grunn for 2025, og denne er som følger:

- Melk: 29 %
- Kjøtt: 26 %
- Egg: 23 %
- Fjorfe kjøtt: 4 %
- Hagebruk: 7 %
- Korn: 11 %

Landbruksdirektoratets vurdering

Forventningene til sekretariatsgodtgjørelsen er utledet etter samme prinsipper som tidligere år. Budsjett for Omsetningsrådets driftskostnader er satt opp med erfaringstall fra 2023. Kostnadsnivået er budsjettert 60 000 kroner høyere enn for inneværende år. I fordelingen av kostnadene mellom de ulike fondene er det foreslått å benytte samme fordelingsnøkkelen som i budsjett for 2024.

Direktoratet legger saken frem for rådet til orientering og uttalelse før endelig oversendelse til LMD.

Sak nr.: 041/24	Sektor: Melk	Styre/råd: OR
Behandling: 22.04.2024	Tittel: Melk - Administrasjonskostnader for kvoteordningen for melk i 2025	Saks nr.: 24/29883- 1

Beskrivelse

Landbruksdirektoratet legger med dette frem budsjett for administrasjon av kvoteordningen for melk i 2025.

Budsjettet er utarbeidet i samsvar med Landbruks- og matdepartementets «Retningslinjer for budsjettering, føring av regnskap og kontroll for Omsetningsrådet».

Hjemmel

Lov av 1936-07-10 nr. 06 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 4 jf. § 3 fjerde ledd.

Forutsetninger**Vedlegg**

Retningslinjer for budsjettering, føring av regnskap og kontroll for Omsetningsrådet – fra Landbruks- og matdepartementet 7. juni 2021.

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

1. Omsetningsrådet tar til orientering Landbruksdirektoratets innspill til statsbudsjettet på 12 548 754 kroner over fondet for omsetningsavgift på melk til dekning av administrasjonskostnader for kvoteordningen for melk i 2025.
2. Omsetningsrådet tar til orientering at det avsettes 25 000 kroner til revisjon av årsregnskapet 2024 for kvoteordningen for melk.

Administrasjonskostnader for kvoteordningen for melk i 2025

Hjemmel for at fondet for omsetningsavgift på melk skal dekke administrasjon av kvoteordningen for melk

Kvoteordningen for melk (FOR 20 11-12-23 nr. 1502) er hjemlet i lov til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror (heretter kalt Omsetningsloven) (LOV 1936 -07 -10 nr. 06). Lovens § 5 a gir utøvende myndighet rett til «å leggje ei avgift på omsetnaden av mjølk» (overproduksjonsavgift) ved iverksetting av «produksjonsregulerande tiltak» (melkekvoter).

Omsetningsloven § 4 viser til § 3 siste ledd og slår fast at de utgiftene staten har ved å kreve inn og administrere avgiftsmidler, skal dekkes av avgiftene som omsetningsloven gir hjemmel til å kreve inn. Kvoteordningen for melk blir i omsetningsloven direkte knyttet til overproduksjonsavgiften. Administrering av kvoteordningen innebærer derfor samtidig administrering av overproduksjonsavgiften, og følgelig skal utgifter til dette dekkes av avgiftsmidlene. Tabellen under viser utviklingen av overproduksjonsavgift som er innkrevd de siste 12 årene.

Utvikling i innkrevd overproduksjonsavgift, 2012-2023.

År	Overprodusert (mill. liter)	Overproduksjonsavgift (mill. kroner)
2012 ¹⁾	0	0
2013	12,9	41,4
2014	25,8	82,7
2015	18,9	60,6
2016	15,6	65,7
2017	12,9	62,0
2018 ²⁾	5,7	27,4
2019	11,8	57,0
2020 ³⁾	5,4	26,7
2021	8,1	40,3
2022	11,7	57,1
2023 ⁴⁾	5,6	27,5

1) For kvoteåret 2011/2012 bestemte Landbruks- og matdepartementet at overproduksjonsavgiften skulle fastsettes til kr 0 per liter kumelk. I 2012 ble det kun innkrevd overproduksjonsavgift for geitemelk. Dette utgjorde 424 355,20 kroner (259 270 liter).

2) Økning av forholdstallet for disponibel kvote august 2018.

3) Økning av forholdstallet for disponibel kvote først i april, så i juni 2020.

4) Økning av forholdstallet for disponibel kvote i juni 2023.

I Omsetningsrådets møte 25. september 2020 fattet rådet vedtak i saken «Forholdet mellom Omsetningsrådet og Landbruksdirektoratet som sekretariat». Saken påpeker at organiseringen av rådets sekretariatsfunksjon er en statlig oppgave som ligger til Landbruks- og matdepartementet. Dette gjelder også finansieringen av administrasjon av kvoteordningen for melk. Som følge av vedtaket i denne saken legges administrasjonsbudsjettet frem til orientering.

Administrasjonsbudsjett for Landbruksdirektoratets oppdrag for Omsetningsrådet for 2024 (rammebudsjett)

I statsbudsjettet for 2024 har Landbruksdirektoratet et inntektskrav på 50 463 000 kroner. Posten gjelder driftsinntekter som Landbruksdirektoratet har knyttet til bl.a. sekretariatet for

Omsetningsrådet, Styret for fondet for forskningsavgift på landbruksprodukter, Utviklingsfondet for skogbruket, prisutjevningsordningen for melk og kvoteordningen for melk. I årene 2016-2022 var kompensasjonen direktoratet mottar underlagt en avbyråkratiserings- og effektiviseringsreform (ABE-reformen) med årlige kutt, som har variert mellom 0,5 prosent og 0,8 prosent pr. år. Fra og med 2023 opphørte ABE-kuttet, og inntektsgrunnlaget ble kun justert for en prisomregning på 3,0 prosent.

Landbruksdirektoratet forventer at rammen for 2025 også vil bli prisomregnet, men det er på nåværende tidspunkt ukjent hvilken sats som vil bli lagt til grunn. Direktoratet budsjetterer derfor med samme beløp som for inneværende år, slik at rammebudsjettet for 2025 beløper seg til 12 548 754 kroner.

Forvaltningen av kvoteordningen for melk

Landbruksdirektoratet legger til grunn for budsjettforslaget kostnader knyttet til faglige oppgaver som saksbehandling, utredninger og utvikling. Administrasjon av kvoteordningen for melk består i hovedsak av følgende oppgaver:

- Beregning av grunnkvote og disponibel kvote for hvert enkelt kvoteår
- Behandle ulike typer søknader/registreringer som angår kvoteordningen
- Gjennomføre årlig omsetningsrunde for melkekvoter
- Veiledning overfor melkeprodusenter, ytre forvaltning, meierier m.fl.
- Utredninger, analyser, statistikk og rådgivning
- Kontroll
- Utvikling av fagsystemet

Fra 25. mars 2021 ble en ny digital løsning tatt i bruk bedre tilpasset forskriften for kvoteordningen. Løsningen vil forenkle og på sikt effektivisere forvaltningen av ordningen. I jordbruksforhandlingene 2024 kan det bli avtalt forhold som medfører behov for endringer i kvotereguleringen som i sin tur kan føre til behov for endringer i den digitale løsningen som melkeprodusenter og direktoratet bruker. Dette eventuelle utviklingsarbeidet vil påføre Landbruksdirektoratet ekstraordinære kostnader direkte knyttet til kvoteordningen.

I 2024 er det 11 540 eiendommer med grunnkvote for ku- eller geitemelk og 6 729 foretak med ku- eller geitemelkproduksjon. Det er kun Landbruksdirektoratet som forvalter kvoteordningen for melk, ingen andre ytre etater deltar i forvaltningen. Dette medfører en effektiv administrering.

Retningslinjer for budsjettering

Budsjettet er utarbeidet i samsvar med Landbruks- og matdepartementets «Retningslinjer for budsjettering, føring av regnskap og kontroll for Omsetningsrådet».

Revisjon av regnskapet for kvoteordningen for 2024

I flere år etter at Omsetningsrådet tok over revisjonen av kvoteordningen for melk fra Riksrevisjonen, ble det satt av 50 000 kroner til formålet. Fra og med regnskapsåret 2021 ble beløpet justert ned til 25 000 kroner. Kvoteordningen revideres sammen med Omsetningsrådets øvrige virksomhet, og beløpet er i tråd med den andelen av tiden revisor oppgir at de bruker på kvoteordningen. Basert på dette budsjetterer Landbruksdirektoratet med 25 000 kroner til revisjon av regnskapet for 2024 for kvoteordningen for melk.

Sak nr.: 042/24	Sektor: Kjøtt	Styre/råd: OR
Behandling: 22.04.2024	Tittel: Kjøtt - Markedsregulerende tiltak storfe 2024	Saks nr.: 24/50888- 2

Beskrivelse

Nortura søker Omsetningsrådet om å gjennomføre partisalg av 303,2 tonn storfekjøttssortering 14% fra reguleringslageret med en ramme på inntil 15 prosent rabatt. Nortura opplever at markedet for storfekjøttssorteringer er i bedre balanse nå sammenlignet med høsten 2023, men det er likevel liten etterspørsel etter den reguleringslagrede varen.

Landbruksdirektoratets innstilling er i tråd med Norturas søknad.

Hjemmel

Retningslinjer for markedsregulering av kjøtt punkt 2 andre ledd, fastsatt av Omsetningsrådet 31. mars 2011 med hjemmel i forskrift 2008-10-22 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 7-1.

Forutsetninger**Vedlegg**

Brev fra Nortura datert 8. april 2024

Møtebehandling

Protokollen fra denne saken frigis ved møteslutt.
Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

1. Omsetningsrådet gir Nortura SA en forhåndsgodkjennelse for å gjennomføre et partisalg i 2024 av inntil 303,2 tonn storfekjøttssortering 14% fra reguleringslageret med en rabatt på inntil 15 prosent.
2. Landbruksdirektoratet delegeres myndighet til å godkjenne regnskapet for tiltaket. Tiltaket skal rapporteres i det halvårlege revisorattesterte markedsreguleringsregnskapet.
3. Nortura gis tillatelse til å varsle bransjen om tiltaket umiddelbart etter Omsetningsrådets møte 22. april 2024.

Kjøtt - Markedsregulerende tiltak storfe 2024

Nortura søker i brev av 8. april 2024 Omsetningsrådet om muligheten for å gjennomføre partisalg med en ramme på inntil 15 prosent rabatt på 303,2 tonn storfekjøttssortering 14% fra reguleringslageret.

Norturas søknad om partisalg av storfekjøttssortering 14%

Norturas søknad gjengis her i sin helhet:

«Partisalg av 303 tonn storfesortering 14% fra reguleringslager

Det ble regulert 303,2 tonn storfesortering 14% høsten 2023. Totalmarked opplever at markedet for storfesortereringer er i bedre balanse nå sammenliknet med høsten 2023. Det er allikevel liten/ingen etterspørsel etter storfesortereringene på reguleringslager uten noen form for rabatt.

Prognosene viser at det fortsatt vil være overskudd av storfe i 2024. Det prognoseres med et overskudd av storfe ved utgangen av året på om lag 2 500 tonn. Det vil være mest gunstig for markedet at storfesortereringene blir omsatt før høsten 2024 når slaktingen øker.

Ved å gi sorteringene er gunstig pris vil dette kunne medføre at mange aktører viser interesse for å kjøpe sorteringene fra reguleringslager. Totalmarked vil da kunne fordele partiet mellom flere i markedet.

=> Prognose pr. mars 2024: Planlagt gj. snittlig engrospris for gris = kr 44,90. Storfe= kr 74,30. Lam = kr 83,00 og egg = kr 25,40.

=> Markedsbalanse = Prognoserte tilførsler + Antatt import - Prognosert engrossalg

=> Import = WTO-kvoter, SACU-import, spekk, Islandslam, GSP, EU-kvoter og kvoter fra Storbritannia. Importen er skjønsmessig fordelt på tertial

Det ble lagt inn en rabatt på sorteringer på reguleringslager i budsjettet for omsetningsavgift. Totalmarked søker Omsetningsrådet om en ramme på inntil 15% rabatt på salg av 303,2 tonn storfekjøttssortering fra reguleringslager.»

Landbruksdirektoratets vurdering

Markedssituasjonen for storfekjøtt har vært preget av stort overskudd siden høsten 2022. I

2023 ble maksimalt kvantum for innlegg på reguleringslager økt til 6 300 tonn. Ved utgangen av 2023 var det 7 376 tonn storfekjøtt på reguleringslager. 6 233 tonn ble fryst inn i 2023. Ved årsslutt var det 303 tonn storfekjøttssortering 14% på reguleringslager. Selv om Nortura opplever at markedet for storfekjøttssortering er bedre nå enn høsten 2023, så er det likevel ingen eller liten etterspørsel etter reguleringslagret sortering. Nortura inkluderte rabatt på sorteringer fra reguleringslageret i budsjettet for omsetningsavgiften for 2024, slik at tiltaket er tatt høyde for i avgiften som er vedtatt for 2024.

I retningslinjene punkt 5-2 er det gitt hvilke vareslag av skåret vare som er definert som reguleringsvare. For storfe er det kun storfekjøttssortering 14% som er reguleringsvare av skåret vare. Det er dermed innenfor regelverket at Nortura reguleringslagerer dette vareslaget. Det er ikke åpnet for frysefradrag på skåret vare i regelverket. Det gjelder kun helt slakt, som gitt i retningslinjene punkt 3-2.

I retningslinjer for markedsregulering av kjøtt punkt 2 andre ledd tredje setning står det følgende, og Landbruksdirektoratet mener at søknaden kan omfattes av denne bestemmelsen:

«Eventuelle andre avsetnings- og produksjonsregulerende tiltak kan gjennomføres etter forhåndsgodkjennelse fra Omsetningsrådet.»

Landbruksdirektoratet innstiller på at Norturas søknad om inntil 15 prosent rabatt ved salg av storfekjøttssortering 14% fra reguleringslageret innvilges.

Partisalg er et relativt enkelt tiltak. I 2023 vedtok Omsetningsrådet partissalg av både storfesortering og helt slakt av svin. Regnskapene legges frem for Omsetningsrådet som egne saker. For å spare tid og kostnader både for Nortura, Landbruksdirektoratet og Omsetningsrådet, foreslår direktoratet at regnskapet for partisalget som nå er foreslått, regnskapsføres som en del av det halvårlige revisorattesterte markedsreguleringsregnskapet for kjøtt. I dette regnskapet rapporteres de øvrige kostnadene ved reguleringslagring. Dette innebærer at Landbruksdirektoratet delegeres myndighet til å godkjenne regnskapet.

Landbruksdirektoratet foreslår også at Nortura gis tillatelse til å varsle bransjen om tiltaket umiddelbart etter Omsetningsrådets møte 22. april 2024.

Sak nr.: 043/24	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 22.04.2024	Tittel: Alle – Delegerte saker – Rapportering til Omsetningsrådet i møte 22. april 2024	Saks nr.: 24/50997- 1

Beskrivelse

Som et ledd i å effektivisere arbeidet delegerte Omsetningsrådet i sak 49/10 vedtaksmyndighet i noen saker av ikke-prinsipiell karakter til Statens landbruksforvaltning, slik det er gitt adgang til etter de endringer i omsetningsloven som trådte i kraft 1. januar 2010. Fullmakten ble videreført til Landbruksdirektoratet fra 01.07.2014, jf. vedtak i sak 51/14. Omsetningsrådet vedtok 22. juni 2020 Reglement for delegering av myndighet fra Omsetningsrådet til Landbruksdirektoratet som sekretariat for rådet 22. juni 2020.

Hjemmel

Reglement for delegering av myndighet fra Omsetningsrådet til Landbruksdirektoratet som sekretariat for rådet av 22. juni 2020, med hjemmel i lov av 1936-07-10 nr. 06 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 3 siste ledd.

Forutsetninger**Vedlegg****Møtebehandling**

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Oversikten over delegerte saker avgjort av Landbruksdirektoratet tas til orientering.

Alle – Delegerte saker – Rapportering til Omsetningsrådet i møte 22. april 2024

Oversikt over delegerte saker til møtet 22. april 2024.

Sak	Arkivnr.	Tittel
01/24	23/39601-13	Vedtak om godkjenning av regnskap for markedsregulering av egg 1. halvår 2023
		Vedtak Landbruksdirektoratet godkjenner oppgaven over reguleringskostnader på egg første halvår 2023, og 483 980,00 kroner utbetales til Nortura SA fra fondet for omsetningsavgift på egg. Utbetalingen gjøres basert på vedtatte satser og følgende mengder: Kjølelagring egg kr 245 427,00, 1 435 248 kg Kjølelagring av heleggpulver kr 53 779,00, 297 120 kg Pristap/-gevinst kr - 116 529 Renter av kapitalutlegg kr 301 303,00 Totalt kr 483 980,00
02/24	23/39601-15	Vedtak om godkjenning av regnskap for markedsregulering av egg 2. halvår 2023
		Vedtak Landbruksdirektoratet godkjenner oppgaven over reguleringskostnader på egg i andre halvår 2023, og 26 579,00 kroner utbetales til Nortura SA fra fondet for omsetningsavgift på egg. Utbetalingen gjøres basert på vedtatte satser og følgende mengder: Kjølelagring egg kr 57 364,00, 305 130 kg Kjølelagring av heleggpulver kr 59 252,00, 270 555 kg Pristap/-gevinst egg kr -102 318,00 Renter av kapitalutlegg kr 12 281,00 Totalt kr 26 579,00
03/24	23/55719-9	Vedtak om prisnedskrivning ved salg av egg til spesialmarkeder 2023 - Jonas H Meling AS
		Vedtak Landbruksdirektoratet innvilger søknaden om prisnedskrivning ved salg av egg til spesialmarkeder i 2023. Landbruksdirektoratet utbetaler 446 978,00 kroner til Jonas H Meling AS fra fondet for omsetningsavgift på egg.
04/24	23/55719-8	Vedtak om prisnedskrivning ved salg av egg til spesialmarkeder 2023 - Nortura SA
		Vedtak Landbruksdirektoratet innvilger søknaden om prisnedskrivning ved salg av egg til spesialmarkeder i 2023. Landbruksdirektoratet utbetaler 1 057 082,00 kroner til Nortura SA fra fondet for omsetningsavgift på egg for salg av 352 360,82 kg egg.
05/24	22/78216-6	Vedtak om godkjenning av regnskap for støtte til Fjørforsk 2023

		Vedtak Landbruksdirektoratet godkjenner oppgaven over støtte til Fjørforsk for 2023. Følgende utbetalinger er allerede utbetalt for 2023, ref. brev 22/78216-4: Utbetalt fra fondet for fjørfe kr 2 216 000,00 Utbetalt fra fondet for egg kr 1 477 333,00 Totalt kr 3 693 333,00
06/24	22/74878-14	Egg - Vedtak om priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg for mars og april 2023 - Nortura SA
		Vedtak Landbruksdirektoratet godkjenner oppgaven over skillevirksomhet for egg i mars og april 2023, og utbetaler 4 128 411,00 kroner til Nortura SA fra fondet for omsetningsavgift på egg. Utbetalingen gjøres basert på vedtatt sats og følgende mengder: Salg av eggehvite kr 3 060 049,00 (217 333 kg) Eggehvite til standardisering kr 1 068 362,00 (75 878 kg) Totalt kr 4 128 411,00 (293 211 kg)
07/24	22/74878-24	Egg - Vedtak om priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg for mai og juni 2023 - Nortura SA
		Vedtak Landbruksdirektoratet godkjenner oppgaven over skillevirksomhet for egg i mai og juni 2023, og utbetaler 4 828 116,00 kroner til Nortura SA fra fondet for omsetningsavgift på egg. Utbetalingen gjøres basert på vedtatt sats og følgende mengder: Salg av eggehvite kr 3 745 266,00 (265 999 kg) Eggehvite til standardisering kr 1 082 850,00 (76 907 kg) Totalt kr 4 828 116,00 (342 906 kg)
08/24	22/74878-31	Egg - Vedtak om priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg for juli og august 2023 - Nortura SA
		Vedtak Landbruksdirektoratet godkjenner oppgaven over skillevirksomhet for egg i juli og august 2023, og utbetaler 4 025 020,00 kroner til Nortura SA fra fondet for omsetningsavgift på egg. Utbetalingen gjøres basert på vedtatt sats og følgende mengder: Salg av eggehvite kr 3 344 067,00 (241 973 kg) Eggehvite til standardisering kr 680 953,00 (49 273 kg) Totalt kr 4 025 020,00 (291 246 kg)
09/24	22/74878-42	Egg - Vedtak om priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg for september og oktober 2023 - Nortura SA
		Vedtak Landbruksdirektoratet godkjenner oppgaven over skillevirksomhet for egg i september og oktober 2023, og utbetaler 3 439 604,00 kroner til Nortura SA fra fondet for omsetningsavgift på egg. Utbetalingen gjøres basert på vedtatt sats og følgende mengder:

		Salg av eggehvite kr 2 318 913,00 (167 794 kg) Eggehvite til standardisering kr 1 120 691,00 (81 092 kg) Totalt kr 3 439 604,00 (248 886 kg)
10/24	22/74878-48	Egg - Vedtak om priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg for november og desember 2023 - Nortura SA
		Vedtak Landbruksdirektoratet godkjenner oppgaven over skillevirksomhet for egg i november og desember 2023, og utbetaler 4 098 818,00 kroner til Nortura SA fra fondet for omsetningsavgift på egg. Utbetalingen gjøres basert på vedtatt sats og følgende mengder: Salg av eggehvite kr 3 167 129,00 (229 170 kg) Eggehvite til standardisering kr 931 689,00 (67 416 kg) Totalt kr 4 098 818,00 (296 586 kg)
11/24	23/64807-12	Egg - Vedtak om priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg for januar og februar 2024 - Nortura SA
		Vedtak Landbruksdirektoratet godkjenner oppgaven over skillevirksomhet for egg i januar og februar 2024, og utbetaler 4 410 278,00 kroner til Nortura SA fra fondet for omsetningsavgift på egg. Utbetalingen gjøres basert på vedtatt sats og følgende mengder: Salg av eggehvite kr 3 218 943,00 (210 526 kg) Eggehvite til standardisering kr 1 191 336,00 (77 916 kg) Totalt kr 4 410 278,00 (288 442 kg)
12/24	22/74878-36	Egg - Vedtak om priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg for mars og april 2023 - Dava Foods Norway AS
		Vedtak Landbruksdirektoratet godkjenner oppgaven over skillevirksomhet for egg i mars og april 2023, og utbetaler 396 788,48 kroner til DAVA foods Norway AS fra fondet for omsetningsavgift på egg. Utbetalingen gjøres basert på vedtatt sats og følgende mengder: Salg av eggehvite kr 396 788,48 (28 181 kg)
13/24	22/74878-26	Egg - Vedtak om priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg for mai og juni 2023 - Dava Foods Norway AS
		Vedtak Landbruksdirektoratet godkjenner oppgaven over skillevirksomhet for egg i mai og juni 2023, og utbetaler 363 939,84 kroner til DAVA foods Norway AS fra fondet for omsetningsavgift på egg. Utbetalingen gjøres basert på vedtatt sats og følgende mengder: Salg av eggehvite kr 363 939,84 (25 848 kg)
14/24	22/74878-33	Egg - Vedtak om priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg for juli og august 2023 - Dava Foods Norway AS
		Vedtak

		Landbruksdirektoratet godkjenner oppgaven over skillevirksomhet for egg i juli og august 2023, og utbetaler 322 213,30 kroner til DAVA foods Norway AS fra fondet for omsetningsavgift på egg. Utbetalingen gjøres basert på vedtatt sats og følgende mengder: Salg av eggehvite kr 322 213,30 (23 315 kg)
15/24	22/74878-40	Egg - Vedtak om priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg for september og oktober 2023 - Dava Foods Norway AS
		Vedtak Landbruksdirektoratet godkjenner oppgaven over skillevirksomhet for egg i september og oktober 2023, og utbetaler 484 045,50 kroner til DAVA foods Norway AS fra fondet for omsetningsavgift på egg. Utbetalingen gjøres basert på vedtatt sats og følgende mengder: Salg av eggehvite kr 484 045,50 (35 025 kg)
16/24	22/74878-47	Egg - Vedtak om priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg for november og desember 2023 - Dava Foods Norway AS
		Vedtak Landbruksdirektoratet godkjenner oppgaven over skillevirksomhet for egg i november og desember 2023, og utbetaler 331 761,92 kroner til DAVA foods Norway AS fra fondet for omsetningsavgift på egg. Utbetalingen gjøres basert på vedtatt sats og følgende mengder: Salg av eggehvite kr 331 761,92 (24 006 kg)
17/24	23/64807-10	Egg - Vedtak om priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg for januar og februar 2024 - Dava Foods Norway AS
		Vedtak Landbruksdirektoratet godkjenner oppgaven over skillevirksomhet for egg i januar og februar 2024, og utbetaler 411 301,00 kroner til DAVA foods Norway AS fra fondet for omsetningsavgift på egg. Utbetalingen gjøres basert på vedtatt sats og følgende mengder: Salg av eggehvite kr 411 301,00 (26 900 kg)
18/24	23/53615-20	Vedtak om godtgjørelse for reguleringskostnader knyttet til frysefradrag, markedsregulering og reguleringslagring for 1. halvår 2023
		Vedtak 1. Landbruksdirektoratet godkjenner oppgaven over frysefradrag for kjøtt for 1. halvår 2023, og 30 204 294,00 kroner utbetales til Nortura SA fra fondet for omsetningsavgift på kjøtt. Vedtaket gjøres basert på vedtatte satser og følgende mengder: Storfe, hel 2 365 466 kg 30 014 083 kr Gris, hel 52 505 kg 190 211 kr Sau/lam, hel 0 kg 0 kr 2. Landbruksdirektoratet godkjenner oppgaven over markedsregulering og fryselagring av kjøtt for 1. halvår 2023, og

		47 101 972,00 kroner utbetales til Nortura SA fra fondet for omsetningsavgift på kjøtt. Vedtaket gjøres basert på vedtatte satser og følgende mengder: Innfrysing inkl. svinn 3 797 088 kg 13 539 911 kr Fryselagring inkl. renter 30 915 207 kg 23 578 714 kr Frakter 4 657 993 kr Renter av øvrige kapitalutlegg 4 269 999 kr Pallehold 1 055 355 kr Prisgevinst/-tap 0 kr
19/24	23/53615-21	Vedtak om godtgjørelse for reguleringskostnader knyttet til frysefradrag, markedsregulering og reguleringslagring for 2. halvår 2023
		Vedtak 1. Landbruksdirektoratet godkjenner oppgaven over frysefradrag for kjøtt for 2. halvår 2023, og 16 193 652 kroner utbetales til Nortura SA fra fondet for omsetningsavgift på kjøtt. Vedtaket gjøres basert på vedtatte satser og følgende mengder: Storfe, hel 1 066 558 kg 13 086 819 kr Gris, hel 318 505 kg 3 106 833 kr Sau/lam 0 kg 0 kr 2. Landbruksdirektoratet godkjenner oppgaven over markedsregulering og fryselagring av kjøtt for 2. halvår 2023, og 86 368 593 kroner utbetales til Nortura SA fra fondet for omsetningsavgift på kjøtt. Vedtaket gjøres basert på vedtatte satser og følgende mengder: Innfrysing inkl. svinn 7 284 302 kg 25 553 207 kr Fryselagring inkl. renter 51 565 852 kg 39 196 614 kr Frakter 11 365 411 kr Renter av øvrige kapitalutlegg 10 411 450 kr Pallehold 1 380 690 kr Prisgevinst/-tap -1 538 779 kr
20/24	24/23818-4	Regnskap melk 2023 - Vedtak om godtgjørelse for transport av melk til produksjon av reguleringsprodukter
		Vedtak Landbruksdirektoratet godkjenner regnskap for kostnader ved transport av melk til produksjon av reguleringsprodukter i 2023. 24 723 180 kroner utbetales fra fondet for omsetningsavgift på melk til Tine SA.
21/24	24/29999-2	Regnskap melk 2023 - Vedtak om godtgjørelse for prisnedskrivning av melk solgt til skoler og barnehager
		Vedtak Landbruksdirektoratet godkjenner regnskap over kostnader til prisnedskrivning for melk solgt til skoler og barnehager i 2023. Det utbetales 4 732 572 kroner fra fondet for omsetningsavgift på melk til Tine SA.
22/24	24/25714-4	Regnskap melk 2023 - Vedtak om godtgjørelse til Synnøve Finden AS for kostnader til prisnedskrivning ved salg til spesialmarkeder

		Vedtak Landbruksdirektoratet godkjenner regnskap over kostnader til prisnedskrivning ved salg til spesialmarkeder i 2023. Landbruksdirektoratet utbetaler til sammen 143 718 kroner til Synnøve Finden fra fondet for omsetningsavgift på melk.
23/24	24/25714-3	Regnskap melk 2023 - Vedtak om godtgjørelse til Tine SA for kostnader til prisnedskrivning ved salg til spesialmarkeder
		Vedtak Landbruksdirektoratet godkjenner regnskap over kostnader til prisnedskrivning ved salg til spesialmarkeder i 2023. Landbruksdirektoratet utbetaler til sammen 4 570 892 kroner til Tine SA fra fondet for omsetningsavgift på melk.
24/24	24/24038-4	Regnskap melk 2023 - Vedtak om godtgjørelse for kostnader ved lagring av reguleringsprodukter
		Vedtak Landbruksdirektoratet godkjenner regnskap over kostnader ved lagring av reguleringsprodukter i 2023. 44 659 355 kroner utbetales til Tine SA fra fondet for omsetningsavgift på melk.
25/24	24/50301-2	Regnskap melk 2023 - Vedtak om kompensasjon for kostnader ved mellomtransport og overføring av reguleringsprodukter
		Vedtak Landbruksdirektoratet godkjenner regnskap over kostnader til mellomtransport og overføring av reguleringsvarer i 2023. Det utbetales 1 600 626 fra fondet for omsetningsavgift på melk til Tine SA.
26/24	24/50617-2	Regnskap melk 2023 - Vedtak om godtgjørelse for prisnedskrivning av skummetmelkpulver solgt til fôr
		Vedtak Landbruksdirektoratet godkjenner regnskap over kostnader til prisnedskrivning av skummetmelkpulver til fôr i 2023. Det utbetales 8 694 465 kroner fra fondet for omsetningsavgift på melk til Tine SA.
27/24	24/50620-2	Regnskap melk 2023 - Vedtak om godtgjørelse for prisnedskrivning av geitemelk solgt som fôr
		Vedtak Landbruksdirektoratet godkjenner Tine SAs regnskap over kostnader ved prisnedskrivning av geitemelk solgt som fôr i 2023. Det utbetales 3 830 934 kroner fra fondet for omsetningsavgift på melk til Tine SA.
28/24	24/50214-2	Regnskap melk 2023 - Vedtak om prisgevinst ved lagring av reguleringsprodukter
		Vedtak Landbruksdirektoratet godkjenner regnskap over pristap/prisgevinst ved lagring av reguleringsprodukter i 2023. Tine skal betale 46 232 345 kroner til fondet for omsetningsavgift på melk.
29/24	23/52201-14	Grønt - Regnskap for reguleringslagring og fabrikklevering av epler kl. 1 for 2023

		Vedtak 1. Landbruksdirektoratet godkjenner regnskap for reguleringslagring av 2 456 000 kg epler kl. 1 høstet i 2023. Kostnaden på 2 607 500 kroner utbetales til Grøntprodusentenes samarbeidsråd fra fondet for omsetningsavgift grønt. 2. Landbruksdirektoratet godkjenner regnskap for fabrikklevering av 1 513 209 kg epler kl. 1 høstet i 2023. Kostnaden på 2 488 462 kroner utbetales til Grøntprodusentenes samarbeidsråd fra fondet for omsetningsavgift grønt.
30/24	21/67492-33	Regnskap over avsetningstiltak korn 2022/2023
		Vedtak Landbruksdirektoratet godkjenner oppgaven over avsetningstiltak på korn knyttet til avlingsåret 2022, utgiftsført i 2023, og 46 465 610 kroner utbetales fra fondet for korn til Felleskjøpet Agri. Omdisponering: 54 200 tonn 26 797 100 kroner Overlagring: 53 900 tonn 22 013 800 kroner Prisgevinst: -2 290 000 kroner Renter: -55 290 kroner

Sak nr.: 044/24	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 22.04.2024	Tittel: Alle - Endret representasjon i Omsetningsrådet for Felleskjøpet Agri SA fra 18.04.2024	Saks nr.: 21/48980- 13

Beskrivelse

Landbruks- og matdepartementet har i brev datert 17. april 2024 oppnevnt Erling Aune som varamedlem i Omsetningsrådet for Felleskjøpet Agri SA. Han erstatter Arne Elias Østerås.

Funksjonstiden for medlemskapet er f.o.m. 18. april 2024 t.o.m. 31. desember 2025.

Hjemmel

Lov 10. juli 1936 nr. 06 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 2.

Forutsetninger**Vedlegg**

Brev fra Landbruks- og matdepartementet datert 17. april 2024

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Saken tas til orientering.